



kakšna  
usoda  
na s  
čaka

Nesreča in zastoj na avtocestnem  
priključku pri Opčinah



Na Goriškem dvojezični smerokazi  
kmalu tudi na državni cesti št. 55



Trinkovci v Trziču prikazali  
izsledke svojih raziskav



# Primorski dnevnik

SOBOTA, 5. MAJA 2012

št. 105 (20.428) leto LXVIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: [redakcija@primorski.eu](mailto:redakcija@primorski.eu)

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI  
Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,20 €



CENA V SLOVENIJI 1,20 €



9 771124 66007

## Gorica, ki bo šla na volitve, je že boljša

IGOR DEVETAK

Zrak, ki ga danes vdihavamo v Gorici, je neprimerno manj strupen od tistega, ki smo ga vdihavali še v bližnji preteklosti zaradi pedsodkov in pritiska nacionalistov, ki so svoj politični fevd redili z besedami čez manjšino in prekomejne sosede. Nekatere izmed teh nacionalistov smo sicer našli tudi v občinski upravi, ki danes zaključuje mandat, a so si s časom nadeli prijaznejši obraz in se iz zdrave pameti, oportuniteti, inercije ali udobnosti na upraviteljskem stolčku le znebili ostrin. Glavni tok politične razprave v pričakovanju na jutrišnje in ponedeljkove volitve se je tako preusmeril v povijanje idej za prihodnost mesta. A tudi tokrat ni šlo brez izjem. V desnosredinskem političnem taboru se še najde trdnjavica, ki s trikolornim plamenom in z geslom »basta magnar a scrocco« strelja čez Slovence in Slovenijo. Kakor japonski vojak, ki se je boril še več desetletij po koncu vojne. Volitve bi lahko bile dobra priložnost za streznitev.

Gorica je danes v marsičem boljša. Župan ni brez zaslug, saj so mu spremenjeni časi ponudili zgodovinsko priložnost, da kot politik desnega bloka prevetri mišljenje desničarjev ter v interesu mesta poišče zaupanje sosedov čez državno mejo in dialog z manjšino. Gorica je tudi po videzu drugačna, toda še daleč od tega, da bi se spravila na zeleno vejo. Ni se pobrala od krize zaradi odvisnosti od meje, pa je po njej udarila še splošna gospodarska kriza. Včeraj smo zapisali, da so cilji štirih županskih tekmecev sorodni, različni so njihovi recepti. Kandidati pa so med sabo različni zlasti po tem, kar želijo utelešati: kontinuiteto in pragmatizem, generacijsko zamenjavo, antipolitiko in podjetniško izkušnost. Med njimi je prevladal fair play, živci so popustili le ob omembi grajske vzpenjače. Na tem mestu ne moremo mimo ugotovitve, da je kandidat leve sredine, ki je poenotil koalicio in prestal napade tistih, ki so ga hoteli z viška ali iz zasede sestreliti, s potrpežljivim delom zrasel v obeh ljudeh. Prav tako ne moremo mimo ugotovitve, da se slovensčina pojavlja le na lepkih leve sredine, da so levosredinske liste posejane s slovenskimi imeni - nikoli prej jih ni bilo še toliko - in da so po ukinitvi rajonskih svetov za marsikoga volitve v Gorici okrnjene. Vendar ne moremo niti mimo ugotovitve, da bomo v samoto volilne kabine vstopali tudi s skrbmi zaradi davka IMU, naraščanja cen in stroškov, usode zdravstvenih storitev, stiske upokojeencev, brezposelnosti očetov in mam, negotovosti sinov in hčera.

EGIPT - Spirala nasilja pred predsedniškimi volitvami, ki bodo 23. maja

# V Kairu množičen protest proti vojaškemu svetu

Vojska z oklepniki in streljanjem nad demonstrante

ZGONIK - Slovenska banka podala lanski obračun

## Tudi z občnega zbora ZKB solidarnost Primorskemu



ZGONIK - Sinočnji redni občni zbor Zadrudne kraške banke (ZKB) v Zgoniku se je začel v znamenju solidarnosti Primorskemu dnevniku. Predsednik banke Sergij Stancich je člane seznanil, da je usoda časopisa spet na dnevnem redu in da

je pod vprašanjem njegov obstoj v sedanjih obliki. Skrčenje vsebin in obsega časopisa bi bila res huda škoda, saj rezanja državnih prispevkov ne moremo nadomestiti s svojimi močmi. Za problematiko Primorskega dnevnika pa so žal tudi drugi pro-

blemi naše skupnosti, je opozoril Stancich, ki je na koncu izrazil solidarnost novinarjem in vsem uslužbencem, ki ustvarjajo slovenski dnevnik. Njegove besede so udeleženci občnega zbora potrdili z aplavzom.

Na 4. strani

KAIRO - Pred poslopijem obrambnega ministrstva v Kairu so včeraj izbruhnili hudi spopadi med protestniki in vojaki, nasilje pa se je nato razširilo še na okolico. Ranjenih je bilo 59 ljudi, v večernih urah pa je bil govor tudi o mrtvih. Pred ministrstvom je do nasilja med protestniki, ki demonstrirajo proti vladajočemu vojaškemu svetu, in varnostnimi silami prišlo že pred dnevi, ko je bilo ubitih devet ljudi. Zaradi tega je vojaški svet, ki v Egiptu vlada od sestopa Hosnija Mubarak z oblasti februarja lani, v četrtek sporočil, da pred ministrstvom ne bo trpel nobenih demonstracij več.

Na 13. strani

SSO za Primorski  
dnevnik in medijsko  
raznolikost

Na 3. strani

Zagonetna preiskava  
o »grljanskem mrliču«

Na 7. strani

Na Majenci postavili  
Drevo pravic

Na 7. strani

V Štarancanu gorelo  
v vrstni hiši

Na 14. strani

Primorje dobilo  
ameriškega partnerja

Na 16. strani

## UPLINJEVALNIK Cosolini proti Tondu

TRST - Dežela FJK mora bolj kot gradnji plinskega terminala nameniti pozornost zastareli infrastrukturi, inovaciji in pretirani birokraciji, glede Trsta pa razvoju pristanišča, bonifikaciji onesnaženega območja in problematiki železarne. Predsednik FJK Tondo mora torej zasledovati rast in ne govoriti o uplinjevalnikih z edinim namenom pridobivanja konsenza pri članih deželne Confindustrie. Tržaški župan Cosolini je tako odgovoril na nedavne Tondove izjave, ko je dejal, da želi zgraditi plinski terminal na tržaški obali. Tonda so kritizirali tudi sindikati.

Na 6. strani

## MARINIGH confezioni

Nova kolekcija  
POMLAD/POLETJE



Trg Cavour, 25  
34074 - Trzič  
Tel in Fax 0481 791066

pred cono namenjeno pešcem,  
tik ob večnadstropnemu parkirišču

...odkrij našo ponudbo poročnih prstanov...



Laurenti Stigliani

UL. GINNASTICA, 7 - TEL. 040/774242  
L. SANTORIO, 4 - TEL. 040/772770





SLOVENIJA - HRVAŠKA - Zaplet z nekdanjo Ljubljansko banko

# Bruselj: Hrvaška pripravljena na pogajanja pod okriljem Basla

Evropska komisija na zahtevo Slovenije dopolnila četrtkovo stališče

BRUSELJ - Evropska komisija je včeraj dopolnila svoje stališče glede vprašanja Ljubljanske banke (LB). Izjavili so, da je Hrvaška potrdila pripravljenost na nadaljevanje pogajanj o tem vprašanju pod okriljem Banke za mednarodne poravnave v Baslu (BIS) in da nimajo nikakršnih indicev, da se je to stališče spremenilo.

Odločitev o pogajanjih pod okriljem BIS je bila po navdbah komisije sprejeta oktobra 2010 v času pogajanj o glavju o prostem pretoku kapitala, čemur je sledilo pismo tedanjega ministra za finance, naslovljeno na BIS. "Nikakršnih indicev nimamo, da se je to stališče spremenilo in še naprej spodbujamo obe strani, naj dosežeta vzajemno sprejemljivo rešitev za to dvostransko vprašanje," so sporočili v tiskovni službi komisarja za širitev Štefana Füleja.

V četrtek so v Evropski komisiji v prvem odzivu dejali le, da poznajo zadnji razvoj dogodkov glede LB, da pa gre za dvostransko vprašanje in da obe državi spodbujajo, naj poiščeta vzajemno sprejemljivo rešitev.

Na slovenski strani so izrazili nezadovoljstvo s četrtkovo izjavo. Veleposlanik pri EU Rado Genorio je v pogovorih s kabineto predsednika komisije Joseja Manuela Barrosa in kabineto komisarja Füleja izrazil začudenje in presenečenje nad četrtkovim stališčem. Četrtkova izjava je namreč po njegovih besedah v nasprotju z uradnim stališčem komisije, zapisanim v rednem letnem poročilu o napredku Hrvaške iz oktobra 2011 ter v sklepih Sveta za splošne zadeve in tudi Evropskega sveta.



Evropski komisar za širitev Štefan Füle

ARHIV

## SKGZ poziva k udeležbi na upravnih volitvah

TRST - Slovenska kulturno-gospodarska zveza vabi vse volilne upravičence, da se jutri in v ponedeljek 7. maja množično udeležijo upravnih volitev in tako uveljavijo svojo državljansko pravico. Pomembno je tudi, da se vsi Slovenci opremimo z dvojezičnimi volilnimi izkaznicami, za katere lahko zaprosimo pri pristojnih občinskih uradih, piše v pozivu SKGZ.

## Ljubljančanu zasegli več kot 130 sadik konoplje

LUCIJA - Piranski policisti bodo zaradi neupravičene proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami kazensko ovadili 29-letnega Ljubljančana, ki je na vikendu v lasti svoje babice v Luciji gojil konopljo. Med hišno preiskavo so policisti našli več kot 130 vrtnih posod s konopljo, so sporočili s Policijske uprave Koper.

Ljubljanski policisti so mu prostost odvzeli aprila in ga nato v nadaljnjo obravnavo predali piranskim policistom, ki so opravili več hišnih preiskav na območju Lucije in Ljubljane. V Luciji so odkrili posebej prirejen prostor za gojenje konoplje, kjer so bile nameščene vse naprave za vzpodbujanje rasti, so zapisali na koprski policijski upravi.

Policisti so zasegli različne elektronske merilnike vlage in temperature, prezračevalni sistem, grelce, luči in namakalni sistem. Poleg vrtnih posod s konopljo so našli še vreče s posekanimi sadikami in posušeno drogo, so sporočili s Policijske uprave Koper in dodali, da Ljubljančan ni odvisnik ter da do sedaj še ni bil kaznovan.

## Carinski urad svari pred kršitvami nenamenske uporabe goriva

LJUBLJANA - Slovenski Generalni carinski urad opozarja na kršitve pri nenamenski uporabi goriva, ko prevozniki namesto dizelskega goriva vse pogosteje uporabljajo kurilno olje. Prevozniki tovornih vozil, ki za pogon uporabljajo nedovoljen cenejši energent, lahko tako predstavljajo neloyalno konkurenco, svari urad.

Razlika v primerjavi z dizelskim gorivom znaša pri enem samem točenju tudi nekaj sto evrov, tako da lahko prevozniki svoje storitve opravljajo po nižjih cenah, so v sporočilu za javnost zapisali na Generalnem carinskem uradu. V zadnjem mesecu se je število odkritih kršitev v tovornem prometu povečalo za skoraj 50 odstotkov, med kršitelji pa po podatkih carinskega urada prevladujejo predvsem tujci. Predpisana globa za take kršitve je za pravne osebe 2000, za fizične pa 400 evrov.

SLOVENIJA - Od danes do 12. maja vrsta prireditev v okviru tedna Evrope

## Na ogled tudi šestnajst filmskih uspešnic, vrhunec koncert na Kongresnem trgu

LJUBLJANA - Po vsej Sloveniji se bo danes začelo dogajanje ob Tednu Evrope 2012, ki letos poteka med 5. in 12. majem. Odprl ga bo Filmski teden Evrope, ki v devet slovenskih mest prinaša šestnajst evropskih filmskih uspešnic. Vrhunec praznovanj bo koncert na prostem v Ljubljani 8. maja, na predvečer dneva Evrope.

Ves teden bo še posebej pestro v Mariboru, kjer bo z informacijami o delu, študiju in bivanju v drugih državah članicah gostovala evropska kampanja Mladi in mobilnost, so sporočili s Predstavnitva Evropske komisije v Sloveniji. S štiridnevним programom predstavitev, okroglih miz in dnevnega razvedrilnega dogajanja bo šotor pobude Mladi in mobilnost skušal predstaviti številne priložnosti, ki jih ponuja EU.

V Hiši EU v Ljubljani bodo v letu aktivnega staranja in medgeneracijske solidarnosti v ponedeljek, 7. maja, organizirali Dan odprtih vrat, kjer bodo obiskovalce nagovorili predstavnik Informacijske pisarne in ambasadorji medgeneracijske solidarnosti.

V Centru Evropa v Ljubljani bo prav tako v ponedeljek potekala prireditev Evropa z druge strani, kjer bodo obiskovalci lahko poslušali pogovor z uspešnimi posamezniki iz držav zunaj EU. Na sprehajališču Breg bo v torek bazar Evropa številnih generacij, na katerem se bodo predstavile organizacije, dejavne na področju

aktivnega staranja in medgeneracijske solidarnosti.

Vrhunec dogajanja bo tradicionalni večerni koncert ob dnevu Evrope in prazniku Ljubljane z naslovom Evropa Ljubljani \u2012 Ljubljana Evropi, 8. maja na Kongresnem trgu. V umetniškem programu bo z uverturami in arijami iz znanih evropskih opernih del nastopil Simfonični orkester RTV Slovenija pod taktirko Simona Krečiča ter s solistoma Janezom Lotričem in Michaelo Komočar.

V Cankarjevem domu v Ljubljani bo v sredo tudi Zaključna prireditev 13. natečaja Evropa v šoli z naslovom Jaz tebi radost \u2012 ti meni modrost, kjer bodo najboljšim mladim ustvarjalcem likovnih, literarnih, fotografskih in video del, projektnih nalog ter avtorjem spletnih strani podelili priznanja in nagrade.

Dogajanje bo pestro tudi v številnih drugih slovenskih mestih, kjer bodo potekale prireditve za vse generacije, organizirali bodo evropske vasi, stojnice z informativnim in promocijskim gradivom o EU, nagradne igre, filmske projekcije in predavanja.

Filmski teden Evrope bo potekal v devetih slovenskih mestih. V kinodvoranah v Ljubljani, Mariboru, Celju, Velenju, Sežani, Slovenj Gradcu, Izoli, Novi Gorici in Radovljici bo brezplačno na ogled šestnajst izbranih filmov sodobne evropske kinematografije. V iz-

boru so pristali filmi, med katerimi so nagrajenci festivalov v Cannesu, Benetkah in Berlinu kot tudi prejemniki nagrade evropskega parlamenta LUX, ki naj bi prek promoviranja filma spodbudila diskusijo o aktualnih evropskih družbenih problemih.

Filmski teden bo v ljubljanskem Kinodvoru danes zvečer uvedel v Cannesu nagrajeni film bratov Dardenne Fant s kolesom. V devetih mestih po Sloveniji bodo prikazali še filme Submarino Thomasa Vinterberga, komični triler Policist z našo Katarino Čas v režiji Johna Michaela McDonagha, Melanholijski Larsa von Trierja, Le Havre Akija Kaurismäkiija, animirani film Dominique Monféry Hiša pravljic, Boljši svet Susanne Bier, madžarsko dramo Kornéla Mundruczó Delta, akcijsko dramo Božji bojevnik Nicolasa Windinga Refna, Sneg na Kilimandžaru Roberta Guédiguiana, dansko dramo R v režiji Tobiasa Lindholma in Michaela Noerja, Avgustovsko kosilo italijanskega režiserja Giannija Di Gregoria, Masaker Romana Polanskega, psihološko dramo Ilegalen Olivierja Masset-Depasseja, Circus Fantasticus Janeza Burgerja in 35 šilc ruma režiserke Claire Denis.

Brezplačne vstopnice za projekcije Filmskega tedna Evrope 2012 so na voljo na vseh blagajnah kinematografov Art kino mreže Slovenije, ki sodelujejo pri projektu. (STA)

## LJUBLJANA - Pogajanja v javnem sektorju Koalicija stavkajočih sindikatov zavrnila zadnji vladni predlog

Vlada predlagala devetodstotno znižanje plač

LJUBLJANA - Koordinacija stavkovnega odbora javnega sektorja je včeraj soglasno zavrnila zadnji predlog slovenske vlade, s katerim ta predlaga devetodstotno znižanje plač v javnem sektorju, s 1. junijem znižanje premij dodatnega pokojninskega zavarovanja za 50 odstotkov in izločitev predlogov o standardih in normativih iz zakona o uravnoteženju javnih financ. Stavkovni odbor je tako preučil odgovor vlade, ki so ga prejeli popoldne in predlog zavrnilo soglasno, saj je bil zanje po besedah vodje koordinacije stavkovnega odbora javnega sektorja Branimirja Štruklja razočaranje. Vladi v odgovoru sindikati pojasnjujejo, da se sicer z umikom standardov in normativov strinjajo, vendar jih je treba dogovoriti s socialnimi partnerji oz. ne pristajajo na tritedenski rok, ki je po besedah Štruklja enostranski. Ob tem vztrajajo, da bi bilo to treba izpeljati z aneksi h kolektivnim pogodbam.

Sindikati opozarjajo tudi, da se vlada ni opredelila do zahtev na področju visokega šolstva in raziskovalne dejavnosti, ki so bile opredeljene v sklopu podskupi-

ne, ki jo je vodil minister za šolstvo Žiga Turk. Prav tako opozarjajo, da se vlada ni opredelila do zahteve po plačilu stavke, je pojasnil Štrukelj. Vlado Štrukelj poziva, naj sprejme zadnji predlog sindikatov, sicer se bo prihodnji teden verjetno sestala koordinacija stavkovnih odborov in nekateri sindikati oblikovali stavkovne odbore. Pojem bodo ali lahko stopnjevali stavko ali pa jo obrnili v zbiranje podpisov za referendum o zakonu o uravnoteženju javnih financ, je pojasnil Štrukelj.

Vlada je v četrtek zavrnila sindikalni predlog, v katerem sindikati pristajajo na 8-odstotno znižanje plač, saj da na manj kot 10-odstotno znižanje plač vlada ne more pristati. Koalicija se bo glede morebitnih dopolnil k zakonu za uravnoteženje javnih financ odločila jutri na srečanju vlade s poslanci koalicije. V ponedeljek se sicer izteče rok za vložitve dopolnil k predlogu zakona za uravnoteženje javnih financ. Tako ga bodo v ponedeljek popoldne obravnavali člani odbora DZ za finance, DZ pa ga bo obravnaval na izredni seji, ki se bo predvidoma začela v četrtek. (STA)

PROCES O PATRII - Zaposilo z Dunaja prišlo šele 23. aprila

## Sodišče: Vabila slovenskim pričam vročena tik pred 1. majem

LJUBLJANA - Okrožno sodišče v Ljubljani je včeraj sporočilo, da so bila vabila slovenskim pričam na sojenje o Patrii na Dunaju vročena tik pred prvomajskimi prazniki. Kot so pojasnili, so zaprosilo za zaslišanje s sodišča na Dunaju, kamor je bil v četrtek vabljen tudi premier Janez Janša, prejeli šele 23. aprila, preiskovalna pisarna sodišča pa dan kasneje.

Na ljubljanskem okrožnem sodišču so se tako odzvali na poročanje avstrijske tiskovne agencije APA, ki ga je povzela tudi STA, da je dunajsko sodišče vabilo za pričanje slovenskih prič poslalo že 27. marca. "To pomeni, da naj bi ga ljubljansko okrožno sodišče dobilo vsaj v začetku aprila," so zapisali in ob tem poudarili, da so ga prejeli šele 23. aprila. Zato so po mnenju sodišča mediji objavili napačne in zavajajoče informacije.

Kot so še sporočili z okrožnega sodišča, je pristojna preiskovalna sodnica 24. aprila izdala odredbo, da se vabljenim pričam vročijo sodna pisanja preko sodnega vročevalca. Ob tem so pojasnili, da je bi-

lo zaprosilo z dunajskega sodišča poslano v nemščini s prošnjo, da se priložena vabila za zaslišanje prič vročijo Ivanu Janši, Ivanu Črnkoviču, Mariji Črnkoviči, Antonu Krkoviču, Juretu Cekuti in Jožetu Zagožnu. Vabila pričam so bila prevedena v slovenščino.

Dodali so, da je sodišče vabilo Cekuti vročilo 24. aprila, Zagožnu 25. aprila, Mariji in Ivanu Črnkoviču pa 26. aprila. Premieru Janši vabilo ni bilo osebno vročeno, temveč je bilo 25. aprila dostavljeno na vlado. Podatka o tem, ali je bilo vabilo Janši dejansko vročeno, sodišče še nima. Tudi Krkoviču vabilo osebno ni bilo vročeno, pač pa je bilo prevzeto v vložišču ministrstva za obrambo. Na okrožnem sodišču so še poudarili, da je preiskovalna sodnica 30. aprila o vročitvah obvestila sodišče na Dunaju. Sporočilo o vročitvah je bilo poslano po faksu in po elektronski pošti.

Slovenske priče, med njimi Janša, so bile v četrtek povabljene na sojenje v zadevi Patria, ki poteka na Dunaju. Prič

na sodišče ni bilo. Janša ter zakonca Črnkovič in Cekuta so se opravičili, opravičila pa nista posredovala Krkovič in Zagožen. Sodnica Maria Zöllner na dunajskem sodišču namerava zaradi četrtkovne odsotnosti slovenskih prič pripraviti zaslišanje prek videokonference, na kar so pripravljenosti izrazile tudi same priče, tudi Janša.

Dunajski proces proti petim obtoženim, ki so med drugim obtoženi podkupovanja in industrijskega vohunjenja, je povezan s prodajo 135 oklepnikov finskega podjetja Patria Sloveniji leta 2006. Pri 278 milijonov evrov vrednem poslu naj bi bile v igri milijonske podkupnine posameznikom, s katerimi naj bi poskušali izposla izločiti slovensko Sistemsko tehniko, sicer partnerja avstrijskega proizvajalca oklepnikov Steyr Daimler Puch Spezialfahrzeuge.

Avstrijski lobist Hans-Wolfgang Riedl in podjetnik Walter Wolf naj bi podkupnine spravila do pomembnih ljudi v Sloveniji. (STA)



GORICA - Sporočilo z zasedanja izvršnega odbora

# SSO za Primorski dnevnik in medijsko raznolikost

Na seji so se tudi zavzeli, da bi Slovenci v Reziji dobili svoj kulturni dom

GORICA - Izvršni odbor Sveta slovenskih organizacij je na rednem zasedanju v sredo v Gorici govoril o številnih vprašanih. Kot piše v tiskovnem sporočilu, se je ob odprtju seje deželni predsednik SSO Drago Štoka spomnil na msgr. Viljema Žerjala in izpostavil njegovo požrtvovalno delo za versko življenje v slovenskih župnijah na Tržaškem in Goriškem. Msgr. Žerjal pa je bil tudi zelo dovzeten za ohranjanje slovenske identitete, kulture in jezika in je to spodbujal kjerkoli je služboval. Njegova izguba postavlja še enkrat v ospredje pereč problem pomanjkanja slovenskih duhovnikov v zamejstvu, ki so vedno imeli nezamenljivo vlogo pri širjenju Evangelija in krščanskih vrednot, ohranjanju slovenstva, medgeneracijski vzgoji in gojenju pomembnega sožitja med različnimi kulturami, poudarja SSO.

Štoka je v svojem poročilu izpostavil tudi številna srečanja in obiske, ki jih je bil imel Svet slovenskih organizacij, posebno pozornost pa je izvršni odbor posvetil vprašanju zamejskega tiska in kriznega stanja na Primorskem dnevniku. Štoka je poročal o srečanju s sindikalnim predstavništvom novinarjev in uslužbenecv Primorskega dnevnika. IO je še enkrat podprl dejstvo, da je slovenski dnevnik neobhodno potreben. V tem smislu bo SSO naredil vse za obstoj in uspešen razvoj Primorskega dnevnika kot manjšinskega medija Slovencev v Italiji. Poudarjeno pa je bilo, da gre upoštevati tudi ostale medije, ki imajo nezamenljivo vlogo. Medijska raznolikost je pomembno bogastvo, ki jo je potrebno ohraniti, pa čeprav gre upoštevati sodobne razmere in težnje. Nevarno pa bi bilo, če bi to raznolikost krčili le na podlagi finančnih kriterijev.

Svet slovenskih organizacij se je tudi podrobno seznanil z vprašanjem, ki zadeva pomanjkanje doma za Slovence v Reziji. V zadnjih časih so se stvari hudo zapletle z javno upravo, ki ne nudi potrebnih prostorov. Izvršni odbor je potrebo Slovencev v Reziji po gradnji lastnega kulturnega in prosvetnega doma odločno podprl, saj bi bilo brez tega kulturno in prosvetno delovanje močno okrnjeno in postavljen pod vprašaj.

Obpravnavali so tudi priprave na srečanje z vladnim podtajnikom Saverijem Rupertom, ki mu je italijanska vlada zaupala odnose s slovensko narodno skupnostjo v Italiji. Izvršni od-

Člani  
Izvršnega odbora  
SSO na seji v Gorici



bor je pozitivno ocenil priprave in poudaril, da je pomembno, da se na ta prvi obisk manjšina pripravi čimbolj usklajeno ter se vladnemu podtajniku predstavi kot enotna skupnost.

Na seji so tudi pozitivno ocenili potek številnih občnih zborov članic, na katere je bila krovna organizacija vabljen. Kljub težavnemu obdobju je še vedno čutiti veliko vital-

nost, ki je izraz pripadnosti ter požrtvovalnega dela številnih ljudi, katerim gre priznanje in hvaležnost Sveta slovenskih organizacij, še piše v tiskovnem sporočilu SSO.

FJK - Sklep deželnega odbora

## Za 8 novih vlakov bo skrbela Trenitalia

Dežela jih je kupila v Španiji, železniška družba pa bo med dobavo skrbela za celoten tehnični in kakovostni nadzor

TRST - Deželni odbor Furlanije-Juljske krajine je na včerajšnji seji sprejel besedilo dogovora, ki naj bi ga v kratkem podpisali z vodstvom družbe Trenitalia. S tem dogovorom bodo železniški družbi predali v upravljanje osem novih električnih vlakov, ki so jih kupili pri španski družbi "Caf Construcciones y Auxiliar de Ferrocarriles". Kot je povedal odbornik za prevoze Riccardo Riccardi, bo družba Trenitalia skupaj z Deželo nadzorovala rednost dobavljanja novih vlakov, preverjala kakovost, poskrbela za homologiranje in vsa ostala dela, ki zadevajo specifično tehnično usposobljenost, ki jo lahko zagotovi le železniško podjetje ne pa javna uprava.

Za sporazum je Dežela za obdobje 2012-2013 namenila milijon evrov, ki bodo omogočili sestavo visoko kvalificirane tehnične ekipe. Nove vlake, za katere so odšteli 50 milijonov evro, so dolgi približno 92 metrov in imajo po 300 sedežev za potnike, bo špansko podjetje dobavilo do decembra letos, po potrebnih tehničnih pregledih, pa naj bi začeli voziti konec januarja leta 2013.

V naslednjih mesecih bodo ustanovili tudi skupno delovno omizje, na katerem bodo v naslednjih mesecih razpravljali o podaljšanju sedanjega storitvenega dogovora, ki sta ga Dežela FJK in Trenitalia podpisali leta 2009 in naj bi veljal do leta 2014. Glede na včerajšnje sklepe deželnega odbora glede novih vlakov, pa bi lahko prišlo do predčasne razveljavitve storitvenega sporazuma. Dežela bo morala namreč najkasneje so 31. decembra leto razpisati natečaj za dodelitev opravljanja železniških storitev na območju Furlanije-Juljske krajine.



Odbornik Riccardi »nadzira« sestavljanje enega od novih vlakov

### NABREŽINA - Včeraj Odgovorna urednika PD in Liberazione o financiranju časopisov

NABREŽINA - Na pobudo deželnega svetnika Igorja Kocijančiča sta se včeraj v Kamnarski hiši v Nabrežini srečala odgovorni urednik dnevnika Liberazione Dino Greco in odgovorni urednik Primorskega dnevnika Dušan Udovič. Oba dnevnika sedita v seznamu številnih ogroženih časopisov, ki so se znašli v težavah zaradi krčenja državnih prispevkov.



Dino Greco

Srečanje, ki se ga je med drugimi udeležila tudi pokrajinska sekretarka SIK Bruna Zorzini Spetič, je bilo priložnost za izmenjavo informacij o položaju dveh dnevnikov. Poudarek je bil dan potrebi, da snujoči nov vladni pravilnik za javne prispevke časopisov omejuje dotedanje zlorabe. Predvsem pa naj zagotovi dejansko pluralnost informacije, v to pa nedvomno sodijo manjšinski časopisi, ki morajo imeti v založniški panorami poseben položaj zaradi izjemne vloge, ki jo odigravajo v manjšinskih skupnostih.

BENEČIJA - Jutri in v ponedeljek volitve župana tudi v Sovodnji

## Kandidati trije, favorita ni

Za mesto prvega občana kandidira tudi Slovenec Germano Cendou - Njegova protikandidata Maria Loszach in Paolo Cariola

SOVODNJA - Jutri in v ponedeljek bodo novega župana izbirali tudi v občini Sovodnja v Benečiji, ki jo je približno eno leto vodil komisar Daniele Damele, potem ko je lani zaradi nesoglasij med člani leta 2009 izvoljene občinske uprave odstopila večina občinskih svetnikov.

V Sovodnji se za županski stolček potegujejo trije kandidati: Slovenec Germano Cendou, bivša županja Marisa Loszach in bivši podžupan Paolo Cariola. Prav nesoglasja med njima so botrovala predčasemu koncu prejšnje uprave. Favorita je vsekakor zelo težko napovedati. Nekateri sicer največ možnosti pripisujejo bivšemu podžupanu Carioli, drugi pa računajo na to, da bosta bivša upravitelja drug drugemu pobrala glasove, kar bi lahko omogočilo uspeh Cendoua.

Germano Cendou je kandidat občanske liste. V osemdesetih letih je bil med njenimi ustanovitelji. Med letoma 1995 in 1999 je bil odbornik, v letih od 2004 do 2009 pa podžupan, tako da ima že veliko izkušenj na upravnem področju. Znan je tudi po svoji civilnodružbeni angažiranosti in sodeluje v številnih

rekreacijskih in kulturnih društvih v Nadiških dolinah. Je na primer predsednik zbora Podlipo in eden izmed stebrov Planinske družine Benečije, nastopal pa je že tudi z Beneškim gledališčem. Občanska lista je pred tremi leti prejela 36,19 odstotka (135) glasov, na vsaj tolikšno podporo njeni predstavniki računajo tudi letos, ko si vsekakor nadejajo, da bo končni rezultat zanje ugodnejši.

Marisa Loszach je po prejšnji spodleteli izkušnji dolgo časa razmišljala, če bi ponovno kandidirala ali ne, na koncu pa se je odločila, da spet sodeluje v volilni tekmi. Leta 2009 je njena lista prejela 63,81-odstotno podporo (238 glasov), na njej pa je tedaj kandidiral tudi Paolo Cariola, ki je prejel 25 preferenc.

Pred tremi leti je bilo volilnih upraviteljev manj kot 700, volilna udeležba pa je bila 56-odstotna.

Rezultat volilne izkušnje v Sovodnji bo ključnega pomena tudi za razmerje sil v bodočem združenju gorskih občin, saj bi lahko postal novi župan Sovodnje jeziček na tehtnici in bi torej pogojeval usmeritev in programe novonastalega združenja. (NM)



Germano Cendou

NM



BANKE - Sinoči v Zgoniku občni zbor Zadružne kraške banke

# Prihodnost je še bel list, a zaupanja in volje ne manjka

Kljub nadaljevanju krize je banka tudi lani dobro poslovala - Razdelila je skoraj 340.000 evrov podpor

ZGONIK - Tudi lansko poslovno leto Zadružne kraške banke (ZKB), tako kot že predlansko, je zaznamovala kriza, gospodarstvo še naprej trpi, toliko želena ponovna rast pa je vse prej kot na obzoru, je v uvodu poročila o lanskem poslovanju na včerajšnjem občnem zboru članov povedal predsednik banke Sergij Stancich. Množica članov, zbranih v Športno-kulturnem centru v Zgoniku, je prisluhnila orisu svetovnih in italijanskih makroekonomskih razmer s posebnim ozirom na gospodarska gibanja v Furlaniji-Juljski krajini. V poglavju o bančnem sistemu v državi in deželi je predsednik izpostavil, da je položaj sistema združnih bank znatno boljši kot tisti, v katerem se nahajajo ostale banke.

Izčrpno poročilo, v katerem je Stancich prihodnost označil za še vedno »bel list« zaradi težav, v katerih se nahajata Evropa in njena valuta, pa vendarle pušča prostor za optimizem: »Navdaja nas želja po novem uspehu, ki je zmes zavedanja in volje. Zavedamo se truda, ki ga ta proces zahteva, obenem pa čutimo voljo do uspeha. Za izhod iz krize so potrebni energija, mobilizacija in združevanje prizadevanj,« je dejal. Preden je predsednik prebral predlog za razdelitev čistega dobička, se je zahvalil uslužbencem za njihov konkreten prispevek k doseženim rezultatom, posebna zahvala pa je veljala tudi vodstvu tržaškega sedeža Banke Italije.

Vrnimo se k izstopajočim rezultatom lanskega poslovanja, ki jih je po Stancichu s številkami orisal še direktor banke Aleksander Podobnik.

ZKB je - v nasprotju z drugimi bankami - tudi lani nadaljevala kreditno dejavnost, o čemer govori podatek, da se je vrednost posojil povečala za 3,15 odstotka. Kljub težavnosti trenutka je banka promovirala niz pobud v korist lokalnega gospodarstva, da bi ustregla potrebam svojih članov in strank.

Upravni odbor je zato z zadovoljstvom ugotovil, da je kljub vsakodnevni, objektivni težavi podjetij, ki se težko odbržijo pri življenju zaradi plačilnega krča, in težavam ljudi, ki so se znašli v dopolnilni blagajni ali celo brez zaposlitve, pa tudi kljub visokim oslabitvam za kredite, kreditni portfelj ZKB posebej zdrav. Sporni krediti, katerih vrednost je sicer v absolutnih številkah visoka, so v primerjavi s prejšnjo poslovno dobo upadli za kar 18,2 odstotka.

Skupne vloge so lani zrasle za 3,9 odstotka glede na leto 2010, kar je posledica povečanja neposrednih depozitov za 2,9 odstotka in posrednih depozitov za 7,2 odstotka. Ob upoštevanju tržnih razmer je mogoče rast neposrednih depozitov (+2,9%) oceniti kot zelo dober rezultat, še posebno v primerjavi z ostalimi združnimi bankami v deželi, med katerimi se ZKB po rasti neposrednih vlog uvršča med najboljše.



Udeleženci sinočnjega občnega zbora Zadružne kraške banke v Športno-kulturnem centru v Zgoniku

KROMA

Razmerje med temeljnim kapitalom in tehtano tvegano aktivo znaša 17,16 odstotka, medtem ko je deželno povprečje 14,20 odstotka, kar pomeni, da je ZKB bolj kapitalizirana v primerjavi s povprečjem sistema in še toliko bolj v primerjavi z »velikimi« bankami.

Dobiček lanske poslovne dobe znaša 216.372 evrov. Na končni rezultat bilance so v največji meri vplivale oslabilte in rezervacije, ki jih je morala banka izvesti zaradi učinkovanja krize. Posamezni krediti, ki so bili izdani v preteklosti, so se v lanski poslovni dobi izkazali kot težko izterljivi tako zaradi stečajnih postopkov, v katerih so se znašle nekatere stranke, kot tudi zaradi prodaje hipotekarno zastavljenih nepremičnin po ceni, ki je bistveno nižja od tržne.

Zvišali so se stroški za zaposlenice, ker je banka zaposlila nove usluž-

bence, katerih je bilo ob koncu poslovne dobe 105.

V poslovni dobi 2011 je ZKB razdelila 339.311 evrov podpor raznim ustanovam in združenjem. Številke se enkrat potrjujejo, da je banka posebej pozorna na potrebe lastnega ozemlja, skupnosti in članov, in to kljub času, polnem neznank in težav. Tako visoki zneski, ki niso vezani na bančno poslovanje, so konkreten izraz združne in vzajemnostne narave ZKB, je bilo poudarjeno na občnem zboru.

Kot omenjeno, je predsednik Stancich predlagal, da občni zbor 209.880 evrov čistega dobička nameni v zakonito rezervno, preostalih 6491 evrov pa v vzajemne sklade za promocijo združništva, kar so člani odobrili. Sledilo je še poročilo nadzornega odbora, ki ga je prebral predsednik Stevo Kosmač.

Občni zbor je po poročilih pozdravil predsednik deželne zveze združnih bank BCC FVG Giuseppe Graffi Brunoro, ki je med drugim dejal, da se v tej krizi morda preveč govori o gospodarski rasti in premalo o razvoju. Sistem združnega kredita tudi po njegovi oceni kljubuje krizi bolje kot ban-

čni sistem v celoti oziroma kot banke, ki niso tako povezane z okoljem, v katerem delujejo. Združni model je kljub svoji častitljivi starosti še vedno aktualen in bi ga bilo morda vredno posnemati, je še menil Brunoro.

Kot član se je v vlogi predsednika Zadruga Primorski dnevnik zahvalil za solidarnost Giorgio Kufersin, ki je izrazil strinjanje s Stancičevo oceno, da je kriza dnevnika nevarna za vso našo narodno skupnost. V imenu ZSŠDI se je banki zahvalil za pomoč slovenskemu športu Ivan Peterlin, pozdrave v imenu Kmečke zveze in Lokalne akcijske skupine pa je izrazil Franc Fabec. V imenu SDGZ je občni zbor pozdravil Alan Oberdan, v imenu SSO pa je banki čestital za opravljeno delo njegov predsednik Drago Štoka.

Na dnevnem redu zborovanja so bile nekatere statutarne obveznosti in volitve štirih članov upravnega odbora, ker je dosedanji potekel mandat. Skupščina je sprejela predlog upravnega odbora in ponovno izvolila dosedanje člane Marina Kokorovca, Mitjo Ozbiča, Fabrizia Poloja in Walterja Stanisso.

Vlasta Bernard

RONKE - Deželni odbor potrdil Sergia Dressija za predsednika letališke družbe

# Letališče v prodajo še letos

Deželna uprava že pripravila osnutek razpisa za strateškega partnerja - Dressi napovedal nagrado uslužbencem za storilnost

TRST - Razpis za strateškega partnerja deželne letališča FJK v Ronkah bo objavljen do konca leta, je včeraj na novinarski konferenci v Trstu napovedal deželni odbornik za infrastrukturo Riccardo Riccardi. Deželna uprava si po njegovih besedah želi, da bi se na razpis prijavila podjetniška naveza, ki bi jo vodila beneška letališka družba Save. »Stike smo imeli, vendar na koncu odloča konkurenca med ponudbami,« je dodal odbornik.

Deželni odbor je po Riccardijevih besedah že pripravil osnutek razpisa, o katerem se je tudi že izrazil ministru za infrastrukturo, manjka pa še mnenje ministrstva za gospodarstvo in zavoda za civilno letalstvo Enac. »Temeljnega pomena sta upravljanje in nadzorovanje zastavljenih ciljev, ti pa so ohranitev letalskih zvez, investicijski načrt in delovna mesta. V Trstovisu ima Save nadzor nad letališko družbo, vendar pogodba med družbeniki določa, da predsednika imenuje javni delničar,« je povedal Riccardi, predsednik deželne odbora Renzo Tondo pa ga je dopolnil s trditvijo, da je letališče v Ronkah »eno od letališč severovzhodne Italije«, deželna uprava pa ima namen, da ga uvede kot eno izmed letališč severne Italije.

Tondo je govoril tudi o obnovitvi mandata predsedniku letališke družbe Aeroporto FVG Spa Sergiu Dressiju, ki je po Tondovih besedah že doslej vodil

družbo »z veliko sposobnostjo in privrženostjo, kar je dalo svoje rezultate«. »Letališče ima danes dobrih 18 odstotkov več potnikov kot v preteklosti, zdaj pa je treba delati še boljše, ne samo v skrbi za bilanco letališča, ampak tudi glede na to, da dobro delujoče letališče koristi deželni gospodarstvu v celoti. Predsednik Dežele posebno ceni »socialni profil«, ki ga je upravljanju letališča vtisnilo sedanje vodstvo, saj je Dressi vedno izpostavljala, da »javna gospodarska družba ne more gledati samo na profit«.

V zvezi s tem je Sergio Dressi včeraj na nekem posvetu v Vidmu povedal, da se je v času njegovega mandata povečala produktivnost dela, poslovni stroški pa so se znižali. »Uslužbencem bomo podelili približno tisoč evrov nagrade za produktivnost, katere pa ne bodo prešli vodilni menedžerji,« je dejal. Na letališču je neposredno zaposlenih 150 uslužbencev, skupaj s posredno zaposlenimi pa jih je še dodatnih 1500. Kot je povedal predsednik letališke družbe, so v zadnjih mesecih na novo in za stalno zaposlili enajst pogodbenih uslužbencev, nekaj pa tudi takih, ki sodijo v zaščitene skupine (invalidi ipd.). Dressi je navedel še bilančne rezultate (152.000 evrov dobička iz lanskega poslovanja), navedel številke, ki kažejo na rast števila potnikov in poletov, in potrdil, da bo letališče do leta 2015 imelo tudi železniško postajo.



EVRO

1.3132 \$ +0,1

EVROPSKA CENTRALNA BANKA  
4. maja 2012

valute	evro (povprečni tečaj)	
	4.5.	3.5.
ameriški dolar	1,3132	1,3123
japonski jen	105,41	105,49
kitajski juan	8,2812	8,2473
ruski rubel	38,8750	38,7824
indijska rupija	70,2230	70,1100
danska krona	7,4378	7,4378
britanski funt	0,81195	0,81125
švedska krona	8,9041	8,8713
norveška krona	7,5610	7,5405
češka krona	25,023	24,933
švicarski frank	1,2014	1,2014
madžarski forint	284,85	283,18
poljski zlot	4,1848	4,1629
kanadski dolar	1,2986	1,2917
avstralski dolar	1,2830	1,2762
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,4048	4,4060
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,6990	0,6989
braziljski real	2,5107	2,5340
islandska krona	290,00	290,00
turška lira	2,3053	2,3125
hrvaška kuna	7,4978	7,5170

EVROTRŽNE OBRETNOSTI  
4. maja 2012

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	0,23875	0,46585	0,72740	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,07500	0,11167	0,18500	-
EURIBOR (EUR)	0,401	0,704	0,992	-

ZLATO  
(999,99‰) za kg  
40.351,83 € +213,48

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE  
4. maja 2012

vrstnostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
<b>BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA</b>		
GORENJE	5,60	+5,66
INTEREUROPA	0,41	-
KRKA	47,56	-1,14
LUKA KOPER	10,03	+2,62
MERCATOR	138,00	+1,73
PETROL	198,00	+3,39
TELEKOM SLOVENIJE	71,95	+2,79

<b>BORZNA KOTACIJA - DELNICE</b>		
ABANKA	9,00	-
AERODROM LJUBLJANA	13,30	-
DELO PRODAJA	24,00	-
ETOL	139,00	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	15,80	-
ISTRABENZ	1,20	-
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	3,30	+0,30
MLINOTEST	2,70	-
KOMPAS MTS	5,90	-
NIKA	20,00	-
PIVOVARNA LAŠKO	8,20	-
POZVAROVALNICA SAVA	5,80	-
PROBANKA	7,50	-
SALLUS, LJUBLJANA	235,90	-
SAVA	8,00	+0,00
TERMÉ CATEŽ	178,00	-
ZITO	72,10	-3,87
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	13,90	-0,71

MILANSKI BORZNI TRG  
4. maja 2012

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
AZA	0,43	-0,16
ALLIANZ	83,5	-1,65
ATLANTIA	11,23	-1,84
BANCO POPOLARE	1,03	+1,57
BCA MIPS	0,246	+0,45
BCA POP MILANO	0,345	+1,02
EDISON	0,879	+0,86
ENEL	2,406	+0,00
ENI	16,32	-2,22
FIAT	3,40	-3,62
FINMECCANICA	3,088	+1,25
GENERALI	9,8	-0,56
IFIL	-	-
INTESA SAN PAOLO	1,05	-0,47
LOTTOMATICA	13,9	-1,84
LUXOTTICA	28,25	-0,46
MEDIASET	1,628	-1,87
MEDIOBANCA	3,49	+0,34
PARMALAT	1,69	-0,47
PIRELLI e C	9,355	-3,06
PRYSMIAN	11,96	-2,37
SAIPEM	34,82	-4,47
SNAM	3,49	-0,17
STMICROELECTRONICS	4,14	-4,26
TELECOM ITALIA	0,839	-1,24
TENARIS	13,86	-4,22
TERNA	2,77	-0,07
TISCALI	0,03	-1,45
UBI BANCA	2,496	-1,42
UNICREDIT	2,698	-0,22

SOD NAFTE  
(159 litrov)  
98,33\$ -4,11

IZBRANI BORZNI INDEKSI  
4. maja 2012

indeks	zaključni tečaj	sprememba %
<b>SLOVENIJA</b>		
SBITOP, Ljubljana	607,26	+1,32

<b>TRG JV EVROPE</b>		
CROBEX, Zagreb	1.828,40	+0,42
BIRS	825,75	-0,43
FIRS, Banjaluka	1.793,61	-0,22
Belex 15, Beograd	494,69	+1,54
SRX, Beograd	-	-
BIFX, Sarajevo	1.481,00	-1,14
NEX 20, Podgorica	-	-
MBI 10, Skopje	1.992,04	-0,28

<b>DRUGI TRGI</b>		
Dow Jones, New York	13.047,84	-1,20
Nasdaq 100	2.644,54	-2,22
S&P 500, New York	1.370,86	-1,49
MSCI World, New York	1.284,44	-0,55
DAX 30, Frankfurt	6.561,47	-1,99
FTSE 100, London	5.655,06	-1,93
CAC 40, Pariz	3.161,97	-1,90
ATX, Dunaj	2.053,00	-1,83
PX, Praga	919,1	-0,63
EUROSTOXX 50	2.248,34	-1,69
Nikkei, Tokio	9.380,25	-
STI, Singapur	2.990,59	-0,34
Hang Seng, Hongkong	21.086,00	-0,77
Composite, Sanghaj	2.452,01	+0,49
Sensex, Mubaj	16.831,08	-1,87



POLITIKA - Tajnika Demokratske stranke Pierluigi Bersani in Ljudstva svobode Angelino Alfano

# Davek na nepremičnine IMU je treba spremeniti

Severna liga pa bo 25. maja na skupščini županov predlagala ukinitve družbe Equitalia

MILAN - Davek na nepremičnine IMU je treba spremeniti. Bogatejši morajo plačati več, denar pa mora vsekakor ostati pretežno v občinskih blaginjah. Nenazadnje mora davek IMU veljati samo v letu 2012.

To sta poudarila državna tajnika Demokratske stranke Pierluigi Bersani in Ljudstva svobode Angelino Alfano med snemanjem televizijske oddaje, posvečene temu vprašanju. Bersani je bil mnenja, da je treba davek IMU »olajšati« oziroma znižati breme za davkoplačevalce. V ta namen je potrebno ustanoviti vzporeden davek na velika premoženja, je predlagal med drugim Bersani. Poleg tega mora ostati denar iz davka IMU v blaginjah občin, je še poudaril Bersani, ki morajo tudi postati avtonomne glede določanja vsote oziroma višine davka. Če pride do spremembe davka, bo treba torej upoštevati revnejše družine in samostojnost občin.

Tajnik LS Alfano je pritrdil, vendar delno. Delali bomo na tem, da postane IMU »tranzitni« davek, ki mora veljati samo v letu 2012 in ki ga ne bo mogoče ponovno uvesti v naslednjih letih, je dejal Alfano. »Stanovanje je sveto,« je menil Alfano, »in je država že obdavčila denar, s katerim so lastniki kupili prvo stanovanje.« Sicer je Alfano tudi odločno zagovarjal odločitev prejšnje vlade Silvia Berlusconija, ki je ukinila davek na nepremičnine ICI. Pravijo, da je to bila napaka, toda to odločitev bi ponovno sprejeli, je dodal Alfano.

Bersani in Alfano sta tako posredno odgovorila tudi Severni ligi, ki vabi ljudi, naj davka IMU ne plačajo. Roberto Maroni je glede tega sklical skupščino ligaških županov, ki bo 25. maja in na kateri bodo odločili dodatne korake. Med predlogi bo ukinitve družbe Equitalia, zadolžene za terjatve davkov. To družbo naj bi v prihodnosti nadomestile občinske strukture ali deželne družbe, ki bi delovale zastonj in torej ne bi obremenjevale javnih blaginj.



Pierluigi Bersani



Angelino Alfano

BOLOGNA - Njihovi možje so storili samomor zaradi gospodarske krize

## Vdove so protestirale zaradi brezupnih razmer

BOLOGNA - Italijanske vdove, katerih možje so storili samomor zaradi razmer, v katerih so se znašli zaradi gospodarske krize v državi, so se včeraj zbrale v Bologni in protestirale pred tamkajšnjim davčnim uradom. Ženske, ki so se jim pridružili tudi številni brezposelni, so skandirale imena 70 oseb, ki so si vzele življenje zaradi brezupnih finančnih razmer. Število samomorov se je v Italiji od začetka gospodarske krize leta 2008 povečalo. Po navedbah združenja obrtnikov CGIA si je od začetka leta življenje vzelo 32 podjetnikov, največ v Venetu. Tu je samomor storilo deset ljudi. Leta 2011 so v Italiji zabeležili več kot tisoč samomorov, kar je bilo 24 odstotkov več kot leta 2008.



Protest vdov

CGIA je italijansko vlado že pozval, naj ustanovi solidarnostni

sklad, ki bi podpiral Italijane, ki so zaradi krize zašli v hude težave.

»Nimam službe in izgubila sem moža. Bojim se, da bo država sedaj od mene zahtevala še dodatne davke,« je dejala ena od zbranih vdov Tiziana Marrone. »Davki so tatvina,« je pisalo na plakatih, ki so jih nosile udeležence protestov.

Protestnice so sicer dejale, da je njihovo zborovanje popolnoma nepolitično in strankarsko neopredeljeno, z njim pa hočejo le izraziti svojo bolečino.

V Bergamu pa se je v torek zgodil še en incident. Oborožen možki je zaradi finančnih težav vdrl v finančni urad v mestu in za talce vzel 15 ljudi. Predal se je šele po petih urah pogajanj s policijo.

## Severna liga bo pomagala ugrabitelju Martinelliju

BERGAMO - Podjetnik Luigi Martinelli, ki je v četrtek oborožen vdrl v krajevni urad agencije za prihodke in zadržal 15 talcev (od teh enega do večera), je v zaporu obiskal senator Severne lige Roberto Calderoli v spremstvu poslanca SL Giacomo Stucchia. Martinelli je povedal, da so njegovi dolgovi v višini 44 tisoč in ne samo 1.000 evrov, kot so to poročala nekatera sredstva javnega obveščanja. Calderoli in Stucchi sta obsodila dejanje, vendar sta hotela razumeti vzroke, ki so privedli človeka do takega obnašanja. To so namreč situacije, ki jih lahko povzroči država, ko vidi v državljanih le sredstvo do denarja, sta med drugim povedala. Calderoli je tudi napovedal, da bo Severna liga pokrila stroške za odvetnika. Martinelli bo branil odv. Matteo Brigandi.

## David di Donatello: slavje bratov Taviani

RIM - Po Berlinu je tudi Rim nagradil zadnji filmski napor bratov Taviani. Njun film Cesare deve morire, ki sta ga posnela z milanskimi zaporniki, je namreč veliki zmagovalec letošnje podelitve nagrad David di Donatello. Film Paola in Vittoria Taviani je namreč odnesel pet italijanskih filmskih »oskarjev« in sicer tistega za najboljši film, režijo, producenta, montažo in zvok. »Večer posvečava svojim igralcem, nekateri med njimi so še v zaporu,« sta med mimohodom po rdeči preprogi dejala režiserja. Nagrado za najboljšo glavno vlogo je odnesla kitajska igralka Zhao Tao za svoj nastop v poetičnem filmu Io sono Li, za najboljšo moško vlogo pa Michel Piccoli za film Habemus Papam.

Pet nagrad je prejel film This must be the place Paola Sorrentina (scenarij, fotografija, glasbenik, izvirna glasba, maska), po tri nagrade pa film Romanzo di una strage Marca Tullia Giordane in Morettijev Habemus Papam. Posebnega priznanja (David speciale 2012) je bila deležna režiserka Liliana Cavani.

ITALIJANSKO DOGAJANJE V ZRCALU TUJIH MEDIJEV

## Po morebitnem porazu Sarkozyja Italija prihodnja »ljubezenska zgodba« nemške kanclerke Angele Merkel

SERGIJ PREMUR

Še pred običajnim pregledom novic o Italiji, bom bralcem predstavil podatek, ki ni posebej odjeknil v tujih medijih, pa niti v italijanskih, vendar se mi zdi pomemben, da osvetlimo krizo Italije v primerjavi z drugimi državami Evropske unije.

Podatki, ki jih je objavil domači in tuji tisk, kažejo, kako visoka je stopnja brezposelnosti v Italiji, in to še posebej med mladimi. To pa še ni vse, saj je goli podatek o brezposelnosti lahko varljiv, saj se vedno več ljudi brez dela, predvsem mlajših in žensk, niti ne vpisuje v sezname brezposelnih, ker so povsem obupali. Zato je verjetno bolj pomenljiv podatek o številu zaposlenih, ki torej aktivno prispevajo k gospodarski rasti države. In glede tega je Italija na dnu evropske lestvice.

Urad za statistiko pri Evropski uniji Eurostat objavlja vsako leto podatke o razmerju med številom zaposlenih in celotnim prebivalstvom sposobnim za delo, to je od 15. do 64. leta starosti. Lani je v 27 državah EU povprečje znašalo 64,1 odstotka, to se pravi, da sta dva za delo sposobna državljana bila zaposlena, tretji pa ne. To še ne pomeni, da gre izključno za brezposelne, ampak tudi za gospodinjice, študente in druge neaktivne državljane.

Kako pa je v Italiji? Italija je krepko pod evropskim povprečjem, saj je bilo lani zaposlenih samo 56,1 odstotka za delo sposobnih ljudi. Pokazatelj je v zadnjih letih nazadoval za dve in pol točki, leta 2007 in 2008 je namreč znašal 58,7 odstotka. Še slabše je glede zaposlenosti žensk, ki v evropskem povprečju znaša 58,5 odstotka, v Italiji pa samo 46,5 odstotka. Italija torej močno zaostaja in se uvršča na zadnja mesta lestvice: glede splošne zaposlitvene ravni sta se za Italijo uvrstili samo Madžarska (55,6) in Grčija (55,6), glede ženske zaposlitve pa Grčija (45,1) in Malta (41 odstotkov).

Kriza je prizadela tudi Slovenijo, kjer je pokazatelj zaposlitve lani znašal 67,7 odstotka prebivalstva in je v zadnjih štirih letih padel za celih pet točk. Kljub temu pa je lanski podatek zaposlitvene ravni v Sloveniji za skoraj deset točk na boljšem kot v Italiji. V Sloveniji je še posebej upadla ženska zaposlitev, ki je leta 2008 znašala 64,2 odstotka, lani pa 60,9, kar je vsekakor za skoraj petnajst točk več kot v Italiji.

Eurostat je evropske države porazdelil v štiri skupine. Najvišje sta se uvrstili Nizozemska (74,9 odstotka) in Švedska (74,1), v Evropi izven EU pa Švica (79,3) Islandija (78,5) in Norveška (75,3). V drugi skupini so Danska, Nemčija, Avstrija, Češka, Velika Britanija, Fin-

ska in Ciper, v tretji skupini Francija, Belgija Portugalska, Estonija, Latvija in že omenjena Slovenija, v četrti Irska, Španija, Litva, Poljska, Slovaška, Romunija in Bolgarija. Šele v zadnji, četrti skupini, najdemo Italijo skupaj z Grčijo, Madžarsko in Malto.

Naj mi bralci ne zamerijo za tako dolgovozno naštevaje, vendar se velja zamisliti ob teh podatkih, ki prikazujejo zgovorno sliko »italijanskega brodoloma«. Sedaj pa, brez nadaljnega, nekaj novic iz tujih medijev.

Visoke svetovne finance še vedno z zaupanjem gledajo na Montijeva prizadevanja, da bi rešil težave italijanskega gospodarstva. Italija je na tem, da postane prihodnja »ljubezenska zgodba« nemške kanclerke Angele Merkel, napoveduje The Wall Street Journal. Dosedanja evropska vodilna naveza Berlina in Pariza je namreč na tem, da se konča z verjetnim porazom francoskega predsednika Sarkozyja na jutrišnjih volitvah in z zmago kandidata levice Hollandia (srečno, Francois! op.pis.), ki nasprotuje Merklovi strogi varčevalni politiki. Monti se že pripravlja na prevzem dosedanje vloge Pariza v odnosu do Berlina, kjer so italijanskega premiera pomenovali »italijanskega Prusa« in ga cenijo ne samo v primerjavi z njegovim neslavnim predhodnikom, ampak pred-

vsem zaradi resnega in doslednega pristopa o varčevalnih ukrepov in reform. Vsekakor »ljubezenska zgodba« ne bo enostavna za Merklovo, ugotavlja nevyorški ekonomski dnevnik: Rim si hoče zagotoviti nemško podporo glede emisije evro obveznic, kanclerka pa bo pristala na to samo, če bo evropskim partnerjem uspela strategija strogosti in strukturnih reform.

»Preobremenjene italijanske družine« je naslov dopisa iz Rima, ki ga objavlja švicarski Neue Zürcher Zeitung. Rodnost je v Italiji močno upadla, saj znaša samo 1,4 otroka na žensko, in še to je treba v precejšnji meri pripisati deležu priseljencev. Sama vloga socialnega blažilca, ki ga je tradicionalno opravljala italijanska družina, je pod udarom v času hude gospodarske krize. Tudi dnevnik iz Züricha omenja nizko stopnjo zaposlitve žensk, ki je v zadnjih 15 letih narasel v vseh razvitih državah OECD z izjemo Italije. Nizka rodnost in visoka povprečna starost žensk, ki rodijo prvič, sta posledica težav, v mnogih primerih celo nezdržljivosti družinske vloge žensk in njihove zaposlitve. Četrtnina žensk, ki so se rodile po letu 1965, sploh nima otrok, v Franciji jih je samo 10 odstotkov, v Španiji 12, na Švedskem 15, v Nemčiji pa 20 odstotkov. Družinska politika je v Italiji zastarela in neučinkovi-

ta, in sloni na pojmovanju iz 50-ih let prejšnjega stoletja, ki razbremenuje družbo socialne odgovornosti na račun družin, to se pravi žensk, ki nosijo bremena, za katera v razvitejših državah skrbijo socialne službe, ugotavlja NZZ.

Sveti sedež je potrdil, da je na začetku 90-ih let prejšnjega stoletja, »kljub začetnemu nasprotovanju«, takratni rimski generalni vikar kardinal Ugo Poletti »dal svoj blagoslov, spriči tako pomembne vsote,« da so znanega kriminalca pokopali v baziliki Sv. Apolinara. Tako poroča britanski The Independent, ki piše, da je »pomembna vsota« znašala okroglo milijardo lir, skoraj pol milijona evrov. Toliko je namreč vdova kolovodje najbolj krvoločne rimske kriminalne tolpe poklonila Cerkvi, da je pokojniku zagotovila ugledno grobnico v omenjeni baziliki zraven pomembnih cerkvenih dostojanstvenikov (londonski dnevnik sicer piše, da gre za papeže in kardinale, kar pa je meni znano, ni noben papež pokopan v tej baziliki). Kaže, da je Sveti sedež pristal, da ostanke prestavijo iz sedanje kriptote, piše The Independent, in to zaradi razpletov okrog afere Emanuele Orlandi, 15-letne hčere vatikanskega uslužbenca, ki je leta 1983 izginila v še vedno nepojasnjenih okoliščinah, v zadevo pa naj bi bila vpletena prav tolpa, ki jo je vodil nič kaj »svetniški« gost rimske bazilike.





**PLINSKI TERMINAL** - Oster odgovor tržaškega župana Cosolinija na četrtekove Tondove izjave

## Tondo je le snubil Confindustrio Dežela in Trst imata druge zahteve

Do predsednika FJK kritičen tudi sindikat - Od uplinjevalnika do železarne in logistične ploščadi prava zmeda

Deželna vlada mora bolj kot gradnji plinskega terminala v Žavljah nameniti pozornost - in denar - zastareli infrastrukturi oziroma povezavam, inovaciji in pretirani birokraciji, glede Trsta pa razvoju pristanišča, bonifikaciji onesnaženega območja v industrijski coni in problematiki škedenjske železarne. Deželna uprava mora skratka zasledovati rast in ne govoriti o uplinjevalnikih z edinim namenom pridobivanja konsenza pri članih deželne Confindustrie.

Tržaški župan Roberto Cosolini je včeraj popoldne s temi ostrimi besedami odgovoril na izjave deželnega predsednika Renza Tonda, ki je na generalni skupščini videmskih industrijcev v četrtek dejal, da želi deželna vlada zgraditi plinski terminal na tržaški obali, »pa četudi nas bo to stalo del konsenza«. Bolj kot izgubiti konsenz si je Tondo prizadeval za pridobitev konsenza pri industrijcih, je ocenil Cosolini. Prav je izgubljati konsenz zaradi strogih in pravičnih izbir, je menil župan. Toda sam minister za okolje Corrado Clini je povedal Tondo, da je potrebno upoštevati okolje, varnost in promet v pristanišču. Tega ni dosegel formalno še upošteval nihče. Tržaška občinska uprava zato še naprej odločno nasprotuje plinskemu terminalu. To ni zavora za gospodarski razvoj, ker morajo imeti prednost druge izbire na zgoraj navedenih pomembnih področjih. Energetsko vprašanje pa se lahko reši tudi drugače, saj zahteva npr. družba Danieli nov elektrood, je še povedal Cosolini.

Zadržanje deželne vlade odločno obsojajo tudi sindikati, ki odkrito poudarjajo, da Tondo zapostavlja Trst. Kot nam je povedal pokrajinski tajnik sindikata Cgil Adriano Sincovich, je namreč v Trstu in tudi v deželi prava zmeda, od uplinjevalnika do železarne in logistične ploščadi. Tondo ima npr. svojega moža (bolje povedano, žensko) v tržaški Pristaniški oblasti, pa vendar se v pristanišču nič ne premika. Nasprotno, stvari gredo na bolje v drugih pristaniščih v deželi. Kaj pa denar za logistično platformo, ki ga je pred kratkim nakazal mednarodni odbor Cipe? Dokler ne vidim denarja, ne bom verjel, je poudaril Sincovich. Predsednica Pristaniške oblasti Marina Monassi ni glede ploščadi predstavila enega samega projekta. Bodo platformo zgradili na osnovi danes zastarelih načrtov? V tržaškem občinskem svetu ni povedala v bistvu nič, pač pa bo Monassijeva govorila o

tržaškem pristanišču na posvetu v Rimu...

Sicer je stanje na Tržaškem glede ekonomije, industrije in perspektiv za razvoj že kaotično. Dejansko ni nobenega skupnega oz. enotnega načrta za razvoj, je dejal Sincovich. Dovolj je pomisliti na dogajanje v zadnjem obdobju. Na Tržaškem nasprotujejo plinskemu terminalu vsi, deželna vlada pa se zavzema za njegovo gradnjo. Po več letih oklevanja (Dežele FJK) je končno prišlo do sporazuma za proizvodnjo preobrazbo škedenjske železarne, ki so ga sklenili deželna in lokalne uprave, sindikati in lastnik. Dogovor je bil žarek upanja v prizadevanjih za preporod mesta in predvideva vrsto pobud in tehničnih oz. institucionalno-političnih srečanj. Toda od podpisa sporazuma se ni še zgodilo nič, kot sta na to opozorila včeraj tudi tržaška občinska svetnika Roberto Decarli (Cosolinijeva lista) in Patrick Karlsen (Občani za Trst). V četrtek je bilo na vrsti srečanje s pristojno deželno odborico Sandro Savino, ki je odpadlo. Napovedi za prihodnost pa so vse prej kot rožnate.

Kaj pa dela deželna vlada za Trst? Ko je vsem jasno, da bolnišnica na Katinari razpada, se deželna vlada še ni odločila, ali nameniti finančna sredstva za njeno obnovo ali ne. Toda denar za odkup zemljišč blizu Pordenona je našla. Poleg tega Tondo vztraja pri svoji reformi deželnega zdravstva, ki bo še obubožala storitve na Tržaškem. Vendar to ni dovolj, saj je deželni odbor tudi krčil sredstva za zavod Erdisu in v drugih sektorjih.

Položaj je skratka zelo zaskrbljujoč, je dodal Sincovich in vprašal, kako je s prizadevanji za ponovni razvoj Trsta. Sindikati Cgil, Cisl in Uil so mnenja, da je nujen dosleden načrt, ki ga zaenkrat ni. Govor je le o urnikih za trgovine in drugih manjših vprašanjih, ki ne bodo prispevala k razvoju mesta. Nasprotno, v kratkem bodo hudo udarila druga vprašanja, še predvsem v zvezi s krizo podjetij Stock, Diaco in Tertubi. Ali bo deželna vlada še naprej šla izključno svojo pot, ki pelje med drugim naravnost do deželnih volitev leta 2013? Upati je, da Tondovo obnašanje ni izključno predvolilnega značaja. Če je namreč že jasno, kje bo pretežno iskal glasove, bi bilo v tem hudem kriznem obdobju golo iskanje konsenza namesto upravljanja nedopustno.

Aljoša Gašperlin



Tržaški župan  
Roberto Cosolini

KROMA

**PRISTANIŠKA OBLAST** - Na pomolu Bersaglieri

## Odpeljali so zastarele in nevarne varnostne brvi za križarske ladje

Na pomolu Bersaglieri so včeraj odstranili varnostne brvi, ki so jih uporabljali več desetletij za prekladanje blaga in za vkrcanje oziroma izkrcanje potnikov s križarskih ladij. To so v bistvu velike kovinaste strukture, s pomočjo katerih so povezovali ladje in bankino.

Za potnike in sploh za pretovarjanje na pomolu Bersaglieri bo zdaj večja varnost, je poudarila predsednica tržaške Pristaniške oblasti Marina Monassi. Zastarele strukture so postale že nevarne, je dodala, odsej pa bodo vse operacije na pomolu Bersaglieri lahko potekale v popolni varnosti.

Premestitev struktur je bila težka in zahtevna naloga, je dodala Monassijeva, strukture pa so premestili v staro pristanišče. Dovoljenje za premestitev je posredoval deželni direktor za kulturne dobrine in za krajinske dobrine v deželi Furlaniji-Juljski krajini Giangiacomo Martines, je dodala predsednica Marina Monassi.



Odstranjanje brvi s pomola Bersaglieri

**OPČINE** - Na avtocestnem priključku promet ustavljen dve uri

## Tovorno vozilo v avtomobil

V popoldanski prometni nesreči na odseku med Prosekom in Fernetiči lažje poškodovani ženska in njena dva otroka

Voznica avtomobila fiat punto s pordenonsko registracijo in njena okrog deset let stara otroka so jo včeraj popoldne odnesli z lažjimi poškodbami, strašno trčenje s tovornim vozilom pa jim bo gotovo ostalo v spominu. Na prehitevalnem pasu avtocestnega priključka med Prosekom in Fernetiči (v zračni liniji pa med Opčinami in Colom) je slovenski tovornjak, ki je prevažal kontejner družbe MSC, od zadaj trčil v avtomobil, ki se je zaletel še v ograjo. Službo 118 je ob 16.30 prvi poklical uslužbenec cestne družbe Anas. Prispela sta tako rešilec kot rešilni avtomobil, osebje pa je ugotovilo, da trije ponesrečenci v fiatu niso hudo poškodovani. Enega otroka so iz previdnosti potegnili iz vozila s posebnimi nosili, zaradi česar je bila potrebna intervencija openskih gasilcev, ki so odstranili avtomobilska vrata. Mater so reševalci prepeljali v katinarsko bolnišnico, oba otroka pa v bolnišnico Burlo Garofolo. Odsek je bil v smeri proti Trstu dve uri zaprt za promet: prometni policisti so opravljali meritve, Anasovo osebje pa je čistilo cestišče. Policija je dve uri preusmerjala vozila v zgonski izvoz, nastala pa je dolga vrsta. (af)



Avtomobil je bil po trčenju s tovornim vozilom in ograjo uničen

KROMA

## UILM - Včeraj Stavka proti reformi trga dela

Pokrajinski sindikat kovinarjev Uilm-Uil je včeraj oklical celodnevno stavko v znak protesta proti reformi trga dela. Državni sindikat Uilm je razglasil 4-urno stavko, toda na Tržaškem so se avtonomno odločili za celodnevni protest, da bi opozorili na zelo hud položaj kovinarskega sektorja na Tržaškem, je poudaril pokrajinski tajnik Franco Palman.

V zadnjem obdobju je bila velika pozornost na spremembi člena 18 delavskega statuta, toda Montijeva reforma skuša uničiti ves sistem socialnih blažilcev, je dodal Antonio Roda iz pokrajinskega tajništva Uilm. Med najhujšimi ukrepi je ukinitve mobilnosti, je povedal, pa tudi izredne dopolnilne blagajne, ki jo bodo nadomestili s t.i. socialnim zavarovanjem Aspi, ki bo predvidevalo izredno dopolnilno blagajno do največ 18 mesecev.

## ZSKD - Od danes Delavnica za izpopolnjevanje v vokalni tehniki

Zveza slovenskih kulturnih društev je letos sklenila, da bo z novimi tečaji nudila pevcem in zborovodjem včlanjenih zborov možnost, da se izpopolnjujejo v vokalni tehniki in zborovodstvu. V sklopu novih pobud za zborovodstvo je tečaj vokalne tehnike za pevce in zborovodje, ki ga bo vodila Tamara Stanese, prva in najpomembnejša v smislu izobraževanja in stalnega izboljšanja naših zborov. S Tamaro Stanese, ki že dolgo let s svojim znanjem in profesionalnim ter istočasno enostavnim pristopom izobražuje zborovske pevce, bodo lahko pevci podrobneje spoznali vokalno tehniko in uporabo le-te v zborih na različnih nivojih. Srečanja se bodo odvijala vsako soboto v mesecu maju (danes, nato pa še 12., 19. in 26. maja) od 15. do 18. ure v društvenih prostorih SKD Igo Gruden v Nabrežini.



MAJENCA - Včeraj odprli številne razstave

# Pred nocojšnjim majem postavili Drevo pravic Unicefa

Danes 56. razstava domačih vin in 15. ekstrapredstave oljčnega olja, ponoči pa maj

V pričakovanju na skoraj dvajset metrov visok in lepo okrašen maj, ki ga bodo postavili nocoj, so včeraj v okviru Majence v Dolini stekle stranske vzgojne in kulturno-umetniške prireditve. V popoldanskih urah so bili najprej na vrsti vrtci in šole s postavljanjem Drevesa pravic Unicefa in z odprtjem razstav Živžav v vrtcu ter ročnih del in raziskav otrok Didaktičnega ravnateljstva Dolina.

Ob 19. uri so v cerkvi sv. Martina odprli razstavo fotografij Janeza Marenčiča. Po uvodnem pozdravu predsednice domačega društva Klare Vodopivec, ki je vodila večer, sta za krajši pozdrav pred publiko stopila županja in župan Majence, Mija in Denis.

Janez Marenčič spada med osrednje osebnosti slovenske fotografije 20. stoletja. Marenčič je svoj osrednji fotografski cikel pojasnil z naslednjimi besedami: »Zame je bila črta horizonta na sliki pravzaprav moteči element, ki je sliko delil na dva nekompatibilna dela. Da bi lahko izločil to delitev, se je bilo treba dvigniti višje in pogled usmeriti dol. Vzpel sem se na primer na zvonik kranjske župnijske cerkve in tako so nastale znane fotografije parka pred Prešernovim gledališčem v različnih letnih časih.« Razstavo so postavili v sodelovanju z Gorenjskim muzejem, s Kabinetom slovenske fotografije in z odlično pomočjo dr. Damirja Globočnika. Odprtje je oplemenitil nastop Mladinskega pevskega zbora Tončka Čok iz Lonjerja, ki ga vodi Manuel Purger.

Dogajanje se je nato preselilo v Galerijo Torkla, kjer so organizatorji odprli razstavo Ignacij Ota: njegova zgodba, ki si jo je zamislila Damjana Ota. Naj spomnimo, da je oktobra lani minilo 10 let odkar je preminil priljubljeni dolinski kulturni delavec, skladatelj, pevovodja in glasbeni pedagog.

Malo kasneje je v krajevem društvu še sledilo odprtje razstave domačih ustvarjalcev. Razstavo je predstavil odbornik domačega društva Robi Jakomin, ki je med drugim povedal, da »vsako delo izobešeno v tem prostoru predpostavlja izbiranje, načrtovanje, strukturiranje in izvajanje ustreznih oblik kreativnega izražanja. S kreativnim delom vsaka ustvar-



Na slikah: desno ogled razstave Didaktičnega ravnateljstva Dolina, spodaj postavitev Drevesa pravic Unicefa

KROMA

jalka in ustvarjalec, zavestno ali podzavestno, učinkuje psihofizično, intelektualno, kognitivno in emocionalno na ohranjanje posameznikove prisotnosti in prepoznavnosti v ožjem in širšem družbeno kulturnem okolju.« Razstavljajo Eugenio Pancrazi, Danila Tuljak, Adriano Janežič, Maria Pancrazi, Jana Kalc, Mitja Zonta, Zdenka Ota, Wilma Orel, Zvonimir Kalc, Susanna Starc, Nerina Švab, Nevenka Kozina Kalc, Maddalena Mura, Davorin Smotlak, Mirna Viola in Robi Jakomin. Za glasbeno točko so poskrbeli pianisti Kristina Vizintin, Erik Macor in Maja Zobec, ki vadijo pod taktirko prof. Nede Sancin.

Na Gorici, vaškem trgu, je včerajšnje dolinsko praznovanje zaokrožil koncert skupin The Authentics in Makako Jump.

Danes se bo praznovanje nadaljevalo: ob 17.30 bo spredov starodobnih vozil društva Adria Classic. Pol ure kasneje bodo svečano odprli 56. občinsko razstavo domačih vin in 15. razstavo ekstrapredstave oljčnega olja z glasbeno točko Pihalnega orkestra Breg. Noč pa bo pripadala domačinom za slovesno postavljanje maja. (beto)



PREISKAVA - Mrtvi moški, ki so ga našli v morju, je bržkone Dunajčan Wolfgang Maschin

## Po sledih mojstra posebnih efektov

Svojci so ga zadnjič videli pred enim mesecem, ko naj bi odpotoval na razgovor v Milan - Sodeloval je v filmih Transformerji, Zgodbe iz Narnije, Somrak in Krvavi Hostel 2

Vse manj je dvomov v zvezi z istovetnostjo mrtvega moškega, ki je v sredo z morskimi tokovi priplaval v Grljan. Mrlič, ki je bil v morju najmanj tri dni, je imel na sebi kavbojke, majico z dolgimi rokavi in čevlje. Denarnice ni bilo, v žepu pa so policisti našli potni list 42-letnega avstrijskega državljana Wolfganga Maschina, Dunajčana. V prihodnjih dneh bosta v Trstu prispeli Maschinova mati in sestra, čaka pa ju skrajno neprijetna naloga: identificirati mrtvo truplo, ki je skoraj nerazpoznavno. Zelo verjetno je, da bo naposled potrebna DNK analiza.

Čeprav Maschin v domovini ni bil na seznamu pogrešanih oseb, se je izkazalo, da ga že mesec dni ni domov. Avstrijec, ki je po poklicu snemalec in predvsem izvedenec za posebne efekte ter digitalno tehnologijo, je več let delal v tujini in kot smo že poročali je sodeloval tudi v raznih velikih hollywoodskih produkcijah. Pred kratkim pa se je vrnil domov na Dunaj. Avstrijski policiji, ki je v stalnem stiku s tržaškim mobilnim oddelkom policije, sta mati in sestra povedali, da je Wolfgang že v začetku aprila odpotoval z Dunaja. Dejal jima je, da mora v Milan na zaposlitveni razgovor. Odtlej ga nista več videli in niti slišali, izginil je v neznano. Nazadnje se je njegov potni list znašel v žepu neznanega mrtvega moškega v Tržaškem zalivu.



Obalna straža v grljanskem portiču

KROMA

V preiskavi, ki jo v sodelovanju s policijo koordinira državna tožilka Lucia Baldovin, bo do uradnega zasuoka prišlo v trenutku, ko bo identiteta pokojnega dokončno potrjena. Medtem pa preiskovalci poizvedujejo, kaj je Wolfgang Maschin počel v zadnjem mesecu, odkar se je poslovil od svoje družine.

Umrli je bržkone zaradi utopitve, okoliščine pa so še neznane. Ni bil na kopa-

čnih objektih njegovi osebni podatki niso zabeleženi. Maschin ni imel svojega avtomobila in kakršnegakoli premoženja.

V svetu filma pa je Avstrijevo ime povezano s številnimi velikimi produkcijami. Kot snemalec je začel delati v domovini, nato pa se je izpopolnil in specializiral na področju vizualnih efektov ter upravljanja z digitalnimi videoposnetki. Leta 1997 (ko je bil star 27 let) se je izselil v Združene države Amerike - točneje v svetovno prestolnico filma Los Angeles. Tam se je vključil v tokove manjših in večjih produkcij, najprej kot snemalec, pozneje pa je upravljal posebne efekte in digitalno kompozicijo številnih znanih filmov, kot so Transformerji, Transformerji: Maščevanje padlih, Somrak (Twilight), Krvavi hostel 2 (The Hostel 2), Zgodbe iz Narnije in druge, nazadnje pa letošnji The Legends of Nethiah. (af)

### Nočna tatova v baru

V noči med četrtkom in petkom je nekdo opazil, da so stranska vrata nekega bara v Ul. Carducci odprta. Poklical je policiste: na kraju so zaslišali sumljiv ropot, ki je prihajal iz notranjosti lokala. Policisti so tako zalotili zakrinkana tatova, ki sta s silo odpirala blagajno in avtomat za kovance. V pripor so odvedli oba romunska državljana, stara 25 in 26 let, za segeli pa so jima orodje in kombi, ki je bil parkiran v bližini.

### Dan ekonomije na Trgovinski zbornici

Trgovinske zbornice vseh štirih pokrajin FJK bodo danes (ob 11. uri) obeležile 10. dan ekonomije s skupnim srečanjem in tiskovno konferenco v zbornici na Borznem trgu. Uvodno poročilo o deželnem gospodarstvu bo podal Giovanni Da Pozzo, deželni predsednik združenja Unioncamere, medtem ko bo ekonomistka Lucia Cusmano spregovorila o vlogi deželnih podjetij v globalnih integracijskih procesih. Zaključke bodo zaupali deželni odborniki Federici Seganti.

### Dan preventive raka v ustni votlini

Na 80 italijanskih trgih ali ulicah bo danes potekal šesti »Oral Cancer Day«, ki želi javnost seznaniti s preventivo raka v ustni votlini. Ta je namreč precej razširjen; za njegovimi posledicami v Italiji vsak dan umre osem ljudi. Zobozdravniki bodo mimoidočim nudili informativni material in koristne nasvete, v naslednjih tednih pa tudi brezplačne preglede. V Trstu bodo svojo stojnico postavili v Ul. san Lazzaro.

### Današnji dopoldan posvečen Ivu Andriču

V Državni knjižnici (Largo Papa Giovanni) bodo danes ob 10.30 predstavili generalno bibliografijo Iva Andriča. Gre za zelo obsežno delo, ki sta ga izdali Matica srpska iz Novega Sada in Andričeva fundacija iz Beograda: v njem je nad petnajst tisoč bibliografskih podatkov v 49 jezikih. Prisotni bosta dve urednici.

Ob 12. uri pa bo s Trga Venezia krenil voden ogled »Andričevega Trsta« pod strokovnim vodenjem Patrizie Vascotto. Nobelov nagajenec je kot znano preživel nekaj časa v našem mestu, ko je služboval na konzulatu Kraljevine SHS.

### Na Postaji Rogers jutri o Plečnikovi arhitekturi

Arhitekturi in kulturni identiteti je posvečen cikel srečanj, ki jih prirejajo na Postaji Rogers. Jutri ob 11. uri bo Andrea Iorio spregovoril o slovenskem arhitektu Jožetu Plečniku.

### Dva koncerta klasične glasbe: v muzeju in na gradu

Danes ob 17. uri bodo lahko ljubitelji tako imenovane resne glasbe izbirali med dvema koncertoma. V avditoriju mestnega muzeja Revoltella bosta nastopili dvojica, ki se izpopolnjujeta na glasbeni šoli Trio di Trieste: duo Vidal-Mazzon (klavir in violina) ter duo Badrakh-Davaakhuu (klavir in violončelo). V prestolni dvorani Miramarskega gradu pa je predviden klavirski recital Luciana Lanfranchija; na sporedu Mozart. Schubert in Sgambati.

### Springsteenov večer v Macakiju

Čez nekaj tednov bo na tržaškem stadionu nastopil Bruce Springsteen, legenda ameriškega roka. Nocoj pa bo v lokalu Macaki (Drevored XX. septembra 39/a) večer, posvečen vsem oboževalcem »The Bossa«. Svoje priredbe Springsteenovih pesmi bodo predstavili tržaški ustvarjalci Mike Sponza, Dorina, Andrea »Cippo«, Alessio Marzi, AbbaZabba, Roy Force One, Bruzai. Za njimi pa bo nastopila skupina Springstreet Band iz Turina.

### Protest pred sežigalnico

Ob današnjem dnevu klimatskih sprememb se bodo simpatizerji okoljskih organizacij Alpe Adria Green in Greenaction Transnational ob 10.30 zbrali pred sežigalnico v Ul. Errera. Ta je, po njihovi oceni, glavni krivec za čezmerno onesnaževanje (trenutno v njem sežigajo tudi smeti iz Kampanje).



ŠOLSTVO - Dijaki šole Çamlaralti Koleji pri vrstnikih liceja Prešeren

# Iz Izmirja v Trst za utrditev stikov

Deset turških dijakov in profesorica v Trstu od torka - Jutri odhod domov



Turški gostje so si v prejšnjih dneh v družbi tržaških vrstnikov ogledali tudi zanimivosti Trsta (na sliki pred Narodnim domom)

KROMA

Enotedensko bivanje desetih dijakov in dijakov turške šole Çamlaralti Koleji iz Izmirja pri vrstnikih Liceja Franceta Prešerna se bliža koncu. Danes se bodo turški gostje z vlakom podali na izlet v Ljubljano, kjer si bodo po postanku na Tromostovju ogledali Plečnikovo tržnico, Ljubljanski grad in Slovenski etnografski muzej, v večernih urah nameravajo na Majenco v Dolino, za jutri popoldne pa je napovedan odhod proti domu.

Šola Çamlaralti Koleji je zasebni večstopenjski zavod, ki obsega vse stopnje šolanja od otroškega vrtca do višje srednje šole. Licej Prešeren je s to šolo stopil v stik preko združenja Intercultura, ki je tudi dalo pobudo za prvi stik skupine tržaških dijakov in profesorjev s turškimi vrstniki oz. kolegi, ko je pred letom dni enajst dijakov liceja Prešeren preživelo teden dni v Izmirju. Zdaj pa turški dijaki vračajo obisk v Trst, kjer se mudijo od torka: potem ko so bili v sredo deležni sprejema na liceju Prešeren, v četrtek pa preživeli na izletu v Benetkah, so se turški gostje, ki jih sprem-

lja profesorica angleščine Özge Özkerešeci, včeraj popoldne ponovno mudili na liceju Prešeren, kjer so imeli priložnost, da predstavijo svojo državo in šolo, poleg tega so se udeležili tudi delavnice: prof. Jasna Merku jim je približala umetniško ustvarjalnost, prof. Valentina Korošec pa je vodila eksperimente v laboratoriju za kemijo. Prof. Irene Pecchiari je gostom orisala projekt o spoznavanju arktičnega in antarktičnega sveta, v okviru katerega so petošolci liceja Prešeren tudi preživeli teden dni na Norveškem, prof. Barbara Lapornik pa je predstavila projekt Comenius, pri katerem sodeluje licej Prešeren (udeleženci so tudi prejeli potrdila o sodelovanju), pa tudi že dolgoletno izmenjavo s švedskim licejem Vasaskolan.

Šoli Prešeren in Çamlaralti Koleji pa ne sodelujeta samo z medšolsko izmenjavo, ampak tudi na daljavo s pomočjo projekta eTwinning Let's Be Friends, pri katerem so soudeleženi dijaki prvega letnika. V okviru projekta se šoli s pomočjo raznovrstnega gradiva, ki ga nalagata na ev-

ropski portal eTwinning, informirata o sebi, vsakdanjem življenju v krajevnem okolju, preživljanju prostega časa, prehrani, glasbi in športu. O tem sta včeraj dijakom govorili prof. Özkerešeci in prof. Melita Valič, ki skupaj s prof. Lidijo Rupel vodi izmenjavo s šolo Çamlaralti Koleji in te dni spremlja turške goste po Trstu: v tem okviru jih je tudi včeraj popoldne spremljala na obisku Miramarskega gradu in parka.

Omeniti velja tudi, da je včeraj dijake obeh šol obiskala tudi predstavnica združenja Intercultura, ki je botrovalo navezovanju stikov, Isabella Palaver skupaj z dijakinjama s Finske in Tajske, ki se mudita v Trstu ravno v okviru projekta združenja.

Kljub vsem omenjenim dejavnostim pa bi bilo bivanje turških dijakov pri nas bistveno drugačno brez pomembnega doprinosa družin vrstnikov, pri katerih prebivajo in, kot so nam povedali na liceju Prešeren, lepo skrbijo zanje, jim nudijo prevoz in se z njimi družijo ob večerih. Tudi na taki, bolj osebni ravni, se stiki med šolama krepijo.

## Včeraj danes

Danes, **SOBOTA, 5. maja 2012**

ANGEL

Sonce vzide ob 5.47 in zatone ob 20.17 - Dolžina dneva 14.30 - Luna vzide ob 19.409 in zatone ob 4.58

Jutri, **NEDELJA, 6. maja 2012**

JANEZ

**VREME VČERAJ:** temperatura zraka 21 stopinj C, zračni tlak 10108,2 mb ustaljen, vlaga 57-odstotna, veter 5 km na uro sever, nebo spremenljivo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 18,1 stopinje C.

## Lekarne

Danes, **5. maja 2012**

Običajni urnik lekarn:  
od **8.30 do 13.00**  
in od **16.00 do 19.30**

Lekarne odprte  
tudi od **13.00 do 16.00**

Ul. Ginnastica 39/A (040 764943), Trg Valmaura 11 (040 812308).  
Opčine - Nanoški trg 3 (040 211001) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte  
tudi od **19.30 do 20.30**

Ul. Ginnastica 39/A, Trg Valmaura 11, Trg Sv. Jakoba 1.  
Opčine - Nanoški trg 3 (040 211001) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

**NOČNA SLUŽBA**

Lekarna odprta od **20.30 do 8.30**  
Trg Sv. Jakoba 1 (040 639749).

## Kino

**AMBASCIATORI** - 16.45, 19.15, 21.45  
»The Avengers«.

**ARISTON** - 17.00, 18.45, 21.00 »Hunger«.

**CINECITY** - 15.00, 17.25, 19.50, 22.15  
»American pie, ancora insieme«; 15.35, 17.45, 18.40, 20.45, 21.45 »Hunger Games«; 15.30, 18.40, 21.50 »The Avengers«; 15.00, 18.05, 21.10 »The Avengers 3D«; 15.30, 17.40 »Seafood, un pesce fuor d'acqua«; 15.20, 19.50, 22.10 »Ho cercato il tuo nome«; 15.20, 17.40, 20.00, 22.15 »To Rome with love«.

**FELLINI** - 16.15, 20.15 »Il castello nel cielo«; 18.15, 22.15 »Quasi amici«.

**GIOTTO MULTISALA 1** - (Ulica Giotto 8) 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »To Rome with love«.

**GIOTTO MULTISALA 2** - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Gli infedeli«.

**GIOTTO MULTISALA 3** - 16.15, 18.00, 20.00, 22.00 »Il primo uomo«.

**KOPER - KOLOSEJ** - 18.00 »Kupili smo živalski vrt«; 20.30 »Masaker«; 19.00 »Odklop«; 18.30, 20.50 »Parada«; 21.00 »V deželi krvi in medu«.

**KOPER - PLANET TUŠ** - 11.30, 13.30, 15.30 »Lorax 3D (sinhro.)«; 12.10, 15.10, 17.10 »Lorax (sinhro.)«; 17.30 »Titanik 3D«; 20.50, 23.10 »Ameriška pita: Obletnica«; 19.10, 21.20, 23.30 »Talisman«; 19.00, 21.00, 23.00 »Project X«; 15.20, 20.40, 23.20 »Bojna ladja«; 12.30, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30, 22.30 »Ulični ples 2 3D«; 11.00, 13.00, 15.00, 17.00 »Delfin (sinhro.)«; 11.20, 13.40, 16.00, 18.20 »Zrcalce, zrcalce (sinhro.)«; 12.40, 18.00 »Eksotični hotel Marigold«; 21.10, 23.59 »Maščevalci 3D«.

**150-letnica cerkve Sv. Marije Magdalene v Bazovici**

## koncert dekliške skupine BODEČA NEŽA

dirigentka Mateja Černic

Danes ob **20.30** - cerkev v Bazovici

**NAZIONALE** - Dvorana 1: 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »American pie, ancora insieme«; Dvorana 2: 16.15, 18.45, 21.15 »The Avengers 3D«; Dvorana 3: 15.30, 17.00 »Seafood, un pesce fuor d'acqua«; 18.40, 20.30, 22.15 »Ho cercato il tuo nome«; Dvorana 4: 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »Hunger Games«.

**SUPER** - 16.00, 20.00 »Marigold Hotel«; 18.00, 22.10 »The rum diary«.

**TRŽIČ - KINEMAX** - Dvorana 1: 18.00, 21.30 »Hunger Games (dig.)«; Dvorana 2: 17.00, 19.40, 22.15 »The Avengers 3D (dig.)«; Dvorana 3: 17.30, 20.00, 22.15 »American pie, ancora insieme (dig.)«; Dvorana 4: 20.10, 22.15 »To Rome with love (dig.)«; 17.20 »Seafood, un pesce fuor d'acqua (dig.)«; Dvorana 5: 17.40, 20.00, 22.10 »Gli infedeli (dig.)«.

+39339-6980193 ali skdprimorec@yahoo.it.

**AŠD SK BRDINA** organizira 10. junija enodnevni izlet v Gardaland. Vpisovanje do 30. maja. Informacije na 335-5476663 (Vanja).

**SEKCIJA VZPI** Boljunec - Dolina-Mačkolje-Prebeneg organizirata od 4. do 7. julija izlet v Bosno »Po poteh osvobodilnih bitk naše zgodovine«. Obiski: Jasenovac, Kozara, Jajce, Jablanica, Titov bunker, Sarajevo, Sutjeska, Mostar, Drvar, Bihač. Vpisovanje in informacije na tel. št.: 040-228896 (Nerina Zeriali), 040-228142 (Edvin Švab).

## Osmice

**BERTO ŠKERK** je v Trnovci št. 4 odprl somico. Vabljeni na domačo kapljico in prigrizek.

**DRUŽINA LAURICA** je odprla osmico v Dolini 445. Tel. št. 040-228511. Vljudno vabljeni!

**DRUŽINA ŠUC** je odprla osmico, Brišički št. 18.

**FRANC IN TOMAŽ FABEC** sta v Mavinjah odprla osmico. Vabljeni na domačo kapljico in prigrizek! Tel. št. 040-299442.

**IVAN PERNARČIČ** ima odprto osmico v Vižovljah. Toplo vabljeni. Tel. št.: 040-291498.

**OSMICA** je odprta v Borštu pri Danjelu Glavini. Tel. št. 040-228421.

**OSMICO** sta odprla v Križu Martin in Erika. Tel. št.: 040-220605.

**OSMICO** je odprl v Zgoniku Stanko Milič. Tel. 040-229164.

**OSMICO** sta odprla Corrado in Roberta, na cesti za Slivno. Tel. 338-3515876.

**PAHOR MARIO** ima odprto osmico v Jamljah. Nudi domačo prigrizek. Tel. št. 0481-419956.

**SALOMON** v Rupi je odprl osmico. Tel. št.: 0481-882230.

**V LONJERJU ŠT. 255** je odprl osmico Damjan Glavina. Tel. št.: 348-8435444.

**V REPNU »NA OREŠJU«** smo odprli osmico. Vabljeni na domačo kapljico in prigrizek!

**V SAMATORCI** št. 50 sta odprla osmico Cvetko in Zmaga Colja. Tel. št. 040-229224.

**ŠUBER** ima odprto osmico na Opčinah. Vabljeni! Tel. 349-7158715.

## 56. občinska razstava vin in 15. razstava ekstraproduktivnega oljčnega olja



OBČINA DOLINA



Majenca  
2012

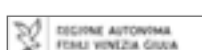
**Sobota, 5. maja**  
17.00 - Odprtje kioskov  
17.30 - Parada starodobnih vozil društva Adria Classic Koper  
18.00 - Nagrajevanje 56. občinske razstave vin in 15. občinske razstave ekstraproduktivnega oljčnega olja z glasbeno točko Pihalnega orkestra Breg  
od 20.30 dalje - Slovesno postavljanje maja  
Večer bodo popestrili Potujoči muzikantje

**Nedelja, 6. maja**  
15.00 - Predstavitve tečajev društva Il giardino di Angiolina v dvorani kulturnega društva Valentin Vodnik  
16.00 - Odprtje kioskov  
17.30 - Koncert pihalnega orkestra Limena Glazba Mon Periniz Bal (HR)

18.30 - Nastop folklorne skupine KUD Vuk Karadžić  
19.30 - Prihod parterjev in parter na Gorico  
20.00 - Uradna otvoritev plesa z ansambлом Primorski fantje

**Ponedeljek, 7. maja**  
18.00 - Odprtje kioskov  
19.30 - Nastop otroške plesne skupine Queens  
21.00 - Ples s skupinama Ansambel Nebojska in Kraški Muzikantje

**Torek, 8. maja**  
17.00 - Odprtje kioskov  
18.00 - Podiranje »drevesa pravice« v Mladinskem krožku Dolina  
18.00 - Nastop Pihalnega orkestra Breg  
19.00 - Slovesno podiranje maja



www.majenca.com

## VOLITVE

v  
DEVINU-NABREŽINI

V ŽIVO

na

www.primorski.eu

v ponedeljek,  
od 15. ure dalje

ZAMENJALI SMO ŠTEVILKO FAKSA  
TRŽAŠKE REDAKCIJE

NOVA ŠTEVILKA FAKSA

0039 040 7786339







**VOLITVE** - Volišča odprta jutri do 22. ure in pojutrišnjem do 15. ure

# V devinsko-nabrežinski občini bodo izbrali Retovega naslednika

Pozor na osebni dokument in na volilno izkaznico - Šest županskih kandidatov



Volivke in volivci devinsko-nabrežinske občine bodo jutri in v ponedeljek izvolili novega župana in občinski svet. Volišča bodo jutri odprta od 8. do 22. ure, v ponedeljek pa od 7. do 15. ure, narkar se bo začelo preštevavanje glasovnic. Prvi neuradni rezultati bodo znani pozno popoldne.

Na volišče je treba priti z veljavnim osebnim dokumentom in z volilno izkaznico. Kdor je nima ali je že zapolnil vse volilne žige, lahko novo izkaznico dvigne na volilnem uradu, ki ima sedež na županstvu v Nabrežini Kamnolomi. Volilni urad bo odprt tudi jutri in v ponedeljek z enakim urnikom kot volišča.

Volilni upravičenci bodo na volišču prejeli eno samo glasovnico. Na njej lahko volivci prekrizajo samo ime in priimek županskega kandidata, ob tem pa lahko

prekrizajo tudi simbol stranke. Če to naredijo, lahko oddajo tudi eno preferenco s priimkom izbranega kandidata ali kandidatke za občinski svet. Za župana bo izvoljen kandidat, ki bo dobil največ glasov, kar pomeni, da ni drugega volilnega kroga (balotaže).

Za županski stolček se poteguje šest kandidatov in sicer (po vrstnem redu na glasovnici): Vladimir Kukanja, Simone Napolitano, Massimo Romita, Alessandro Longo Elia, Fabio Urlini in Dino Norbedo. Kukanja uživa podporo Zveze levice, Slovenske skupnosti, Zelenih-IDV, Liste Kukanja, Demokratske stranke in SEL. Napolitano je kandidat Nove generacije za D-N, Romito podpirajo Ljudstvo svobode, Retove liste in Liste Romita, Longo Elia občanske liste, Urlini Severne lige in Un'Altra Trieste, Norbedo pa Forza nuova.

## Romita: Nadaljujmo na poti Retove uprave

Županski kandidat desne sredine Massimo Romita je na zaključnem shodu svoje koalicije svaril volivce, naj ne nasedajo nekaterim listam, ki se predstavljajo kot zmerne liste, v resnici pa so levo usmerjene. Romita pravi, da mora Občina Devin-Nabrežina vztrajati na poti, ki jo je uspešno začrtala Retova uprava, v nasprotnem primeru obstaja nevarnost, da bo občinska skupnost nazadovala za trideset in več let. Na področju turističnega razvoja se bo Romita v primeru zmage zavzel za dopolnitev projekta Sosljanskega zaliva.

## Napolitano: Dovolj z zaščito interesov nekaterih

Županski kandidat Nove generacije za D-N Simone Napolitano se je ob sklepu volilne kampanje spravil nad desno in levo sredino. Slednjo je kritiziral zaradi kandidature bivšega občinskega uslužbenca Kukanje, zelo oster pa je bil do desne sredine. Če bo zmagal Romita, je dejal, bo Občina padla v roke gradbenih spekulacij in spekulantov, ki imajo pred sabo le osebne interese.

Volitve 2012

DEVIN-NABREŽINA

## Poziv SSK: glasujte za dvojezičnega župana

Slovenska skupnost je že na primarnih volitvah v levi prepričano podprla Valdimirja Kukanjo, saj se nam z njim ponuja možnost izvolitve ponovno slovenskega župana. Slovenski župan je hkrati dvojezičen župan, saj od vseh edini popolnoma obvlada oba jezika in obe kulturi. Za izvolitev Kukanje je po mnenju SSK potreben prav vsak glas.

Slovenska skupnost poziva k množični volilni udeležbi. Starejši ali bolni, ki bi potrebovali pomoč, prevoz do volišč ali do županstva za dvig nove volilne izkaznice, se lahko obrnejo na strankine kandidate ali pokličejo na telefonski številki 328-3625499 ali 348-5159966.

## Zveza levice za Vladimira Kukanjo

»Ljudje se morajo ozavestiti. Starije, kakršnemu smo priča v državi, je slabo. Če bomo nadaljevali po istem kopitu, bo grški scenarij dejansko tudi za Italijo neizbežen. Za preprečitev le-tega je nujno, da se ljudje predramijo iz otopenosti in prenehajo s pasivnim sprejemanjem česarkoli jim ponujajo,« je včeraj v Nabrežini dejal odgovorni urednik dnevnika Liberazione Dino Greco. Govoril je na srečanju Zveze levice v podporo županskega kandidata Vlada Kukanje.

**DEVIN-NABREŽINA** - Pogovor z županskim kandidatom leve sredine Vladimijem Kukanjo

# »Dobra politika ne potrebuje kričačev«

V na splošno zelo mirni volilni kampanji ga je zelo motilo, da je Retova lista vseskozi »skrivala« svojega županskega kandidata Romito

Gospod Kukanja, do pred nekaj meseci ste kot občinski funkcionar spremljali volitve od zunaj, sedaj pa jih kot kandidat doživljate od znoter. Kakšni so vaši občutki?

»Nisem si mislil, da bo tako zanimivo in doživeto. Res čudovita človeška izkušnja.«

In kaj vas je najbolj presenetilo?

»Stik z ljudmi, in to v času, kot vemo, ki ni najbolj naklonjen politiki in politikom.«

Lahko bi mirno uživali penzijo, odločili pa ste za tako zahtevno in po svoje tudi tvegano pot. Kako to?

»Življenje je čas izkušnje in preizkušnje. Zame je očitno napočil trenutek, da sem svoje upravno znanje in svoje delovne izkušnje dal na razpolago skupnosti. V začetku nisem verjel, da se bo stvar takole razvila, potem pa se je zgodilo...«

Kaj pa?

»Da so me prijatelji in znanci, nato še nekatere politične stranke, predlagali za kandidata na primarnih volitvah leve sredine. V začetku sem okleval, nato sem si rekel: dobro, poskusim.«

In poskus se je obnesel...

»Tako je. Primarne volitve pa nisem nikoli tolmačil kot zmago ali poraz, temveč kot izbiro znotraj leve sredine.«

Kaj to pomeni?

»Večkrat pozabljamo, da gre za notranje volitve med zavezniki, ki izberejo svojega županskega kandidata, prave volitve bodo v nedeljo in v ponedeljek.«

Vladimir Kukanja (59 let) uživa podporo vseh levosredinskih političnih strank in gibanj

KROMA



Primarne volitve so vseeno pustile za seboj nekaj slabe krvi, zlasti v Demokratski stranki, kjer je bilo kar nekaj užaljenosti.

»Ne bi govoril o užaljenosti, temveč o razočaranju nekaterih, kar je po svoje normalno.«

So vas demokrati v tej volilni kampanji lojalno podpirali?

»Da. Naša koalicija, začenši z Demokratsko stranko, je vseskozi delova-

la kot uigrana ekipa, na kar sem posebno ponosen.«

V kampanji, razen nekaterih izjem, ni bilo osebnih polemik in obračunavanj. Ne morem pa vas ne vprašati za mnenje o Massimu Romiti.

»...*(krajši molk)*. O njegovi osebnosti pove marsikaj njegov zadnji intervju v Primorskem dnevniku.«

Kaj vas je zmotilo v Romitovem intervjuju?

»To da je svoje početje v pokrajinskem svetu proti Slovincem in proti slovensčini lahkotno in površno ocenil kot "stupidaggine". Namesto, da bi si prevzel odgovornosti za svoja dejanja, se je skušal nerodno opravičevati. Neverjetno in neokusno.«

Kako si razlagate tako mirno, celo spokojno volilno kampanjo?

»V tem ne vidim nič slabega, prej nasprotno. Za to ima zaslugo naša koalicija in, če dovolite, predvsem jaz. Ljudje so naveličani kričanja in stalnih tarnanj, kaj vsega v preteklosti ni bilo narejenega. Tisti, ki se kandidirajo morajo predstaviti svoje programe in ne se zgolj pritoževati nad predhodniki. Nekaj pa me je vseeno zmotilo.«

Kaj pa?

»Da je Retova lista vseskozi skrivala svojega županskega kandidata Romito. Kot da bi se ga sramovali. To se mi ne zdi pošteno do volivcev.«

Sesljski zaliv skoraj, da ni bil omenjen v tej kampanji. Kako to?

»Urbanistično-prostorski postopek za sesljski zaliv je končan in se ga ne da spremeniti. Problem tiči nekje drugje.«

Kje tiči?

»Sesljski zaliv ne sme biti neka epizoda sama zase, temveč ga je treba povezati z naravnim krajskim zaledjem. Sesljan ne sme koristiti le nekaterim, temveč celotni občinski skupnosti. Portopiccolo torej ne kot problem, temveč kot razvojna priložnost za našo občino.«

Tudi nove stanovanjske gradnje so ostale precej v senci...

»To ne drži. Mi smo stalno opozarjali, da se je v naši občini z Retovo upravo preveč gradilo in da je treba gradnje ustaviti.«

Zakaj pa?

»Ker je dosti novih stanovanj še vedno praznih in ker se mnoge naše vasi praznijo. Namesto novega cementa mora občinska uprava spodbujati obnavljanje vaških jeder, da mladi ostanejo na vasi. Tudi to vprašanje je dosedanja uprava preveč zanemarila.«

V pogovoru za Primorske novice ste omenili bivšega župana Bojana Brezigarja in tedanje odnose med Občino in občani.

»Navedel sem Brezigarjevo županovanje, ko je Občina dajala vtis resnosti. Dvojezičnega župana so takrat podpirali tudi mnogi pripadniki večinskega naroda.«

Hočete s tem povedati, da Retova uprava ni bila resna?

»Ne, tega nisem rekel in tudi ne mislim. Res pa je, da je bila Retova uprava drugačna. V Devinu-Nabrežini se moramo vrniti v čase, ko so ljudje zaupali občinski upravi in jo imeli za svojo.«

Kakšen bo vaš prvi korak v primeru izvolitve?

»Odprl bom občinske predale in preveril, kaj je pravzaprav v njih. To bo moj začetek s ciljem, da bo Občina postala dom vseh občank in občanov. V tem kriznem času bi bil to velik dosežek.«

Sandor Tence



SIMPOZIJ - Ob stoletnici izida Slataperjeve knjige Moj Kras

# Kompleksna osebnost, ki je prehitevala svoj čas

Prof. Miran Košuta o podobnostih in razlikah med njim in Srečkom Kosovelom

Scipio Slataper sodi med tiste tržaške pisatelje, za katere se zdi, da o njih vemo vse, ob natančnejšem premisleku pa kmalu ugotovimo, da ni tako. Do tega zaključka smo prišli na četrtkovem simpoziju z naslovom Scipio Slataper - Njegov čas, njegovo mesto, ki so ga organizirali Julijski inštitut za zgodovino, kulturo in dokumentacijo, Skupina 85, IRSML Furlanija Julijska krajina in študijski center Biago Marin iz Gradeža. Priljubljenost znanega tržaškega pisatelja je pripomogla k temu, da je bila mala dvorana Narodnega doma polna že v dopoldanskih urah, od treh nastopajočih (Marino Biondi, Elena Coda in Simone Volpato - **na sliki Kroma**) v prvem delu simpozija pa je občinstvo spoznalo, da bo srečanje postreglo s številnimi novimi ugotovitvami.

Simpozij si je za osrednje naloge zadal opozarjanje na kompleksnost Slataperjeve osebnosti - za katero vemo, da je v veliki meri presegla in prehitevala svoj čas -, kompleksnost njegovega dela in misli, predvsem pa odpreti prostor za razpravo ob iztočnicah, ki so jih ponudili včerajšnji govorniki. Izpostavljeni tematiki se je zelo dobro približal Marino Biondi iz Firenc, ki je analiziral Scipiovo kulturo in razgledanost. Za izhodišče svojega diskurza je prof. Biondi vzel Slataperjevo osebno knjižnico, v kateri so veliki klasiki italijanske in nordijske literature. Slataper je bil "obseden" bralec, je pojasnil govornik in dodal, da je bral velike italijanske pesnike, kot so Carducci, Dante, Pascoli in D'Annunzio, oboževal pa je tudi pisatelje, ki so prihajali iz severnoevropskega prostora; Ibsen, Goetheja, Rilkeja in druge. Prof. Biondi je prišel do zaključka, da Slataperjeve razgledanosti sicer ne moremo meriti samo po knjigah, ki jih je prebral, na naprednost misli naj bi vplivali tudi drugi faktorji, med drugim tudi številna Slataperjeva potovanja. V celoti gledano pa lahko trdimo, da gre za zelo kultiviranega človeka, je menil prvi govornik na simpoziju.

O pomenu Slataperja in kritičnosti njegovih del, ki se je ostrila ob Slataperjevem druženju z nekaterimi irendentisti in socialisti, je spregovorila Elena Coda, ki je izpostavila, da se je Slataper dolgo časa zavzemal za medsebojno spoštovanje in harmonijo med pripadniki različnih narodov, kasneje pa je postal odločen italijanski nacionalist. O Slataperjevi osebnosti, ki je v veliki meri presegala in prehitevala svoj čas, pa je predeval Simone Volpato, ki je analiziral odnos med Slataperjem in Carlom Stuparichem. Oba pisatelja sta se še kot mladeniča v liceju počutila utesnjena, saj naj bi bil učni program zanj preveč tog in ukalupljen, je povedal Volpato, ki je med drugim tudi dejal, da je Carla Stuparicha Slataper večkrat povabil, naj se pride dodatno izobraževati v Firence. Čeprav sta bila oba pisatelja velika prijatelja, pa sta imela popolnoma drugačen okus za branje, je ugotovil govornik, ki je dejal, da je Stuparich rad bral Tolstojja, Dickens in podobne avtorje, medtem ko je Slataper, kot že povedano, užival ob skandinavskih in nemških avtorjih. Izvedeli smo tudi, da se je Stuparich poseval tudi filologiji, ki pa Slataperja niti malo ni zanimala. Zanimiv poseg je govornik obogatil tudi z branjem nekaterih odlomkov iz knjige brata Carla Stuparicha, Gianija Stuparicha, ki je v svoji zapuščini hranil bogato bratovo in Slataperjevo gradivo.

V dopoldanskem delu simpozija smo lahko prisluhnili še Cristini Benussi, Giorgiu Baroniju in Alfredu Luzzi, ki so v žarišče postavili Slataperjev avtobiografski roman Moj Kras, v katerem je avtor zapisal eksistencialno zgodbo človeka v večkulturnem mestu, ki ga pesti "razdvojenost" identiteta. Simpozij se je nadaljeval tudi v popoldanskem času, med govorniki pa je bil tudi Miran Košuta, ki je svoj referat na



slovil Njun Kras ... geoliterarne asonance in disonance med Slataperjem in Kosovelom. Prof. Košuta se je v svojem diskurzu lotil biografske analize podobnosti in razlik med Slataperjem in Kosovelom, ki pa se nikoli nista osebno spoznala ali sodelovala. In kljub temu,

da nista prijateljevala, je med obema literatoma mogoče potegniti vzporednice, je pojasnil Košuta. Oba sta bila pesnika Krasa, oba sta bila nekakšna zmes idealizma in socializma in oba sta umrla zelo mlada. Oba pa sta bila tudi domoljuba; eden se je zavzemal za pri-

ključitev Trsta Italiji, drugi, da bi slovenska ozemlja ostala celovita, je ugovarjal Košuta, ki je med drugim tudi poudaril, da je bil eden italijanski irendentist, drugi pa - po nujni razmer - slovenski irendentist. Govornik je v nadaljevanju analiziral tudi njuno doživetje Krasa. Izvedeli smo, da je Srečko Kosovel več kot 200 pesmi posvetil Krasu, Slataper pa je napisal roman Moj Kras. Vendar pa sta se glede Krasa njuna pogleda razhajala, meni Košuta in to utemeljuje z argumentom, da je Slataperju Kras pomenil protitež, Kosovelu pa je Kras predstavljal zrak, življenje, inspiracijo in sestavni del njega samega. Naj izpostavimo še eno razliko med Kosovelom in Slataperjem; prvi je pisal predvsem o Krasu, drugi pa je pisal o Trstu, pristanišču, meščanstvu, politiki, kulturi, identiteti, irendentizmu, prijateljstvu, smrti in šele nato o Krasu.

Košutovemu referatu, v katerem so bile zelo natančno analizirane duhovne sorodnosti in razlike med slovenskim in italijanskim piscem, so sledili še drugi referati, na podlagi katerih bi lahko zaključili, da je Slataperja treba brati in spoštovati. (sč)

GROPADA - Koncert nocoj v prostorih društva Skala

## Pevsko pobratenje Lipa-Lip

Nastopata oktet Lip z Bleda in moška vokalna skupina Lipa iz Bazovice



Vokalna skupina Lipa iz Bazovice

Kulturno društvo AnaKrousis s sedežem v Gropadi v prostorih Kulturnega društva Skala prireja nocoj izredni pevski večer z naslovom »LIPALIP« in sicer srečanje moške vokalne skupine Lipa iz Bazovice z oktetom Lip Bled z Bleda. Gre za enkratni večer, ki ga bosta soustvarjali domača vokalna skupina, ki si je v enajstih letih delovanja izborila solidno mesto na zborovski sceni in oktet, ki že od leta 1984 žanje odlične uspehe v matični domovini in ne samo. MoVS Lipa je od svojega nastanka do leta 2005 vodila Xenja Brass, nakar je vaje skupine prevzela Anastazija Purič. Pred dvema letoma pa je skupaj s tamburaškim ansamblom F. Prešerna iz Boljunca izvedla splet dalmatinskih skladb, iz česar se je leto kasneje rodil celovečerni program, ki je bil predstavljen v Miljah na slikovitem trgu starega mesta.

Gostje z Bleda pa so začeli nastopati pred sedemindvajsetimi leti, ko je Moški pevski zbor Kud Zasip zaradi kadrovske težave postal oktet in si nadel ime Lip Bled. V njegovem dolgoletnem delovanju so oktet vodili sami priznani strokovnjaki na tem področju, od očeta oktetovstva na Slovenskem in prvega umetniškega vodje Slovenskega okteta prof. Janeza Boleta, nato prof. Matevža Fabijana, ki je z mladinskimi radijskimi zbori posegal po najvišjih priznanjih doma in na tujem, Tomaža Tozona, odličnega poznavalca in strokovnjaka na glasbenem področju. Zadnjih pet let pa oktet vodi Ivan Aršek, solist v ljubljanski operi in velik ljubitelj slovenske narodne in umetne pesmi. S svojim znanjem in neverjetno energijo prenaša interpretacijo na oktet, ta pa naprej med svoje poslušalce. Oktet Lip

Bled, je v zadnjem obdobju nekoliko spremenil tudi programsko politiko in v svoje programe vključil več skladb ob spremljavi harmonike, kar je med poslušalci nalletelo na pozitivni odziv.

Vsi ljubitelji zborovske glasbe so torej drevi ob 20.30 vabljani v dvorano KD Skala v Gropado, kjer bodo lahko prisluhnili zborovski poslastici.

Jari

DEŽELNI ODBOR FJK - Sklep o podelitvi zlatih in srebrnih plaket

## Zgodovinski lokali

Na seznamu tri trgovine, dve slaščičarni, restavracija in lekarna - Joyce v kavarno, Jovanka pa po blago

Število zgodovinskih lokalov se je z včerajšnjim sklepom deželnega odbora Furlanije-Juljske krajine povečalo. Na predlog odbornice za delo in trgovino Angele Brandi bodo prestižno priznanje podelili še dvajsetim lokalom, med temi je kar sedem tržaških. Med petimi novimi zgodovinskimi lokali z zlato plaketo so štirje tržaški, medtem ko bodo srebrne plakete podelili petnajstim lokalom v deželi. Uradna slovesnost bo v prihodnjih tednih.

Pobuda je potekala v sodelovanju s posameznimi občinami: najprej so izvedli popis lokalov, dejavnih najmanj šestdeset let, nakar je stekla nadaljnja selekcija na osnovi dveh glavnih značilnosti. Lokali, starejši od šestdeset let, zaslužijo zlato plaketo, če se nahajajo v prestižni in zgodovinsko pomembni stavbi, obenem pa razpolagajo s pohištvo in opremo dokazane umetniške in zgodovinske vrednosti. Lokali, ki izpolnjujejo vsaj enega od dveh pogojev, prejmejo srebrno plaketo.

Zlato plaketo so si prislužili štirje tržaški lokali. V stari slaščičarni in kavarni Pirona (Trg Stare mitnice) je irski pisatelj James Joyce, ki je stanoval v neposredni bližini, za-

V kavarno in slaščičarno Pirona je nekoč rad zahajal James Joyce

KROMA



čel snovati roman Ulikses. Trgovina z blagom Silvio Rustia (Ul. Mazzini, nekoč pa na Drevoredu XX. septembra) je decembra praznovala okroglih sto let, med njenimi slavnimi strankami pa sta bili tudi Wanda Osiris in jugoslovanska prva dama Jovanka Broz. Zlata plaketa pa je pripadla tudi lekarni Al Gi-

## V Zgoniku bodo proslavili 67. obletnico osvoboditve

V zgoniški občini bodo danes proslavili 67-letnico osvoboditve. Ob 18. uri osrednja proslava pred spomenikom v Zgoniku, ki jo občinska uprava prireja v sodelovanju s krajevno sekcijo VZPI-ANPI in društvi. Po polaganju vencev delegacij društev in organizacij bodo proslavo oblikovali krajevni šoli Lojze Kokoravec-Gorazd iz Saleža in 1. maj 1945 iz Zgonika, mešani pevski zbor Rdeča zvezda-Devin pod vodstvom Rada Miliča, Godbeno društvo s Proseka, pod vodstvom Iva Bašiča ter taborniki. Povezovala bo Nastja Foraus. Ob 19.00 pa bo iz Zgonika štartal pohod, ki se bo zaključil v Briščikih z družabnostjo za vse udeležence.

## Gremo mi na avdicijo

V okviru TV Kocke na slovenski televiziji RAI bo ob 20.25 na sporedu prispevek z naslovom Gremo mi na avdicijo, ki ga podpisuje Mairim Cheber. Televizijska ekipa je obiskala avdicijo za drugi del filma Gremo mi po svoje Mihe Hočevarja, ki se je odvijala v prostorih Gimnazije v Novi Gorici. Pred kamero se bo zvrstilo veliko nadebudnih mladih igralških talentov in seveda priznani režiser, ki je v kinematografih s svojim mladinskim celovečercem navdušil že 205.000 gledalcev. Hočevarjev Gremo mi po svoje si je prislužil kar osem zlatih rol in je prvi na seznamu desetih najbolj gledanih slovenskih filmov zadnjih dvajsetih let.

## Bodeča neža drevi v Bazovici

V Bazovici se nadaljujejo pobude v počastitev 150-letnice domače župnijske cerkve sv. Marije Magdalene. Že drevi bo na sporedu kakovosten kulturni dogodek, ko bo v župnijski cerkvi ob 20.30 koncert DPZ Bodeča neža z Vrha sv. Mihaela, ki ga vodi Mateja Černič, medtem ko bo prihodno nedeljo, 13. maja, pri maši ob 10. uri osem domačih otrok prejelo prvo obhajilo. Osrednja slovesnost ob 150-letnici cerkve pa bo 20. maja, ko bo slovesno mašo ob 10. uri daroval tržaški škof, nadškof msgr. Giampaolo Crepaldi, obred pa bo spremljalo petje kar treh zborov: domačega MePZ Lipa ter MePZ France Gačnik iz Stranj pri Kamniku in MePZ Igo Gruden iz Nabrežine. Po slavlju bo družabnost v Slomškovem domu.

## Naravoslovni center

Naravoslovni didaktični center v Bazovici (Bazovica št.224 - tel. 040 3773677, 366 6867882) bo kot vsako prvo nedeljo v mesecu odprt tudi jutri. Oglede centra bo možen od 9. do 17. ure, ogledati pa si bo mogoče tudi razstavo Paola Sossija Iz morja, kamen o nastanku kamnin. Center je drugače odprt od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure. Vstop prost.

glio (Ul. Belpoggio) in restavraciji Harry's Grill v hotelu Duchi d'Aosta (Veliki trg). Srebrne plakete gredo pekarni in slaščičarni Romi (Ul. Torino), trgovini z oblačili Guina (Ul. Genova) ter trgovini s kuhinjsko in kopalniško opremo Carpani (Drevored XX. septembra). (af)



KOROŠKA - V galeriji Wernerja Berga

# Tri različne podobe treh dežel in ljudi

V Pliberku odprli razstavo treh vidnih predstavnikov avstrijske moderne



V Pliberku so odprli letošnjo osrednjo razstavo treh vidnih predstavnikov avstrijske moderne

CELOVEC - Muzej Wernerja Berga v Pliberku je z začetkom maja spet odprl svoja vrata. Letošnja razstava, ki bo na ogled do konca oktobra, nosi naslov »O deželi«, prikazuje pa vzporednice med slikami domačina Wernerja Berga, Albina Eggerja-Lienza iz Vzhodnje Tirolske in Alfonsa Waldeja s Tirolske. Vse tri vidne predstavnike avstrijske moderne povezuje, da so ustvarjali na podeželju, torej stran od urbanih umetniških središč prve polovice 20. stoletja. Skozi razstavo vodijo v nemškem, slovenskem in italijanskem jeziku.

Berg v Podjuni in - kakor je poudaril njegov vnuk in kurator razstave Harald Scheicher -, si je njegov ded čisto zavestno in skrbno izbral prav to regijo. Egger Lienz je živel in deloval v Lienzu, Albin Walde pa v Kitzbühlu. Posebnost letošnje razstave je tudi, da so dela vseh treh umetnikov razstavljena na vseh treh prizoriščih: Pliberk se je povezal z muzejem mesta Lienz Grad Bruck, kjer je na ogled stalna zbirka del Egger Lienza, ter z muzejem v Kitzbühlu, kjer je živel in deloval Walde. V središču njihovega opusa je človek in vpliv, ki ga ima nanj okolje, v katerem

živi in deluje. In čeprav je vsak izmed umetnikov imel svoj poseben pristop in individualen način umetniškega izražanja, so - vsak po svoje - ustvarili brezčasen potret pokrajine. Na odprtje letošnje razstave v muzeju Wernerja Berga sta prišli tudi močni delegaciji iz Kitzbühla in Lienza, kjer bodo tematski razstavi z deli evropskih regionalistov odprli danes. O vzporednicah, predvsem pa o razlikah, ki pridejo do izraza v portretih treh pokrajin in ljudi, ki tu živijo, je govorila kulturna referentka mesta Lienz Verena Remler in dejala, da v Pliberku molijo, v Lienzu delajo, v Kitzbühlu pa se smejujo. Ob tem je izrazila željo, da bi se o tem prepričalo čim več ljubiteljev likovne umetnosti, in to na vse treh prizoriščih.

Odkar v muzeju Wernerja Berga pripravljajo posebne tematske razstave in stalno razstavo Bergovih del, je ustanova postala magnet za ljubitelje likovne umetnosti. Lani so v sodelovanju z dunajskim muzejem Leopold poleg stalne zbirke Bergovih slik predstavili 50 mojstrov in akvarelnega slikarstva (Egon Schiele, Oskar Kokoschka, Egon Laske in Herbert Böckl). (I.L./M.K.)

## CELOVEC Pisatelj Florjan Lipuš 75-letnik

Eden izmed največjih zamejskih pisateljev in ustvarjalcev sodobne slovenske literature, koroški Slovenec Florjan Lipuš, je včeraj praznoval svoj 75. rojstni dan.

Florjan Lipuš, ki se je rodil 4. maja leta 1937 v Lobniku pri Železni Kapli, je dobitnik Prešernove nagrade iz leta 2004. Z romanom Zmote dižaka Tjaža (1972), katerega je v nemščino prevedel Peter Handke, je postal eno najvidnejših imen sodobne slovenske proze. Leta 2005 je prejel častno nagrado za literaturo Republike Avstrije, lani pa je pesnik dobil še Petrarkovo nagrado na Bavarskem.

Več kot 20 let je bil Florjan Lipuš tudi glavni urednik literarne revije Mladje, katere soustanovitelj je bil. (I.L.)

CHAMBER MUSIC - Niz Komorni salon

## Začetek v celoti posvečen Schubertu

Priredba Luigija Piovana z godalno spremljavo za Schubertovo sonato v a-molu D821 L'Arpeggione ni izpadla posebno prepričljivo



Po uspešnem nizu 18. ob 18h, ki ga je društvo Chamber Music priredilo v lepem salonu tržaške Prefekture, je zdaj na vrsti nova pobuda Komorni salon: pet koncertov v Mali dvorani gledališča Verdi, ki se je že na prvem srečanju napolnila z velikim številom ljubiteljev komorne glasbe. Interpreti so izbrani med odličnimi glasbeniki, programi pa ponujajo bisere literature 19. in 20. stoletja z nekaterimi priredbami, ki nam zvenijo kot prave novosti.

To se je zgodilo že na prvem koncertu, ki je bil v celoti posvečen Schubertu: znamenito sonato v a-molu D821 L'Arpeggione smo poslušali v priredbi, ki si jo je čelist Luigi Piovano zamislil za godalni kvintet. Delo je Schubert spisal za instrument, ki je ostal osamljena redkost: križanec med kitaro in čelom, imenovan arpeggione, je na Dunaju izdelal Johann Georg Stauffer, po virtuozu Vinzenzu Schusterju, za katerega je Schubert spisal sonato, pa ni bilo pravega naslednika, ki bi se posvetil svojevrstnemu glasbilu, zato je bila sonata prepisana za violončelo, dobila pa je tudi različico za violo. Piovano je klavirsko spremljavo nadomestil z godalnim kvartetom, toda zamisel ni izpadla posebno prepričljivo: bogate možnosti, ki jih kvartet nudi skladatelju, Piovano ni mogel ali ni hotel izkoristiti, ker je želel ohraniti zvestobo klavirski spremljavi.

Približal se je filološkemu pristopu z izbiro violončela z dodatno visoko struno, ki je posebno lepo zvenela v božanskih melodijah, kvartet

pa je igral zelo podrejeno vlogo. Čelist je razkril svojo tankočutno muzikalnost, kvartet Musici Aurei pa je moral počakati na drugi del koncerta, da je prišel do prave veljave. Violinista Grazia Raimondi in Federico Parravicini, violist Mario Paldin in čelist Alfredo Mola so s Piovano že večkrat muzicirali in dobra uigranost je kar se da potrebna pri izvedbi Schubertovega Kvinteta v C-Duru D956: uigranost je seveda le osnovni pogoj za primerno ovrednotenje skladbe, ki sodi v sam vrh komorne literature: enkratna zmes navdiha in kompozicijske tehnike vsebuje vse najlepše značilnosti Schubertove glasbe, od bogatega prelivanja harmonij, preko nebeškega Adagia, temperamentnega Scherza do madžarsko obarvanega Allegretta imajo interpreti na razpolago neskončno paleto barv, ki jih je sestav lepo izkoristil; tudi dinamično nihanje je bilo zelo razvejano, od skoraj neslišnih nians do krepkih akordov, ki so nasičili akustiko dvorane. Fraziranje je bilo smiselno razvito, pogrešali smo le dodatno vrednost čustvene predanosti, ki naj bi navidezno statiko drugega stavka spremenila v boleče vzdihljaje, tisto neizrekljivo sočutje s Schubertovo boleščjo, ki nam ga znajo posredovati le redki izbrani umetniki. Kanček humorja bi lahko dodali zadnjemu stavku, sicer pa so glasbeniki pokazali marsikaj žlahtnega ter navdušili polnoštevilno občinstvo, ki je z dolgimi aplavzi priklicalo le kratak dodatek, utrinek iz Scherza.

Katja Kralj

TOMIZZEVO DUH

# Svetovni »ancien regime«

MILAN RAKOVAC

Ovi režimi v Italiji, Sloveniji in Hrvatskoj (da ostanem na domačem tlu, tu sam sigurniji) sve više se ponašaju kao svaki »ancien regime«, bivši režim, kroz historiju. Historija pamti revolucije. Zar ovi kriptoliberalni režimi ne razumiju da preko noći mogu postati »ancien regime«, bivši režimi? Zar ne vide da narodi smo deboto pokrepali?

U kraljevini Srbiji socijalisti su tražili, prije stotinu godina; tanjur pasulja dnevno, osam sati rada, jedne cokule godišnje. A na Prvi Maja 2012. u Splitu se sirotinja potukla za pjat fažola i koru kruha, ča su dilili sindikati. A u Pučišćima na Braču specijalna policija hapsila je radnike kamenoloma 4. Maja 2012. - jer ne daju da propade firma. A od bračkog kamena sazidani su mletački palazzi, ma vero i po Romi i valje Nova Jorku!

Ma ča da su i socijaldemokrati samo liberalni lažljivci, kako i svi drugi? Ma ča pak mi moremo delati, delavci, intelektualci, brižnjaki, penzioneri, se hiti u fojbu, sami sebe? Ča da delamo? Piše crnogorski pjesnik Žarko Đurović:

»Život se rašiva gdje su šavovi/ to se poslije skupi u krpe/ kao odjeća koju nosimo/ utegnuta šumskim vriljesama

Ne smijemo ni takvi pokleknuti/ jer u srcu nosimo vrijeme buduće/ iako nam je muca dom/ iako su staze od od oka skrivene«...

Čovjeku smo ostali samo mi, ostaci kulturnih elita i osiromašene srednje klase, pauperizirane, proleterizirane! Da, mi im pružamo neku utjehu barem, ali morali bismo ih opet povesti na barikade, jer na barikade oni će poći, makar i sami, goloruki, kao toliko već puta u historiji.

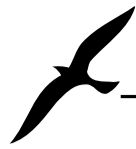
»Čas vesoljnega socialnega punta se bliža«, piše Ervin Hladnik Milharčič: »Leta 1883 je ljubljanska policija zaplenila zaboj z letaki, namenjenimi sindikalnima voditeljema Francu Železnikarju in Ferdinandu Tumi. Letak poziva k boju proti oblastnikom, ki iščejo pravice ljudstva vedno zmanjševati, delajo ljudstvu škodljive postavbe, z eno besedo, oni so sovražniki vsega napredka!... Med oblastniki, ki jih je treba vzeti na muho, na prvem mestu našteje ministre, ki niso nikdar trudni novih davkov si izmisliti in novih verig ljudstvu zakovati! Piscec letaka razume, da je ključni problem v povezavi s finančnim kapitalom. Bankirski borzni špekulanti, ki na papir stavijo prihodnost našega dela in s tem brezvestno kupčijo gonijo. To počnejo, dokler od časa do časa ne nastopi tako imeno-

vani krah, ki za nekaj časa naredi tej lumpariji konec, pod katerim pa v prvi vrsti mi trpimo. Jezik je nekoliko arhaičen, finančni tokovi, ki jih opisuje, pa so popolnoma sodobni. Potem so tukaj 'lastniki fabrik, ki nas, potem ko so nam izsesali zadnje moči, na cesto vržejo'. Kar ima uničujoče socialne učinke. 'Našim hčeram tako majhno plačo dajejo, da so mnogokrat prisiljene svojo čast prodati, ako nočejo od lakote prostovoljno umreti, sami pa si nakladajo milijone na kupe.' Nič si ne izmišljam. Dokument je objavljen v knjigi Jasne Fischer z istim naslovom kot ta članek. Dokument se ozre tudi na ideologijo in tudi tam je presenetljivo sodoben. 'Pitani farji, katerih zabuhli obrazi in velikanski vampje dajejo spričevalo, da je njih edini Bog trehuh in ki si nalagajo tisoče na kupe... Advokati, ki nemir med ljudstvom ljubijo in zahtevajo za en četrte ure njihovega čekanja več, kakor si en delavec cel teden za služi... sodniki, ki nas v ječo vržejo, kakor hitro si upamo besedo čez današnjo krivico spregovoriti... Pisci časopisov početje vseh zgoraj omenjenih banditov kot slavni red hvajlijo... Živel socialni punt! Živela socialna republika! Ni slabo za leto 1883... Moderen jezik sodobnega sveta.«

Naš narodnjački ministar i potpredsjednik vlade, Čačić doduše, nije kao francuska kraljica pozvao one bez kruha da jedu kolače, ali daje nam pametni savjet da manje rabimo mobilne telefone, i da ne moramo kupiti dva para cipela, nego jedan - a to je onaj jedan par cipela iz doba Dimitrija Tucovića; dakle, mi koji živimo od svoga rada ćemo ili krepak kako i kmeti u doba Matije Gubca, ili nešto za sebe napraviti. Jer ni »ljevičari« za nas ne rade ama baš ništa!

Božo Repe, Mladina: »Je obdobja revolucij v Evropi konec? Je pojem razredni boj iz druge polovice 18. stoletja in prve polovice 19. stoletja, ko sta francoska revolucija leta 1789 in sočasna industrijska revolucija v Angliji preobrazili svet, zgolj zgodovinski, neprimeren za današnje čase? Je »ancien régime« tisto, kar zahtevajo zvesti politični služabniki kapitala, pri nas razni »šusteršiči« in podobni neoliberalci (v glavnem z državnih univerz), ki se nikoli ne bodo dvignili iz srednjega razreda, razen tako, da ga uničijo?« cijela je ova umorna, dosadna, inkompetentna civilizacija »ancien regime«! Ona propada sama od sebe, ali to ne vidi. Treba je samo gurnuti kažiipstom, kako ča smo dica igrali s'cinche, šćinke, pikule, franje... i sve će se otkorljati u - fonju!





KAIRO - Včeraj znova nasilje na ulicah egiptovske prestolnice

# Vojska z oklepniki in streli nad razjarjeno množico

Desettisoči demonstrantov protestirali proti vojaškemu svetu - Več desetih ranjenih

KAIRO - Pred poslopjem obrambnega ministrstva v Kairu so včeraj izbruhnili hudi spopadi med protestniki in vojski, nasilje pa se je nato razširilo še na okolico. Ranjenih je bilo 59 ljudi, v večernih urah pa je bil govor tudi o mrtvih. Pred ministrstvom je do nasilja med protestniki, ki demonstrirajo proti vladajočemu vojaškemu svetu, in varnostnimi silami prišlo že pred dnevi, ko je bilo ubitih devet ljudi. Zaradi tega je vojaški svet, ki v Egiptu vlada od sestopa Hosnija Mubarak za oblasti februarja lani, v četrtek sporočil, da pred ministrstvom ne bo trpel nobenih demonstracij več.

Vojska je zato ob podpori policije proti več tisoč zbranim protestnikom ukrepala s solzivcem in vodnimi topovi, slišati pa je bilo tudi streljanje. Po navedbah vojaškega vira so 40 ljudi aretirali, poročajo tuje tiskovne agencije. Včerajšnje dogajanje je v nasprotju s prejšnjimi demonstracijami v živo prenašala tudi državna televizija.

Množično zborovanje proti vojski in prehodni vladi je včeraj potekalo tudi na osrednjem kairskem trgu Tahrir. Na shod so pozvali aktivisti in politiki z različnih političnih taborov, zbrani pa so zahtevali hiter prenos oblasti iz rok vojske civilnim oblastem in odstavev premiera Kamala al Gansurija.

Zborovanja se je udeležila tudi Muslimanska bratovščina, ki ima največjo poslansko skupino v parlamentu. V Egiptu bodo 23. maja predsedniške volitve, vladajoči vojaški svet pa je obljubil, da se bo po njih umaknil iz politike. (STA)



Prizor z včerajšnjih hudih spopadov v Kairu

ANSA

BEOGRAD - Jutri predsedniške, parlamentarne in krajevne volitve v Srbiji

# Dvoboj med Tadićem in Nikolićem

Po javnomnenjskih raziskavah imata vladajoča DS in opozicijska SNS približno enako podporo med volivci

BEOGRAD - V Srbiji bodo jutri predsedniške, parlamentarne in lokalne volitve, poleg tega pa še pokrajinske volitve v Vojvodini. Srbski volivci bi lahko tokrat ob odaji glasu pred očmi imeli predvsem gospodarske težave, ki pestijo državo, in ne napetosti v zvezi s Kosovom ali odnosov z Zahodom. Za sedeže v 250-članski srbski skupščini se poteguje 18 volilnih list, skupaj pa več kot 3000 kandidatov. Glavni tekmici za zmago sta koalicija okoli doslej vladajoče Demokratske stranke (DS) predsednika Borisa Tadića ter Srbsko napredno stranko (SNS) nacionalista Tomislava Nikolića, poročajo tuje tiskovne agencije.

Glede na javnomnenjsko raziskavo, ki jo je tik pred volilnim molkom - ta je nastopil že v četrtek popoldne - objavil časnik Danas, imata koaliciji enako podporo med volivci, in sicer okoli 22-odstotno. Ankete v minulih dneh so napovedovale zmago SNS, a po mnenju analitikov bodo vlado v vsakem primeru sestavili demokrati, saj imajo več potencialnih koalicijskih partnerjev.

Tudi na predsedniških volitvah bo glavna bitka potekala med Tadićem in Niko-

ličem, ki sta prav tako precej izenačena. Najverjetneje se bosta za končno zmago tako pomerila v drugem krogu 20. maja, saj naj v nedeljo nobenemu ne bi uspelo zbrati potrebnih več kot 50 odstotkov glasov.

Predsedniške volitve bodo Srbi izvedli osem mesecev prej, kot je bilo predvideno. Omogočil jih je Tadić s predčasnim odstopom s položaja minuli mesec, za kar se je odločil predvsem v namenom, da svoji stranki pomaga do zmage na parlamentarnih volitvah. Dosedanji predsednik se poteguje že za tretji zaporedni mandat, kar mu po mnenju pravnih strokovnjakov omogoča leta 2007 sprejeta ustava. Prvi mandat je Tadić leta 2004 začel kot predsednik Srbije znotraj tedanje Srbije in Črne gore. Z Nikolićem sta se za predsedniški stolček spopadla že v letih 2004 in 2008.

Pred tokratnimi volitvami sta oba napovedovala reforme, boj proti korupciji ter naložbe in nova delovna mesta. Kako nameravata naštetu doseči, nista pojasnila, njuna tabora pa sta se v predvolilni kampanji, ki ni še nikoli prej trajala tako dolgo, raje odločila za blatenje druge strani.



Boris Tadić

ANSA

Dobrih sedem milijonov volivcev pa bo morda v nedeljo zanimalo prav nezavidljivo gospodarsko stanje v državi. Država se sooča z rekordno 24-odstotno brezposelnostjo, mesečna plača v povprečju znaša okoli 350 evrov, Beograd pa pesti tudi visok zunanji dolg v višini 45 odstotkov BDP, ki naj bi še naraščal. Zadolžena so tu-

di podjetja, številna so šla v stečaj, v pokoninski blagajni zeva luknja. Medtem cveti siva ekonomija, industrijo so uničile škandalozne privatizacije, s katerimi so se okristili redki oligarhi.

Srbija velja za eno najbolj skorumpiranih držav na svetu. Po ocenah Srbskega združenja delodajalcev letno v javnih razpisih izgine več kot milijarda evrov. Številni politiki in strankarski veljaki so v kratkem času prišli do velikega premoženja. Očitki o korupciji poleg tistih o odgovornosti za gospodarsko krizo letijo tudi na Tadićevo DS, doslej vladajoče stranke pa obvladujejo tudi medije in oglaševalsko industrijo.

Na drugi strani pa gre prav Tadiću in DS zasluga za napredek na poti Srbije v EU, aretacijo najbolj iskanih haških obtožencev Ratka Mladića in Gorana Hadžića ter začetek dialoga s Prištino. Zaradi teh vprašanj je Srbija pred tem leta stopicala na mestu.

Tadić in Nikolić sta pred volitvami izpostavljala tudi, da mora Srbija, ki je marca postala kandidatka za članstvo v EU, nadaljevati pot v povezavo. To pomeni tudi, da bodo morale prihodnje srbske oblasti krpati odnose s Kosovom. To je leta 2008 razglasilo neodvisnost, ki je Beograd ne priznava.

Za položaj predsednika Srbije se poleg Tadića in Nikolića poteguje še 10 kandidatov, med njimi dve ženski. Ena od njih je soproga haškega obtoženca Vojislava Šešlja Jadranka, kandidatka Srbske radikalne stranke, ki ji je nekdaj pripadal tudi Nikolić. Za predsednika kandidira tudi predsednik Socialistične stranke Srbije (SPS) in sedanji namestnik premiera Ivica Dačić.

Prav SPS bi lahko imela vlogo jezička na tehtnici pri oblikovanju prihodnje vlade, saj jo ankete uvrščajo na tretje mesto. SPS naj bi podprla DS, čeprav Dačić glede tega nedavno ni bil povsem jase. Sam je tudi izjavil, da ga položaj prihodnjega premiera, v zvezi s katerim se ga je zadnje tedne omenjalo, ne zanima. Poleg SPS velja izpostaviti še Liberalno-demokratsko stranko (LDP) Čedomirja Jovanovića, prav tako predsedniškega kandidata, ki se edina med vsemi zavzema za priznanje neodvisnosti Kosova.

V nedeljo bodo potekale tudi pokrajinske volitve v 120-članski skupščini v Vojvodini ter lokalne volitve. Beograd je slednje sprva razpisal tudi za območje Kosova, a jih je zaradi nasprotovanja mednarodne skupnosti in Prištine odpovedal. Kljub temu jih nameravajo kosovski Srbi v dveh občinah izvesti. (STA)

## Volitve tudi v Iranu

TEHERAN - V Iranu je včeraj potekal drugi krog parlamentarnih volitev, na katerih izbirali preostalih 65 članov 290-članskega madžlisa. Konservativni nasprotniki predsednika Mahmuda Ahmadi-nejada so si že v prvem krogu zagotovili večino v parlamentu, tako da naj bi si po pričakovanjih po včerajšnjih volitvah le še okrepili svoj položaj. Po poročanju iranske državne televizije se za 65 mest poteguje 130 kandidatov.

V prvem krogu volitev v začetku marca je bila volilna udeležba več kot 64-odstotna. Večino sedežev v parlamentu so si zagotovili konservativci, ki jih vodi predsednik iranskega parlamenta Ali Laridžani. Konservativci so v prvem krogu dobili več kot 70 odstotkov podpore. Neuspešna pa je bila takrat med drugim Ahmadinejadova mlajša sestra Parvin, ki ji ni uspelo zmagati v svojem rodnem kraju.

Laridžanijeva koalicija je blizu Hameneju, ki ima zadnjo besedo pri vseh ključnih državnih vprašanjih. Parlament v Iranu nima neposrednega nadzora nad glavnimi političnimi zadevami v državi, kot je iranski jedrski program, a lahko vpliva na izbiro Ahmadinejadovega naslednika prihodnje leto in drugih visokih iranskih predstavnikov.

## Veliko ljudi včeraj na Titovem grobu

BEOGRAD - Grob nekdanjega jugoslovanskega Josipa Broza Tita v Hiši cvetje v Beogradu je včeraj, ob 32. obletnici njegove smrti, obiskalo okoli tisoč njegovih oboževalcev in jugonostalgikov, ki »obujajo spomine na lepše čase in staro Jugoslavijo«, poročila srbska tiskovna agencija Tanjug. Titov grob so včeraj pokrivali šopki in cvetje, ki so jih v spomin na nekdanjega jugoslovanskega voditelja med drugim prinesli nekdanji borci in iz Črne gore ter srbski komunisti.

Pred Muzejem jugoslovanske zgodovine, v sklop katerega sodi Titov mavzolej, si bili včeraj parkirani številni avtobusi iz Slovenije, Hrvaške, BiH, Makedonije in Srbije, s katerimi so v Beograd pripotovali Titovi oboževalci. Josip Broz Tito, dosmrtni predsednik nekdanje Jugoslavije, je umrl na včerajšnji dan pred 32 leti v Kliničnem centru v Ljubljani. Pokopali so ga štiri dni pozneje v Beogradu, tedanji prestolnici SFRJ. Na njegovem pogrebu je bilo več kot 200 voditeljev in kronarnih glav iz 107 držav z vsega sveta.

Na čelu Jugoslavije je bil 35 let. Med pozitivnimi dosežki Titovega vladanja se omenjajo ideja bratstva in enotnosti, sistem samoupravljanja in, v zunanji politiki, gibanje neuvrščenih. Tujina mu priznava večje vodenje narodnoosvobodilnega boja in državniško držo.

Med negativno Titovo dediščino se uvrščajo povojni poboji političnih poražencev v II. svetovni vojni, pozneje pa odstranjevanje političnih nasprotnikov, zapiranje nedolžnih državljanov na Golem otoku, življenje na visoki nogi, dušenje reformnih sil, enkrat v enem, drugič v drugem delu države, za katero je bila značilna izjemna pestrost veroizpovedi, narodov, narodnosti in etničnih skupin.

## Jedrski fizik obsojen na štiri leta zavora

PARIZ - Sodišče v Parizu je francosko-alžirskega jedrskega fizika Adlenea Hicheurja včeraj obsojilo na štiri leta zavora zaradi sodelovanja s severnoafriško vejo teroristične mreže Al Kaida pri načrtovanju terorističnih napadov, poročajo tuje tiskovne agencije. Policija je Hicheurja, ki je v Evropskem centru za jedrske raziskave (Cern) preučeval veliki pok, aretirala novembra 2009, potem ko so prestregli njegovo dopisovanje po elektronski pošti s predstavnikom Al Kaide v Alžiriji Mustapho Debchijem.

JUTRI - Po napovedih ne bo jasnega zmagovalca

# V Grčiji predčasne parlamentarne volitve v vzdušju upora proti vladnim ukrepom

ATENE - Upor proti varčevalnim ukrepom bo v središču pozornosti nedeljskih predčasnih parlamentarnih volitev v Grčiji. Te po napovedih ne bodo prinesle jasnega zmagovalca, pričakovati pa je vzpon populističnih strank, ki nasprotujejo dogovoru vlade v Atenah in mednarodnih posojilodajalcev o rešitvi dolžniške krize. Zadnje javnomnenjske raziskave napovedujejo, da bo izid tokratnih volitev eden najbolj negotovih v zadnjih desetletjih. Od 32 strank, ki se potegujejo za 300 sedežev v parlamentu, bi se jih v hram demokracije lahko uvrstilo rekordnih deset, to pa pomeni, da bo sestavljanje vlade zelo težavno, poročila nemška tiskovna agencija dpa.

Analitiki menijo, da so Grki pripravljani kaznovati odhajajočo vladno koalicijo, ki jo sestavljata konservativna Nova Demokracija in socialistična stranka Pasok. Nobena od teh dveh strank, ki se zadnja tri desetletja izmenjujeta na oblasti, kot kaže, ne bo dobila dovolj glasov, da bi lahko sama sestavila vlado.

Po zadnjih anketah je v vodstvu Nova Demokracija s 23 odstotki podpore, sledi pa ji Pasok z okoli 16 odstotki. Obe izgubljata podporo na račun bolj skrajnih strank z obeh koncev političnega spektra. Med novimi strankami, ki bodo po pričakovanjih vstopile v enodomni parlament, je tudi skrajno desničarska Zlata zora. Podpora tej stranki, ki znaša okoli pet odstotkov, govori o vse večjem nezadovoljstvu javno-

sti nad varčevalnimi ukrepi in višanjem davkov, ki so po mnenju večine odgovorni za vse večjo brezposelnost in dolgotrajno recesijo. Tri manjše levičarske stranke, ki ravno tako nasprotujejo mednarodni pomoči za rešitev dolžniške krize, bodo po pričakovanjih zbrale okoli deset odstotkov glasov.

Število neodločenih volivcev je še vedno veliko, njihovi glasovi pa bi šli na koncu lahko k velikima strankama, ki zagovarjata mednarodno pomoč. Ti dve stranki sta podprli tehnokratsko vlado premiera Lukasa Papademos, ki je položaj prevzel novembra lani po odstopu Georgea Papandreuja.

Kdorkoli bo prevzel vodenje nove grške vlade, ga v prihodnjih štirih letih čaka težka naloga - izpolnitev proračunskih ciljev, dogovorjenih z Evropsko unijo in Mednarodnim denarnim skladom (IMF). V to so vključeni tudi 11 milijard evrov vredni novi ukrepi, ki morajo biti sprejeti do junija.

Kako negotove so politične razmere v državi, ponazarja tudi nedavni poziv guvernerja grške centralne banke Georgea Provopulosa vsem političnim strankam, naj vztrajajo pri strogih varčevalnih ukrepih tudi po volitvah.

Mnogi se bojijo, da tudi manjše stranke nimajo rešitev za vse težje gospodarske razmere. Predsednik grške trgovinske zbornice Vasilis Korkidis ocenjuje, da je doslej bankrotirala že tretjina trgovin, samo v prvih treh mesecih letos pa jih je vrata zaprlo 4500. (STA)



## Zelena noč v Gorici

Obnovljivi viri energije, energetska varčevanje in biološka hrana so nekateri izmed tem, ki bodo v središču današnje pobude Notte Verde - Zelena noč. Od dopoldanskih ur bodo v goriškem mestnem centru potekale delavnice za otroke, razstave, predavanja, animacijske pobude in glasbeni dogodki, predvideno pa je tudi podaljšano odprtje trgovin (do 23. ure). Od 16. do 23. ure bodo v Ulici Garibaldi in na Korzu Verdi prisotne stojnice raznih ustanov, ki delujejo na področju zelene ekonomije, od 9. ure do 12.30 pa bo v Ljudskem vrtu na Verdijevem korzu potekala didaktična delavnica »Dal cestino al tavolo«. Na istem prizorišču bosta od 15.30 do 18.30 potekali delavnica mozaika in delavnica »Merimo drevo«, med 15.30 in 22.30 pa bo v gledališču Verdi na ogled razstava »Tutti su per terra: buone abitudini in mostra«. Ob 15.45 se bo začel ogled centrale na biomase v Štandrežu (možen brezplačen prevoz z avtobusom; start ob 15.30 pred Ljudskim vrtom), ob 16.30 pa bodo na Verdijevem korzu prikazali postopek pirolize. Ob 18. uri bo v Verdijevem gledališču okrogla miza o dobrih praksah na okoljskem področju, ob 18.30 pa bo na Verdijevem korzu jazz koncert.

## Še trije zgodovinski lokali

Deželni odbor Furlanije-Juljske krajine je včeraj sprejel sklep, s katerim je dvajsetim lokalom in trgovinam dodelila naziv »zgodovinskega lokala«. V Gorici so srebrno priznanje dobili trgovina Bottega del Caffè' Claudie Culot, semenarna Walterja Gravnerja in restavracija Rosenbar Piera Loviščka in Michele Fabbro.

## Srečanje o centru CIE

Danes bo na sedežu konzorcija CISI v Ulici Zorutti v Gradišču potekalo srečanje o centrih za priseljence CIE in CARA, priseljevanju in komunikaciji z naslovom »Come comunicare nonostante i muri«, ki ga v okviru kampanje LasciateCIEntrare prirejajo Tenda per la Pace, Assostampa in Melting Pot Europa. Vpisovanje se bo začelo ob 10. uri, ob 10.30 pa se bo začel program. Med predavatelji bodo odvetnica Alessandra Ballerini, novinar Stefano Galieni, novinar Riccardo Bottazzo in zdravnik Gianni Cavallini. Ob 20.30 bo javno srečanje z naslovom »Anche i muri parlano«. V teku večera bo na ogled kratki film »La fortuna mi salverà« Alexandre D'Onofrio.

## Delavnica Panovec

V ponedeljek, 7. maja, ob 16. uri bo v veliki dvorani novogoriške mestne hiše potekala okrogla miza ob predstavitvi krajinsko - arhitekturne delavnice Panovec v Novi Gorici. Rezultate delavnice bodo predstavili študenti biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani. Na strokovni razpravi o vlogi in pomenu mestnega gozda Panovec ter o urbanih zelenih površjih bodo sodelovali Janez Marušič, Davorin Gazvoda, Ina Šuklje Erjavec, Tomaž Vuga in Niko Jurca. Razstava o tej delavnici je na ogled v avli mestne hiše do torka. (km)

## Družne sabotinske poti

SPDG in planinska društva z Goriškega vabijo jutri na skupni pohod na Škabrijel v okviru pobude Družne sabotinske poti. Zbirališče ob 8.45 na Kekcu, start ob 9. uri. Skupne hoje bo okrog 4 ure. Na Škabrijel se bodo povzpeli (po drugi poti) tudi gorski kolesarji. Zaželeno je predhodna prijava po tel. 328-8292397 (Robi).

## Prost vstop v muzeje

Jutri, 6. maja, bo vstop v goriške Pokrajinske muzeje prost. Pinakoteka v palači Attems Petzenstein bo odprta od 10. do 17. ure, arheološka zbirka, muzej prve svetovne vojne ter muzej mode in umetne obrti v grajskem naselju pa med 9. in 19. uro.

GORICA - Podjetje ANAS bo uveljavilo določila o vidni dvojezičnosti

# Dvojezični smerokazi kmalu na državni cesti

Začetno jih bodo nameščali v okviru rednega vzdrževanja cestne signalizacije

Cestno podjetje ANAS zagotavlja, da bo v prihodnjih mesecih začelo nameščati dvojezične smerokaze v občinah goriške pokrajine, ki so vključene v območje izvajanja določil o vidni dvojezičnosti. Začetno bo nove dvojezične smerokaze nameščalo v okviru rednega vzdrževanja cestne signalizacije, med tem pa bodo stekla preverjanja glede črpanja sredstev iz zaščitnega zakona 38 iz leta 2001. Do pozitivnega premika in omenjenega zagotovila podjetja ANAS je prišlo na srečanju, ki ga je na goriški prefekturi sklicala prefektinja Maria Augusta Marrosu na predlog Livia Semoliča, pokrajinskega predsednika SKGZ. Poleg nje je bil prisoten še direktor podjetja ANAS za Furlanijo-Juljsko krajino Giuseppe Ferrara, ki se je srečanja udeležil v spremstvu svoje funkcionarke.

Semolič je sogovornike opozoril na pravne in formalne aspekte zaščitnih zakonskih določil in dekretov o vidni dvojezičnosti. Poudaril je, da je v njih jasno določeno območje izvajanja vidne dvojezičnosti, kjer je predvideno tudi nameščanje dvojezičnih smerokazov. »Prav zaradi tega je nesprejemljivo, da še danes podjetje ANAS ni namestilo dvojezičnih smerokazov na območju slovenskih občin na Goriškem,« pravi Semolič in pojasnjuje, da še zlasti bodo v oči pomanjkanje dvojezičnih smerokazov na državni cesti št. 55, ki je speljana preko doberdobske in sovedenske občine.

Med srečanjem na goriški prefekturi je direktor podjetja ANAS Ferrara pojasnil, da sicer že imajo pripravljen plan nameščanja dvojezičnih smerokazov na celotnem cestnem omrežju, ki spada v občine, kjer se izvajajo določila o vidni dvojezičnosti. Strošek za namestitve dvojezičnih smerokazov znaša en milijon evrov, za pripravo plana pa so funkcionarji preverili, kako je to vprašanje urejeno na Južnem Tirolskem - tudi glede na spoštovanje prometnega zakonika. Glavno oviro tako danes predstavlja pomanjkanje finančnih sredstev, saj ima podjetje ANAS



Enojezični smerokaz med Rupo in Pečjo na območju sovedenske občine (desno); srečanje na prefekturi (spodaj)

BUMBACA, D.R.

na razpolago vse manj denarja; po drugi strani nosi del odgovornosti tudi dežela Furlanija-Juljska krajina, ki je onemogočila podjetju ANAS in drugim upraviteljem krajevnih cest črpanje sredstev iz zakona 38/2001. Glede tega vprašanja je Semolič prevzel nalogo, da bo zadevo poglobil na deželi in preveril vse možnosti, da bo lahko tudi podjetje ANAS tako kot druge javne uprave črpalo namenska sredstva iz zaščitnega zakona. Ob vsem tem je Semolič vsekakor pozval podjetje ANAS, naj v najkrajšem času navkljub finančnih težavam sproži postopek postopnega nameščanja dvojezičnih smerokazov, saj slovenska narodna skupnost pričakuje konkretna dejanja v spoštovanju zaščitnega zakona. Sogovorniki so Semoličev predlog osvojili in zagotovili, da bodo v naslednjih mesecih začeli z nameščanjem novih dvojezičnih smerokazov, tako da bo to vključeno v redno vzdrževanje cestne signalizacije. (dr)



ŠTARANCAN - V Ulici Fratelli Fontanot

## Gorelo v stanovanju, mati in hči v bolnišnici

Očrnjena okna, skozi katera je uhajal dim

BONAVENTURA

V Štarancanu se je včeraj okrog 5. ure zjutraj vnel požar v vrstni hiši. Zagorelo je v stanovanju družine Vascotto, v katerem živijo oče in mati ter njuna hči. Ko je zagorelo, je bil oče že v kleti, medtem ko sta njegova 58-letna žena in 30-letna hči spali na prvem nadstropju. Ko je dim začel uhajati skozi okna, ga je zavohal sosed, ki je takoj klical na pomoč gasilce. Prihitei so v roku nekaj minut in nemudoma nudili pomoč materi in hčeri, ki sta vdihnila nekaj dima, zato pa sta potrebovali zdravniško oskrbo. Hčerko so reševalci iz službe 118 prepeljali v katinarsko bolnišnico pri Trstu, kjer

razpolagajo s hiperbarično komoro. Njena mati je vdihnila manjšo količino dima, zato so jo na zdravljenje sprejeli v bolnišnici San Polo v Trzihu. Oče ni potreboval zdravniške pomoči, saj je bil v kleti, ko se je v stanovanju vnel požar.

Stanovanje v stranski ulici ob Ulici Fratelli Fontanot so si ogledali tudi karabinjerji, ki so skupaj z gasilci sprožili preiskavo o vzrokih požara. Ognjeni zublji so poškodovali del notranje opreme, dim pa je počrnil vse stene, tako da bo pred ponovno vselitvijo treba stanovanje v celoti preplekati in temeljito počistiti.



## Nesramna roka pomazala zidova

Neznanci so v noči med 30. aprilom in 1. majem pomazali zidova pred hišama družin Maria Ferfolje in Bruna Tosolinija v Doberdolu; mazači so za sabo pustili napise »fasisti«, ne da bi jih kdo opazil. Napisi so nedvomno vezani na afero, do katere je v Doberdolu prišlo okrog dviganja mlaja, obe družini pa s tem nimata nobene opravke, zato pa ju je neopravičljivo početje mazačev hudo prizadelo. Preiskava karabinjerjev je v teku.



Nesramna zapuščina nočnih mazačev



VOLITVE - Upravo obnavljajo v Gorici, Krminu, Zagraju in Škocjanu

# Kampanje je konec, na potezi volivci

Letošnja volilna kampanja je mimo. Besedo imajo zdaj volivke in volivci, ki bodo jutri in v ponedeljek izbirali župana in obnavljali občinski svet v Gorici, Krminu, Zagraju in Škocjanu. Volišča bodo jutri odprta med 8. in 22. uro, v ponedeljek pa med 7. in 15. uro. Vsak volivec bo moral s sabo prinesiti veljaven osebni dokument in volilno izkaznico. Kdor je nima ali na njej nima več prostora za žige, jo mora dvigniti na pristojnem občinskem volilnem uradu. Zaposimo lahko tudi za dvojezično volilno izkaznico, za kar moramo imeti pri sebi osebni dokument; dvignemo jo lahko tudi, če imamo še veljavno volilno izkaznico.

V Gorici bo danes volilni urad odprt med 8.45 in 19. uro, jutri med 8. in 22. uro, v ponedeljek pa med 7. in 15. uro. Matični urad goriške občine, ki izdaja osebne izkaznice, bo v ponedeljek odprt med 8.45 in 12. uro, popoldne pa zaprt. Informacije za invalide in druge občane, ki se s težavo premikajo, nudijo na goriškem volilnem uradu (0481-383248). Občani, ki morajo imeti spremljevalca tudi v volilni kabini, bodo morali prikazati zdravniško potrdilo zdravstvenega podjetja. V Gorici si ga lahko priskrbijo na oddelku za preventivo v ulici Vittorio Veneto št. 171.

Volivci bodo dobili glasovnico, na kateri bodo lahko prekržali ime in priimek

županskega kandidata oz. kandidatke, lahko pa tudi le simbol liste. Če bodo izbrali to možnost, lahko napišejo eno preferenco s priimkom kandidata ali kandidatke za občinski svet, ki mora biti zapisana v uradni obliki (seznam imen bodo na razpolago na voliščih). Ob tem je v Gorici, ne pa v manjših občinah, možno ločeno glasovanje (t.i. »voto disgiunto«); v tem primeru volivec lahko prekrži ime in priimek enega županskega kandidata, obenem pa prekrži tudi simbol liste, ki podpira drugega županskega kandidata. Tudi v primeru ločenega glasovanja lahko ob simbolu liste volivec izrazi eno preferenco s priimkom kandidata ali kandidatke za občinski svet.

V Gorici se za župansko mesto potegujejo štirje kandidati. Edina ženska je Manuela Botteghi, ki kandidira s podporo gibanja Movimento 5 Stelle. Giuseppeja Cingolanija podpirajo liste Forum per Gorizia, Federazione della sinistra, Sinistra ecologia libertà, Di Pietro - Italia dei Valori, Partito democratico - Demokratska stranka - Partit democratic, Lista giovani - Ritorno al Futuro in Gorizia è tua. Fabrizio Manganelli je kandidat občanske liste, ki nosi njegovo ime, medtem ko se Ettore Romoli predstavlja volivcem s podporo list La Destra, Futuro e Libertà, UDC - Unione di Centro, Pensionati per Romoli, Civica per Gorizia - Concretez-



za e Competenza, Lega Nord in Il Popolo di Gorizia - Romoli sindaco. Če noben županski kandidat ne bo prejel več kot 50 odstotkov glasov, bodo Goričani izbrali svojega župana na balotazi, ki bo 20. in

21. maja in v katero se bosta uvrstila kandidata z najvišjim odstotkom glasov, zbranih v prvem krogu.

V Krminu kandidirajo za mesto župana Luciano Patat, Fabio Russiani, Patri-

zia Puia, Alberto Alberti, Mario Riz in Ettore Guido Basiglio Ribauda, v Zagraju Elisabetta Pian in David Cernic, v Škocjanu pa Maurizio Valenti, Silvia Caruso, Rossella Buttaro in Enrico Bullian.

## VOLITVE - Cingolani sklenil kampanjo Z mladostnim zagonom za prepород Gorice

S prazničnim shodom na goriškem Korzu Verdi se je včeraj zaključila volilna kampanja levosredinskega županskega Giuseppeja Cingolanija. Podpret so ga prišli evropska poslanka Debora Serracchiani, predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta in župan iz Vidma Furio Honsell; prisotni so bili tudi številni kandidati sedmih list, ki podpirajo Cingolanijevo župansko kandidaturo.

Med svojim posegom se je Cingolani zahvalil vsem sodelavcem in kandidatom za občinski svet za delo, ki so ga opravili med

volilno kampanjo, hkrati pa je pozval volivce, naj podprejo njegovo kandidaturo, če si res želijo, da bi Gorica spet zadihala s polnimi pljuči. »Gorica mora ponovno pridobiti svojo nekdanjo mednarodno vlogo, sodelovati mora s sosednjimi kraji in mesti; mesto mora spet zaživeti in izkoristiti ves svoj neizkoriščen potencial,« je poudaril Cingolani in opozoril, da je treba prisluhniti goriškemu občanom in njihovim predlogom, predvsem pa je treba začeti tudi konkretno reševati njihove težave.

Cingolani na zaključnem shodu

BUMBACA



## VOLITVE - Blažinova in Peterin o delu Čim prej ukrepi za dvig zaposlitvene ravni v mestu



Peterin in Blažinova

V domu Andrej Budal v Štandrežu je v četrtek potekal dobro obiskani večer na temo reforme delovnega trga v Italiji. Na to temo sta spregovorila kandidat za občinski svet na listi Demokratske stranke David Peterin in senatorka Tamara Blažina, članica senatne komisije, ki pripravljata tekst novega zakona. Blažinova je povedala, da se v novem zakonu išče ravnotežje med delodajalci in delojemalci. Podjetniki se bodo lahko odločili za višjo fleksibilnost delovnega razmerja, ki pa bo dražje od rednega zaposlovanja. Tudi vajeniške pogodbe bodo omejene in usmerjene v pridobivanje izkušenj za redno zaposlitev, ki nudi varnost in perspektivo mladim. Gorica je po mnenju Pe-

terina preveč let živela na račun olajšav in nizkih davkov proste cone. »Ves denar, ki je bil investiran v ta prostor, ni prisilil Goričanov k razvoju in novim domiselnim investicijam. Danes v mestu nimamo miselnega jedra, ki bi bil kos prostemu trgu Evropske unije in konkurenci s sosednjimi teritoriji. Izbrati si je treba sektor, v katerem vidimo ekonomsko bodočnost Gorice in nato vsi skupaj delati v to smer, vsak sam ne zmore,« je poudaril Peterin. Na srečanju je bil prisoten tudi županski kandidat Giuseppe Cingolani, ki je opozoril, da se je v zadnjih letih v Gorici zelo znižalo število delovnih mest, zato pa so potrebni čim prejšnji ukrepi za ponoven dvig zaposlitvene ravni.

## VOLITVE - Gabrovec s kandidati SSK Za večjo vlogo Gorice v deželi



Kandidati SSK z deželnim svetnikom Gabrovcem

Štirje kandidati SSK za goriški občinski svet, ki nastopajo na listi Demokratske stranke, so se srečali z deželnim svetnikom Igorjem Gabrovcem. Tema pogovora je bila vloga občine Gorica na deželni ravni. »Šibkost Gorice, ki je sedanja uprava ni znala odpraviti, je v njeni vlogi na deželni ravni. Kljub isti politični barvi in premnogim obljubam je Gorica iz leta v leto izgubljala pomen v deželi FJK. Posledično so se povečali apetiti na njen teritorij in storitve, še posebno, kar se tiče zdravstva in zaščitne oznake briških vin,« so prepričani kandidati SSK, ki poudarjajo, da si moral goriška politika postaviti kot prioriteto vlogo mesta v deželi. »Samo tako bo lahko Gorica uveljavila tiste interese, ki so temeljnega pomena za prihodnji razvoj. Gorica mora imeti jasno besedo v deželnem svetu in odboru. To je danes zelo pomanjkljivo in posledice najbolj občutijo goriški občani. Zgovoren primer je zadeva zemeljskega usada v Štavnuru, kjer je bilo odločilno sodelovanje med predsednikom rajonskega sveta Lovrencom Persoglio, občinskim svetnikom Silvanom Primosigom ter deželnim svetnikom Igorjem Gabrovcem. Neuspešno pa se je končalo prizadevanje za ohranitev goriških rajonskih svetov, kjer nosita glavno odgovornost ravno goriški župan Romoli in pristojni odbornik Gentile, ki nista znala uveljaviti interesov Gorice,« pravijo kandidati SSK, ki jim je deželni svetnik Igor Gabrovec izrazil podporo in zaželel izvolitev v goriški občinski svet, v upanju, da bodo lahko po 7. maju skupaj sodelovali v korist mesta in občine Gorica.

## Volitve 2012

GORICA

### SSk poziva volivce

Slovenska skupnost poziva vse goriške volivce, naj se na volišča odpravijo z dvojezično volilno izkaznico. Poleg tega jih poziva tudi, naj oddajo preferenco enemu od štirih kandidatov Slovenske skupnosti za občinski svet, ki kandidirajo na listi Demokratske stranke; to so Walter Bandelj, Alenka Drobez, Marilka Koršič in Božidar Tabaj.

### Izposoja »zlatih« koles

Kandidat za občinski svet Foruma Ugo Dornik je poslal za objavo naslednje sporočilo glede novega sistema izposoje koles v goriški občini: »Strošek za 35 koles in 5 parkirnih postaj, če informacije so utemelje, znaša borih 240.000 evrov + prometni davek. To se pravi, da za vsako kolo smo goričani prispevali (240.000 : 35 = 6857,14 + PDV) 6857,14 evrov + PDV. Če bi odgovorni projekta isto vsoto denarja potrošili v katerem koli supermarketu bi nabavili najmanj 2400 koles z vključenim prometnim davkom. To se pravi da bi lahko podarili eno kolo na vsako goriško družino, če bi isto vsoto uporabili za direkten nakup iz Kitajske pa bi gotovo preplavili gorico s kolesi in bi ob enem ne bilo potrebno plačevanje najemnine...«

### Poziv Slovencev v DS

Koordinacija Slovencev v Demokratski stranki (DS) poudarja, da je slovenska prisotnost v občinskem svetu zelo pomembna; zato poziva volivce, naj glasujejo za Davida Peterina, kandidata trojezične liste DS. Med zadnjim mandatom je Slovenec iz DS predstavljal Aleš Waltritsch, ki je opravil pomembno delo, zdaj pa se ponuja priložnost, da Peterin prevzame njegovo vlogo. »Peterin je edini slovenski kandidat pod 40. letom, ki ima konkretne možnosti izvolitve,« poudarjajo Slovenci v DS, ki zato volivce pozivajo, naj glasujejo za Peterina.

### Slovinci za SEL

Slovinci iz stranke Svoboda, ekologija, levica - SEL opozarjajo, da je na listi SEL za občinski svet slovenska narodnostna skupnost v Gorici množično zastopana. Zaradi tega pozivajo volivce, naj oddajo preferenčni glas enemu izmed slovenskih kandidatov; to so Renca Pelesson, Matina Cumin, Bruno Budal, Claudio Maligaj, Barbara Ursic, Damjan Nacini, Raffeaela Zavavdlav in Marjan Sosol.



TRŽIČ - Učenci šole Ivan Trinko na manifestaciji »Scienza Under 18«

# Ob meteoroloških meritvah analizirali kakovost soških voda

Obiskovalcem na Trgu Republike prikazali sadove vsakdanjega dela pri šolski meteorološki postaji

Slovenska nižja srednja šola Ivan Trinko je tudi letos sodelovala pri pobudi »Scienza Under 18«, ki jo s podporo javnih in zasebnih ustanov prireja istoimensko goriško združenje. Manifestacija je lani potekala v državni knjižnici v Gorici, tokrat pa so jo organizirali na Trgu Republike v Trzinu, kjer je včeraj rezultate svojih raziskav predstavilo dvajset šol iz goriške pokrajine.

Med njimi je bila tudi šola Trinko, ki jo je zastopalo dvanajst učencev iz drugih in tretjih razredov. Obiskovalcem manifestacije so predstavili izsledke dveh projektov, ki so jih izvajali med šolskim letom. V okviru projekta »Vreme pri nas«, ki ga slovenska šola že četrto leto vodi s pomočjo deželne observatorije Osmer, so z diagrami in drugimi pripomočki prikazali rezultate meritev temperature, vlage, padavin in pritiska, ki jih učenci vseh razredov izmenično izvajajo s svojo meteorološko postajo na šolskem dvorišču. Rezultate meritev, ki so jih izvajali od oktobra do aprila vsak dan ob 8. in 12. uri, so predstavili v slovenščini in italijanščini. Številnim obiskovalcem, med katerimi so bili tudi sošolci drugega A, B in C razreda šole Trinko, so slovenski učenci dalje poročali o obisku centra Osmer v Viscu, kjer so jim raziskovalci orisali svoje delo, delovanje profesionalnih naprav, nastajanje vremenskih napovedi in druge zanimivosti, in ogledu meteorološkega radarja v Fossalonu, ki sta spadala v isti projekt. Profesorjem je pri vodenju dejavnosti pomagal predstavnik centra Osmer Furio Pieri, ki je v zadnjih letih izpeljal podobne pobude tudi na drugih slovenskih šolah.

V Trzinu so »Trinkovci« včeraj predstavili še rezultate druge didaktične pobude, ki spada v širši projekt o vodi, v okviru katere so analizirali kakovost soških voda. Vzorce so učenci zbrali 13. aprila



pod Ulico Lungo Isonzo Argentina v Gorici. Vodo Soče so analizirali iz kemijskega in mikrobiološkega vidika (merili so npr. temperaturo, količino kisika, stopnjo nitratov in fosfatov, usedline in količino fekalnih koliformnih bakterij), zaključna ocena pa je bila 80,59 točke na 100. Kakovost soške vode je torej dobra, so ugotovili učenci, ni pa odlična.

Znanstveni projekt, med katerima so učenci šole Trinko pridobili dragocene izkušnje, je koordiniral profesor Franc Biancuzzi s pomočjo profesorice Irene Čač in Costanze Luis. Pri oblikovanju stojnice, s katero so se učenci predstavili v Trzinu, je pomagala profesorica likovne vzgoje Magda Samec. (Ale)



## Poklon padlim v boju za obrambo tovarn

V Podgori in Stražcah so se včeraj spomnili 30. aprila leta 1945, ko so goriški delavci poprijeli za orožje in se postavili v bran svojih tovarn. Med ostrimi boji s četniki so padli Francesco Dugaro, Camillo

Borzese, Enrico Bentivoglio in Luigi Fontanini. Njihovemu spominu in junaški smrti so se poklonili najprej pred nekdanjo podgorsko predilnico, nato pa pred tovarno Safog v Stražcah. Spominski svečanosti je priredil VZPI-ANPI v sodelovanju s podgorskim rajonskim svetom in enotnim sindikalnim predstavništvom delavcev.



## Dva mlaja dvignili tudi na Poljanah

Sredi Poljan se v nebo dvigata dva mlaja. Na predvečer prvega maja so enega dvignili vaški fantje in moške, za dvig drugega pa so poskrbeli otroci, seveda ob pomoči in pod nadzorom odraslih. Obe

drevesi, ki so ju iz gozda pripeljali v vas, so pred dvigom olupili, okrasili in nanju pripeli rdeči zastavi, nato pa se je začelo dvigovanje. Ko sta bila oba mlaja pokonci, so se prebivalci s Poljan zbrali na družabnem srečanju sredi vasi, med katerim so nazdravili prvemu maju, mednarodnemu prazniku dela.

Učenci goriške nižje srednje šole Ivan Trinko v Trzinu

BONAVENTURA



NOVA GORICA - Se bo gradnja VDC nadaljevala še letos?

# Gradbena jama že dobro leto čaka na nadaljevanje del

Namesto novega Varstveno-delovnega centra v Novi Gorici že dobro leto dni zeva gradbena jama, v kateri se nabira voda in nudi idealne pogoje za bivanje različnemu mrčesu. Ko je bila v začetku lanskega leta gradbena jama izkopena, so si starši, uporabniki in osebje Varstveno-delovnega centra zaman obetali, da se bo skoraj dvajset let stara želja po novem objektu vendarle uresničila. Kmalu po začetku gradnje je namreč Gradbeno podjetje Grosuplje šlo v stečaj. Namesto takojšnjega razpisa za novega izvajalca pa je država, ki je v tej zgodbi glavni investitor 4,2 milijona evrov vredne naložbe, zaradi krize investicijo ustavila. Da bi stvar vendarle stekla, je že pred nekaj meseci pristojne na zastalo situacijo opozoril novogoriški župan Matej Arčon, pred kratkim pa še poslanec Mirko Brulc.

»Kalvarija se vleče od leta 1993, ko je dozorela potreba po takšni gradnji. Lokalna skupnost je svoj prispevek dala, zemljišče, projekte in še kaj. Žal se je že ob začetku gradnje zaradi najcenejšega izvajalca in propada firme ta gradnja ustavila. V tem času pa so mladostniki postali odrasle osebe, mnogim so žal že tudi starši umrli. Kdaj bo torej ministrstvo



Gradbena jama je polna vode

FOTO KM.

objavilo razpis za izbiro izvajalca in tako nadaljevalo z investicijo?«, je Brulc v državnem zboru nagovoril s poslanskim vprašanjem ministra za delo, družino in socialne zadeve Andreja Vizjaka.

»Res je, ta projekt ima kar dolgo brado«, priznava minister. »Pred izborom novega izvajalca je bilo treba oceniti dotodanja dela in skladno s tem pripraviti nov razpis, vendar se je zgodilo to, da je ministrstvo moralo zaradi ukrepa prejšnje vlade v letu 2011 zadržati prevzemanje obveznosti in prerazporejanje sred-

## AJDOVŠČINA Strateški partner Primorja je iz ZDA

Ajdovsko gradbeno podjetje Primorje bo s 30 milijoni evrov dokapitalizirala ameriška družba Icon Capital Group v sodelovanju z njenim regionalnim partnerjem, italijanskim gradbenim podjetjem Patera iz Vidma. Novico o tem, kot tudi imena novega upravnega odbora družbe, so v Primorju objavili včeraj. Tako so se končala ugibanja o strateškem partnerju, ki bo zagotovil svež kapital, in potrdile informacije, da ta prihaja iz ZDA.

Na včerajšnji skupščini družbe Primorje so lastniki odpoklicali sedanjo upravo, ki jo je od lanske jeseni vodila Marjana Novak, v novo upravo pa imenovali Darka Valenčiča, Sebastjana Trajkovskega in Štefana Činča, ki je tudi direktor družbe Primorje Holding. Primorje Holding, ki je v večinski lasti nekdanjega predsednika uprave Primorja Dušana Črnigoja, je 100-odstotni lastnik Primorja. Novega predsednika uprave bodo imenovali na ponedeljkovem sestanku, prav tako bodo razdelili druge funkcije in začeli z delom. V prihodnjih dneh bo opravljen skrbni pregled poslovanja ajdovske gradbene družbe, kar bo osnova za dokončno odločitev tujega partnerja za vstop v Primorje Holding. Nova uprava si je med prednostnimi nalogami zadala še dogovore z bankami upnicami ter nebančnimi upniki, s sindikati se nameravajo pogovoriti o poplačilu zapadlih obveznosti iz naslova plač in prispevkov ter o prihodnosti družbe in zaposlenih. Na vseh gradbiščih doma in v tujini želijo zagotoviti nemoteno delo in v polnosti aktivirati obstoječe pogodbe z naročniki tam, kjer so dela iz objektivnih okoliščin zastala, prav tako bo imela prednost zagotovitev novih naročil predvsem v tujini, ki jih zagotavlja tudi strateški partner, še posebno na področju jugovzhodne Evrope.

Uprava se bo skupaj s strateškim partnerjem še ta mesec javnosti predstavila na novinarski konferenci, in sicer takoj, ko bo opravila ključne pogoje z bankami, nebančnimi upniki ter sindikati, so včeraj še sporočili iz Primorja. (km)

stev v rebalansu, zato ni bilo možnosti za nadaljevanje tega projekta. Zadeva se je zamaknila v letošnje leto,« je dejal minister in pristavil obljubo, da bo ministrstvo po sprejetju rebalansa proračuna za letošnje leto nadaljevalo z aktivnostmi na tem področju. Nov razpis za izvajalca bodo objavili, tako minister, v drugi polovici letošnjega leta. »Posledično bo žal prišlo do zamika pri tej investiciji, vendar bo končana predvidoma v letu 2013,« je še dodal Vizjak.

Katja Munih







KOLESARSTVO - Danes start dirke po Italiji

## Favoritov je več

Scarponi: »Letos želim zmagati na drugačen način«

HERNING - Pred kolesarji je prvi vrhunec sezone. Od danes bo 198 tekmovalcev tri tedne vrtelo pedale na dirki po Italiji, ki se bo z 8,7 kilometra dolgim kronometrom začela na najsevernejši točki v njeni zgodovini, v danskem Herningu, končala pa v Milanu. Favoritov je letos več kot v prejšnjih letih, poleg številnih domačih adutov naj bi se za visoka mesta potegovali Čeh Roman Kreuziger, Španca Joaquin Rodriguez in Jose Rujano, Luksemburčan Fränk Schleck, Norvežan Thor Hushovd in Francoz John Gadret.

Scarponi je bil letos prvi, ki je oblekel roza majico. V nekakšni slavnostni »predigri« so mu jo organizatorji podelili za lansko zmago, ki jo je osvojil za »zeleno mizo«, potem ko so jo zaradi dopinga vzeli Špancu Albertu Contadorju. »Letos želim zma-

gati na drugačen način. Čeprav ne podcenjujem lanskega dosežka, pa bi bila prava zmaga slajša. Čaka me težko delo, postopoma bom lovil formo, pomembno je, da jo bom ujel zadnji teden.« je optimistično razpoložen kolesar, ki se na generalki, preizkušnji Giro del Trentino, ni izkazal, a ga to pretirano ne skrbi. Na omenjeni dirki je zmagal njegov rojak Domenico Pozzovivo (Colnago), ki bo med glavnimi favoriti tudi tokrat, Italijani pa računajo tudi na nekdanja zmagovalca Ivana Basso (Liquigas) in tudi na Scarponijevega moštvenega kolega Damiana Cunega.

Gostiteljem bodo načrte poskušali pokvariti peresno lahki Rodriguez, ki je letos v vrhunski formi, kar je dokazal z zmago na enodnevni klasični dirki za Valonsko puščico, in ne bi bilo presenečenje, če bi

osvojil svojo prvo zmago na največjih večetapnih dirkah. Podobne želje imajo tudi starejši od bratov Schleck - na dirko so ga prijavi v zadnjem trenutku, tako da se nanjo ni posebej pripravljaj, lanski zmagovalac razvrstitve za najboljšega mladega kolesarja Kreuziger in pa lani presenetljivo tretji Gadret, ki pa letos predvsem zaradi zdravstvenih težav še ni v pravi formi.

»Ni mi všeč, da me uvrščajo med favorite. Vedno je bolje napadati iz ozadja, ne pa kot eden od favoritev. A kar je, je. Poskušal bom, pa bomo videli, kaj se bo izcimilo. Dejstvo je, da zaradi bronhitisa nisem tako dobro pripravljen, toda upam, da bom formo ujel na dirki,« je dejal Gadret, kolesar AG2r, ekipe, v kateri bo vozil tudi edini slovenski predstavnik Gregor Gazvoda.



NOGOMET - Predzadnji krog v A-ligi

## Vse v eni noči?

### DELIO ROSSI Kesanje in opravičevanje neopravičljivega

FIRENCE - V sredo je med tekmo proti Novari fizično obračunal s svojim nogometišem, Srbom Ljajićem, včeraj se je za dejanje opravičil. »Grdo je bilo, kesam se svojega dejanja, ki me drago stane,« je dejal trener Fiorentine Delio Rossi, ki ga je klub že odstavil. Rossi je skušal v nadaljevanju svojega javnega zagovora pred novinarji upravičiti svoje ravnanje. Jezil se je na moraliste, ki ga ocenjujejo, ne da bi ga poznali, hudoval se je zaradi nevezgojenih igralcev in nespoštovanja pravil, dal je razumeti, da ga je Ljajić žalil. »Moji stebri so: spoštovanje do samega sebe, do mojega dela, do ekipe, ki jo vodim in do moje družine. Ne dovolim, da se kdo dotakne mojih čustev,« je dejal, na vprašanje, ali je Ljajić žalil njegove sorodnike pa ni hotel odgovoriti.

Vse prav, toda trener, ki je tudi vzgojitelj, si tega, kar je storil, nikakor ne bi smel privoščiti, pa čeprav mu del razočaranih navijačev Fiorentine, prežeti s kulturo nasilja, ploska. (ak)



Stadion Nereo Rocco bo tokrat v središču pozornosti vseh nogometnih navdušencev, saj bi lahko ravno na tržaškem stadionu jutri okrog 22.30 padla odločitev o tem kdo po prvak, saj bosta ob 20.45 na sporedu tako tekma Cagliari - Juventus kot Inter - Milan. V sredo so črnoardeci odščitili dve točki črno belim in zdaj Juventus vodi s pičlo točko naskoka nad Milanom. Če se želijo Contejevi varovanci veseliti naslova že jutri bodo morali torej premagati Cagliari in upati, da Milan ne zmagata mestnega derbija. Juventus zadostuje povečati prednost na tri točke pred zadnjim krogom in naslov bi bil matematično v rokah Buffona in soigralcev.

Vstopnice za jutrišnje tekmo so še na razpolago (do danes ob 19.00), a le za osrednji tribuni, saj sta stranski tribuni Valmaura in Furlan razprodani.

NAPOLI ALI UDINESE? - Inter (zelo zahteven razpored) in Lazio (belomodri odhajajo v Bergamo brez 4 kaznovanih in 7 poškodovanih) sta v prejšnjem krogu s porazom oziroma neodločenim izidom skorajda izobesila belo zastavo v boju za tretjo stopničko. Favorit je zdaj Napoli, ki ima isto število točk kot Udinese, a je v prednosti nad Furlani zaradi boljšega izkupička v medsebojnih dvobojih. Tudi razpored v zadnjih dveh krogih je za Mazzarrijeve fante ugoden, začeniš z jutrišnjo tekmo v Bologni. Ekipe iz Emilje si je že zagotovila obstanek, tako da zmaga Neapelčanov na stadionu Dall'Ara nikogar ne bi pretirano presenetila, a je treba tudi priznati, da Piolijevi varovanci niso odšli predčasno na počitnice, tako da se bodo morali Cavani in ostali potruditi. Posebne motivacije bo imel napadalec Bologne Di Vaio, ki je ravno včeraj napovedal, da bosta to zanj zadnji dve tekmi z Bologno, saj bo športno kariero zaključil v Kanadi pri ekipi Montreal Impact. Pri gostih ni še gotov nastopa nekoliko utrujeni Lavezzi; morda bo od prve minute igral Pandev.

Težje bo za Udinese, čeprav bodo Furlani igrali pred domačim občinstvom. V Videm prihaja Genoa, ki je še v polnem boju za obstanek, a jutri bo že vedela za izid Lecceja. Zlasti v primeru zmage Lecceja bo morala Genoa v Vidmu iztržiti vsaj točko. Guidolin bo zaupal Fabbriniju, ki je v sredo dosegel svoj prvi zadetek sezone.

Jutro ob 20.45  
Cagliari - Juventus  
v Trstu, Inter -  
Milan v Milanu. Bo  
»scudetto« že  
oddan?

ANSA

V LECCEJU ODLOČILNO - Drevice bo že marsikaj znano na dnu razpredelnice. Cesena in Novara sta že izpadli v B-ligo, manjka pa še tretja ekipa, ki bo - vsaj do poletnih odločitev športnega sodnika - romala v nižjo ligo. Glavna kandidata sta Genoa in zlasti Lecce, a drevice bodo ravno Cosmijevi varovanci gostili na stadionu Via del Mare Fiorentino, ki ima trenutno šest točk več od Lecceja. V primeru zmage domačih bi morala nato Fiorentina osvojiti točko v zadnjem krogu. Moštvo iz Firenc je v hudih težavah. Odslovitve Delia Rossija po hudem sporu z Ljajićem (s svojim igralcem je želel fizično obračunati kar med tekmo in je bil zaradi tega kaznovan s trimesečno kaznijo, a društvo ga je že isti večer odslovlilo in ga zamenjalo z Guerinjem) je le še dodaten znak, a Fiorentina bo v zadnjem krogu gostila Cagliari. Neodločen izid je že napisan, tako da lahko Lecce objektivno prehiteli le Genoa. Moštvo iz Ligurije upa na zmago Fiorentine, drugače bo morala nujno po točke jutri na Friuli, a Udinese ima ravno tako pomemben cilj.

NAŠA NAPOVED 37. KROGA: danes ob 18.00 Lecce - Fiorentina 2:1 (35%, 35%, 30%), ob 20.45 Roma - Catania 3:1 (40%, 35%, 25%); jutri ob 12.30 Siena - Parma 1:1 (30%, 35%, 35%), ob 15.00 Atalanta - Lazio 1:2 (30%, 35%, 35%), Bologna - Napoli 0:2 (25%, 30%, 45%), Novara - Cesena 1:0 (45%, 35%, 20%), Palermo - Chievo 2:1 (40%, 30%, 30%), Udinese - Genoa 1:1 (40%, 35%, 25%), ob 20.45 Inter - Milan 0:1 (30%, 40%, 40%), Cagliari - Juventus 0:2 (20%, 30%, 50%). (I.F.)

MOTOCIKLIZEM

### Casey Stoner najhitrejši

ESTORIL - Po prvem dnevu prostih treningov pred jutrišnjo motociklistično VN Portugalske je bil najhitrejši Avstralec Casey Stoner (honda): DrUgi čas je dosegel Američan Ben Spies (yamaha). Daniel Pedrosa je bil četrti, Jorge Lorenzo peti, Valentino Rossi pa deveti z manj kot sekundo zaostanka.

U17 - V Sloveniji se je začelo nogometno EP mladih do 17 let. Izida 1. dne: Poljska - Nemčija 1:0, Nemčija - Gruzija 1:0.

KOŠARKA - NBA liga: Miami Heat je v 1. krogu končnice prišel še do tretje zmage proti New York Knicks. Tokrat je vročica v gosteh slavila z 87:70 in za preboj v 2. krog potrebuje še eno zmago. S 3:0 v zmagah pa vodi tudi Oklahoma City Thunder, ki je s 95:79 premagala branilce naslova prvaka iz prejšnje sezone, Dallas Mavericks.

Ženska A2-liga, jutri ob 18.00 v Milanu: Systems Milan - Petrol Lavori Milje.

UPA - Tudi mladi 19-letni košarski zvezdnik univerze iz Kentuckyja, Anthony Davis, upa, da bo lahko zaigral za izbrano vrsto ZDA na letošnjem olimpijskem turnirju v Londonu. Košarkar, ki je Kentucky Wildcats aprila popeljal do naslova univerzitetnega prvenstva, je namreč na širšem seznamu ameriške reprezentance za London.

SPOMIN - Od 8. maja do 10. junija bo v Modeni spominska razstava o dirkači formule ena Gilles Villeneuveju, ki je v svojem ferrariju tragično izgubil življenje leta 1982 med dirko v belgijskem Zolderju. Razstava obuja celotno njegovo kariero. Med zanimivostmi je globa v višini 12.000 lir, ki jo je v Italiji zaradi prevelike hitrosti plačal le nekaj dni pred smrtjo.

TENIS - Italijanka Sara Errani in Rusinja Jelena Vesnina sta finalistki teniškega turnirja WTA v Budimpešti z nagradnim skladom 220.000 dolarjev. Prvopostavljena Italijanka je v polfinalu premagala Gruzijko Ano Tatišvili s 6:2 in 6:1, Vesnina pa je bila s 6:2 in 6:4 boljša od pete nosilke, Novozelandske Marine Eraković.

HOKEJ NA LEDU - Izidi prvega dne, skupina A: ZDA - Francija 7:2 (1:1, 3:1, 3:0), Kanada - Slovaška 3:2 (1:0, 2:1, 0:1); skupina B: Nemčija - Italija 3:0 (1:0, 1:0, 1:0); Češka - Danska 2:0 (0:0, 1:0, 1:0).

V ZAPORU - Bolgarskega dvigovalca uteži, Galabina Bojevškega, nekdanjega olimpijskega in svetovnega prvaka, so v Braziliji obsodili na devet let in štiri mesece zapora zaradi tihotapljenja drog. Leta 2004 ga je zaradi jemanja nedovoljenih poživil Mednarodna zveza za dviganje uteži kaznovala z osmimi leti prepovedi nastopanja.

VATERPOLO - Moška A2-liga, danes ob 18.30 v bazenu Bianci (vstop je prost): Pallanuoto Trieste - Berlanga.

KOŠARKA - Že drevice 1. polfinale v Trstu

## Tržačani želijo zrušiti La Fortezzo

Tržaški AcegasAps bo drevice ob 20.30 v športni palači igral prvo polfinalno tekmo končnice za napredovanje. V goste prihaja solidna ekipa La Fortezza iz Recanatija, ki je zasedla drugo mesto v sicer najšibkejši jugovzhodni skupini. V četrtfinalu je z 2:1 premagala Upeo iz Capo d'Orlanda. Ekipa trenerja Coena ima dober izbor igralcev in običajno se jih vsaj devet tudi zvrsti na igrišču. Glavni adut je tačas mladi organizator igre Traini (178 cm, lani v prvi ligi v Pesaru), ki ima največ zasluga za prestop v polfinale, saj je na zadnji tekmi dosegel 28 točk (9:13 iz igre in

8:8 pri prostih metih). A tu so še izkušeni bek Evangelisti (198 cm), organizator igre Fossati (185 cm) in centra Pierini (201 cm) ter Chiarello (205 cm), poleg njih pa še nekateri dobri mladi košarkarji, kot bek Ceron (195 cm) in krilo Cecchetti (200 cm). Gre torej za zelo nevarno ekipo, ki je nikakor ne gre podcenjevati, saj je dobro krita na vseh igralških položajih. Tržaški navijači se verjetno spomnijo tekme rednega dela januarja v Trstu, ko je Carra z dvema zaporednima trojkama (zadnji iz velike razdalje) podaril svoji ekipi skoraj nadejano zmago. (Marko Oblak)

EVROPSKI MARATON 2012 - Nasveti lanskega zmagovalca Giacoma Licena

# Pazite na vročino in strmino

Zmagovalca Evropskega maratona 2011 Tržačan Giacomo Licen se letošnjega tržaškega praznika ne bo udeležil v vlogi tekača: »Imam nekaj fizičnih težav, in pa družinskih: novorojenček še ni razumel razlike med dnevom in nočjo,« je pojasnil na predstavitvi Evropskega maratona 2012. Letošnji organizatorji so priložnost izkoristili, da bi mu podelili nagrado, ki je lani po zmagi ni prejel, mi pa smo ga po srečanju zaprosili za nekaj nasvetov pred jutrišnjo preizkušnjo.

**Kaj bi lanski zmagovalca lahko predlagal več kot 800 maratonce, ki bodo jutri pretekli Evropski maraton?**

Pazijo naj na vročino, temperature bodo morda kot lani previsoke za maratonce. Tekalci naj zato čim več pijejo in se s spužvami hladijo na vodnih postajah. S tekaškega vidika pa naj bodo pozorni predvsem na delu proge, ki gre od Štivanja do začeta obalne ceste: čeprav je strmina skoraj neopazna, je ta del dokaj strm. Če bodo tu pretiravali, bodo to občutili v nadaljnjem delu proge.

**Je torej prav ta najtežji del teka?**

Ta je ključni in najtežji del proge, ki lahko prepreči linearni potek maratona.

**Najbrž ste pretekli veliko maratonov. Kako bi opisali tržaško progo?**

To je domači maraton, ki sem ga lani pretekel drugič in z zmago tudi okronal progo, za katero sem se sam zavzel. Bil sem med tistimi, ki sem prejšnje organizatorje že pred leti prosil, naj izberejo bolj linearno progo. Prej so namreč maratonce morali preteči krog v mestu dvakrat, kar je bilo s psihološkega vidika težje, hkrati pa je bila proga zelo ovinkasta, nova trasa iz Gradišča do Trsta pa je krasna in tekoča.

**Kako si lahko maratonec še pomaga med tekom?**

Ker so tudi starti vseh treh tekov izmenični, se tekači najdaljše proge med tekom srečajo s polmaratonce in udeleženci netekmovalnega teka in to jim daje prav gotovo dodatni elan. Še posebej Tržačanom, ki imajo ob progi še podporo domačih. Maraton bi torej predlagal vsem, polmaraton pa prav tako tudi tistim, ki so morda nekoliko manj pripravljeni, saj je proga prekrasna.

**Najbrž vprašanje, kaj razmišljati med tekom, bi bilo bolj primerno za tiste, ki tečejo maraton več kot tri ure.**



**Kljub temu bi lahko svetovali o čem je najbolj razmišljati med tekom?**

Naj misli na cilj (smeh). Kdor teče počaseje, naj se preda dogodku. Koncentracijo naj obdrži predvsem v prvi polovici teka, ko bo tekel večinoma sam, v drugem delu pa se lahko prepusti po-

polnoma vzdušju Bavisela, saj ga bodo ob progi spremljali polmaratonce in udeleženci netekmovalnega teka, razgled je tudi lepši, in vse to ga bo poneslo do cilja.

## Današnji spored

- 10.00 Start štafete spomina od Gumna do Trsta
- 11.30 Orienteering (Trg Verdi)
- 15.00 Javno srečanje z olimpijskim prvakom Stefanom Baldinijem (Savoia Excelsior Palace)
- 15.00 Nastopi glasbenih skupin: Galeb & The Seagull, Underhouse
- 16.00 24 ur Waterbike (konec tekme pred Velikim trgom)
- 16.30 Prikaz z reševalnimi psi (pred Velikim trgom)
- 17.00 Predstavitev projekta Medici di corsa (naselje Bavisela)
- 18.00 Predstavitev top runnerjev (naselje Bavisela)
- 20.30 Prihod štafete spomina na Veliki trg
- 21.00 Koncert: Sunrise Band
- 23.00 Ognjemet

NOGOMET - V deželnih amaterskih prvenstvih

# Napeto na štirih prizoriščih

Kras v Torviscosi najbrž še ne bo praznoval napredovanja - Primorec upa v spodrsrljaj Isonza - Mladost že danes v Doberdobu

Kras, Primorec, pa tudi Juventina in Sovodnje. V predzadnjem krogu deželnih amaterskih prvenstev bo za ekipe naših društev zanimivo le na štirih prizoriščih. Drugje bo rezultat zgolj formalnost.

V elitni ligi bo Kras gostoval v Torviscosi, proti kateri je v prvem delu v Repnu izgubil z 1:0. Varovanci trenerja Sergeja Alejnjkova bi se lahko že jutri veselili napredovanja v D-ligo. Pogoj za to je zmaga v Torviscosi in poraz drugouvrščene Fontanafredde doma proti že izpadlemu Buttriu. Tak razplet pa bo maloverjeten, čeprav nogometaši vsakič radi poudarjajo, »da je žoga okrogla in se lahko zgodi tudi nemogoče«. Skoraj gotovo bo odločilna zadnja tekma, 13. maja, v Repnu proti neposrednemu tekmeu Fontanafreddi. »Na gostovanje odhajamo sproščeni. Trener Alejnjkov ne bo imel težav s postavo. Na razpolago bodo vsi nogometaši, ki so med tednom redno trenirali,« je dejal predsednik Krasa Goran Kocman. Kras bo še v igri za napredovanje četudi izgubi na jutrišnjem gostovanju. V tem primeru bo moral čez osem dni premagati furlanskega nasprotnika. Dodati moramo, da Torviscosa v letošnji sezoni nima več nikakršnih ambicij.

V promocijski ligi mora Juventina še potrditi četrto mesto in play-off. Rdeče-beli bodo jutri gostili petouvrščeni Caporiacco, ki zaostaja za ekipo štandreškega društva za pet točk. Juventina, ki bo nastopila s popolno postavo, torej potrebuje še točko. Nogometaši kriške Vesne bodo doma gostili Pro Romans, ki se še bori za obstanek v ligi. Varovanci trenerja Andree Massaia, ki jutri ne bo imel na razpolago diskvalificiranih Purica in Chebra, se bodo v zadnjih dveh krogih borili za prestiž. To se pravi, za osvojitve simboličnega petega ali šestega mesta. Za obe ekipi naših društev v promocijski ligi bo jutrišnja zadnja tekma v letošnji sezoni na domačem igrišču.

V 1. amaterski ligi bo Primorec gostil še nereseno Isontino. Primorec, ki se še lahko poteguje za prvo mesto, bo skušal osvojiti vse tri točke. Vodilni Isonzo bo jutri gostoval pri Domju. Domio ima mlado in solidno ekipo, tako da v Primorčevem taboru

upajo v »čudež« in zmago gostiteljev. Točko za uvrstitev v play-off pa potrebujejo Sovodenjci, ki bodo igrali v Ronkah. Domača ekipa je že rešena. Sovodenjski trener Coccani ne bo imel na razpolago kaznovanih Paravana, Komica in Trampusa. Tretjevrščeni Cormonese bo gostil Staranzano.

V skupini D 2. amaterske lige bo jutrišnji krog povsem rutinski. Pri Primorju in Zarji se bodo skušali na čim bolj dostojen način posloviti od domačih navijačev. Primorje bo pri Briščkih gostilo Piedimonte, ki se še bori za obstanek. Trener Davor Vitulič bo imel precej težav s postavo, saj bodo odsotni številni nogometaši. Zarja pa bo v Bazovici gostila prouvrščeni Mariano, ki je že napredoval v 1. AL. Breg bo v Mošu branil simbolično peto mesto. Mossa namreč zaostaja zgolj za tri točke. Bassaneseji varovanci bodo skušali odnesti domov vsaj točko.

V 3. amaterski ligi bo Mladost igrala že danes. Ob 17. uri bodo v Doberdobu gostili tržaški Cgs, ki ima tri točke več od rdeče-plavih. Z zmago bi jih Valentinuzzi jevi varovanci ujeli. Mladost bo danes igrala s precej okrnjeno postavo.

## NAJMLAJŠI

### Zaostala tekma

**Sovodnje - Mossa 3:0 (1:0, 1:0, 1:0)**  
Strelci: Soban Peter, Tomšič Gregor, Vettorello Omar.

AŠD Sovodnje: Pahor, Faganel, Pavletič, J. Petejan, Pintar, Zorzenon, Gergolet, Soban, Piva, Lakovič, D. Petejan, Tomšič, Medeot, Vettorello.

Domači igralci so po lepi in zavzeti igri celotne ekipe povsem zaslužno premagali sicer dobre nasprotnike iz Moše. V tekmi visokega ritma so se borili za vsak centimeter na igrišču ter dosegli v vsaki tretjini po en zadetek. Še najbolj je bil izenačen prvi del, ko so Sovodenjci pletli dolg napad okrog gostujočih vrat, na koncu pa je prisebni Soban med nogama vratarja spravil žogo v mrežo. Tudi v srednjem delu je kolektivna igra prevladovala nad individualizmom, vendar vseeno velja omeniti nevsakdanji kar 70 metrov dolg samostojni prodor po bočnem položaju branilca Pavletiča, ki je požel velik aplavz občinstva. V zadnji tretjini pa so domači na krilih hitrega Lakoviča reševali gostujočo obrambo; poleg doseženega zadetka, bi lahko dosegli še kakšnega več. Vsi nevarni poiskusi gostov, pa so končali v rokah domačega čuvaja mreže, vratarja Pahorja.

Trener Primorja Davor Vitulič in njegov pomočnik (v ozadju) Franco Lonis

KROMA

## ATLETIKA

# Na Kolonji skoraj 1000 nastopov

Več kot 350 dijakov vseh tržaških slovenskih nižjih srednjih šol je včeraj dopoldan na atletskem stadionu na Kolonji pričaralo tekmovanje v atletiki, ki ga je pod pokroviteljstvom Sklada Zora in Libero Polojaz organiziral snujoči atletski odsek ŠZ Bor. Dijaki so se pomerili v teku na 60 metrov, skoku v daljino in metu vortexa. Organizator je pod streho (in brezhibno) spravil skoraj 1000 posamičnih nastopov. Podrobneje v Torkovi športni prilogi.

več fotografij  
in vse lestvice na  
[www.primorski.eu](http://www.primorski.eu)



## Domači šport

### DANES

Sobota, 5. maja 2012

#### KOŠARKA

DEŽELNA C-LIGA - 20.30 v Trstu, 1. maj: Bor Radenska - Tolmezzo; 20.30 v Dolini: Breg - Romans

#### ODBOJKA

MOŠKA B2-LIGA - 21.00 v Sarneoli: Sarneola - Sloga Tabor Televita

MOŠKA C-LIGA - 20.00 v Sovodnjah: Soča Zadruga banka Doberdob Sovodnje - Val Imsa; 20.00 v Buji: Buia - Sloga

ŽENSKA C-LIGA - 20.30 v Repnu: Zalet C - RojalKennedy

ŽENSKA D-LIGA - 18.00 pri Briščkih: Zalet D - Buia

1. MOŠKA DIVIZIJA - 17.00 v Trstu, Ul. Miani: Virtus - Naš prapor

SOŠKI POKAL UNDER 16 - 16.00 v Mošu: Mossa - Soča

UNDER 13 - 16.00 v Romjanu: ACLI Ronchi - Soča Lokanda Devetak 16.00 v Dolini: Breg - Kontovel; 16.00 v Trstu, Don Milani: Sloga Barich - Bor Kinemax; 17.30: Bor Kinemax - Scuola Federale Blu; 19.00 Altura - Sloga Barich

#### NOGOMET

3. AMATERSKA LIGA - 17.00 v Doberdobu: Mladost - Cgs

ZAČETNIKI - 16.30 v Šlovrencu: Isontina - Sovodnje; 17.00 v Trstu, Ul. Petracco: Trieste Calcio B - Kras

#### NAMIZNI TENIS

DEŽELNO MLADINSKO PRVENSTVO - 15.30 v Guminu: nastopa tudi ŠK Kras

### JUTRI

Nedelja, 6. maja 2012

#### KOŠARKA

DRŽAVNA DIVIZIJA C - 18.00 na Opčinah: Jadran Qubik - Cormons

PROMOCIJSKA LIGA - 11.00 v Trstu, Ul. Giulia: Barcolana - Bor NLB

#### NOGOMET

ELITNA LIGA - 16.30 v Torviscosi: Torviscosa - Kras Repen

PROMOCIJSKA LIGA - 16.30 v Križu: Vesna - Pro Romans; 16.30 v Štandrežu: Juventina - Caporiacco

1. AMATERSKA LIGA - 16.30 v Ronkah: Ronchi - Sovodnje; 16.30 v Trebčah: Primorec - Isontina

2. AMATERSKA LIGA - 16.30 v Bazovici: Zarja - Mariano; 16.30 pri Briščkih: Primorje - Piedimonte; 16.30 v Mošu: Mossa - Breg

NAJMLAJŠI - 10.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Audax; 10.30 v Gradišču: ISM Gradisca - Juventina Z

#### ODBOJKA

3. ŽENSKA DIVIZIJA - 11.30 v Trstu, Ul. Veronese: OMA - Zalet Barich

UNDER 14 ŽENSKA - 18.30 v Trstu, Ul. Giulia: Euroschool Academy - Sloga Barich A.D.S.

UNDER 13 - 11.30 pri Briščkih: Kontovel - Virtus

#### NAMIZNI TENIS

DEŽELNO MLADINSKO PRVENSTVO - 9.30 v Guminu: nastopa tudi ŠK Kras



## Obvestila

AŠD SK BRDINA organizira 10. junija enodnevni izlet v Gardaland. Vpisovanje je možno do 30. maja. Informacije: Vanja 335-5476663.

prej do novice

[www.primorski.eu](http://www.primorski.eu)





GLASBA - Predprodaja za julijski koncert se začenja danes

# Anastacia v Vili Manin

Ameriška pevka velja za kraljico soul glasbe - Prodala je nad 30 milijonov plošč



Julijski koncert v Vili Manin spada v evropsko turnejo, v sklopu katere bo Anastacia nastopila na nekaterih evropskih festivalih (na primer na jazz festivalu v Montreuxu)

O njej pravijo, da je belopolta pevka z najbolj črnim glasom in svetovna kraljica soul glasbe. Američanka Anastacia je nedvomno prava zvezdnica, njene plošče pa svetovne uspešnice: v dvanajstletni karieri je prodala

nad 30 milijonov plošč. Prav tako uspešne in priljubljene so nekatere njene pesmi, na primer Not That Kind, I'm Outta Love, Left Outside Alone, I Belong to You. Anastacia bo 12. julija nastopila tudi v Furlaniji-Juljski krajini,

natančneje v očarljivem okolju Vile Manin v Codroipo.

Predprodaja vstopnic (najnižje stanejo 30€) bo stekla danes na prodajnih mestih Azalea Promotion in na spletni strani [www.ticketone.it](http://www.ticketone.it).

## GLEDALIŠČE

### SLOVENIJA

#### KOPER

##### Gledališče Koper

**Jutri, 6. maja, ob 20.00** / Igor Štiks: »Elijev stol«.

**V sredo, 9. maja, ob 20.00** / Eduardo de Filippo: »Filumena Marturano«.

**V soboto, 12. maja, ob 10.30** / Brata Grimm: »Gospa Pehtra«.

**V sredo, 16. maja, ob 18.00 in ob 19.30** / Letni nastop oddelka GŠ Koper: »Obuti mucki«.

**V četrtek, 17. maja, ob 20.00** / Eduardo de Filippo: »Filumena Marturano«.

#### NOVA GORICA

##### SNG Nova Gorica

**V soboto, 12. maja, ob 20.00** / Neda R. Bric: »Kdor sam do večera potuje skozi svet (Simon Gregorčič)«.

**V soboto, 19. maja, ob 20.00** / Simona Semenič: »24ur.«

#### LJUBLJANA

##### SNG Drama

##### Veliki oder

**Danes, 5. maja, ob 18.00** / Miroslav Krleža: »Gospoda Glembajevi« / Ponovitev: v ponedeljek, 7., ob 18.00, v četrtek, 10. ob 17.00 in v petek, 11. maja ob 18.00.

**V soboto, 8. maja, ob 19.30** / Matjaž Zupančič: »Padec Evrope«.

**V sredo, 9. maja, ob 19.30** / William Shakespeare: »Beneški trgovec«.

**V soboto, 12. maja, ob 19.30** / Maksim Gorki: »Malomeščani«.

**V ponedeljek, 14. maja, ob 11.30** / Otfried Preußler, Andrej Rozman Roza: »Mala čarovnica«.

##### Mala dvorana

**V ponedeljek, 7. maja, ob 20.00** / John Logan: »Rdeča« / Ponovitev: v torek, 8. in v torek, 15. maja ob 20.00

**Danes, 5. maja, ob 20.00** / György Spiró: »Prah«.

**V sredo, 9. maja, ob 20.00** / David Mamet: »November«.

**V četrtek, 10. maja, ob 20.00** / Ernst Lubitsch: »Ko sem bil mrtev«.

**V petek, 11. maja, ob 20.00** / Vinko Möderndorfer: »Nežka se možič«.

**V soboto, 12. maja, ob 19.30** / Via Negativa, Via Nova 2011: »MandičStroj«.

#### Slovensko Mladinsko Gledališče

##### Zgornja dvorana

**V četrtek, 10. maja, ob 19.00** / Charles Dickens – Blažka Müller Pograjc: »Oliver Twist« / Režija: Matjaž Pograjc.

**V soboto, 12. maja, ob 17.00** / Josip Vandot / Draga Potočnjak, Olga Grad: »Kekec« / Režija: Branko Potočan.

##### Spodnja dvorana

**V petek, 11. maja, ob 20.00** / Henrich Böll – Blažka Müller Pograjc: »Izguljena čast Katharine Blum« / Matjaž Pograjc.

/ Ponovitev: v torek, 15. in v sredo, 16. in v petek, 18. maja, ob 20.00.

## GLASBA

### FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

#### TRST

##### Stalno Gledališče FJK il Rossetti

##### Dvorana Generali

**Danes, 6. maja, ob 16.00 in ob 20.30** / Michael Kunze: »Elisabeth« / Glasba: Sylvester Levay / Režija: Harry Kupfer

/ Ponovitev: v nedeljo, 6. maja, ob 16.00.

##### Gledališče De Banfield

##### - La Contrada

**V četrtek, 17. maja, ob 20.00** / koncert / Nastopa: Marco Masini.

##### Športna palača Trieste

**V torek, 22. maja ob 21.30** / Nastopa Biagio Antonacci.

#### GORICA

##### Kulturni dom (ul. I. Brass, 20)

**V sredo, 9. maja ob 20.30** / v okviru festivala komičnega gledališča »Komigo 2012« enkratni kulturni dogodek in si-

cer koncert »Poezija, ki poje - Poezija« priznanega slovenskega kantavtorja Vlada Kreslina. Gost večera bo furlanski pevec Maurizio Tatalo iz Vidma.

#### CODROIPO

##### Vila Manin

**V sredo, 4. julija, ob 21.00** / Nastopa britanska alternativna rock zasedba Radiohead.

### SLOVENIJA

#### LJUBLJANA

##### Cankarjev dom

##### Gallusova dvorana

**V sredo, 9. maja, ob 19.30** / koncert / »Orkester Slovenske Filharmonije« / Dirigent: Martin Sieghart / Solistka: Dubravka Tomšič Srebotnjak - klavir.

**V soboto, 12. maja ob 20.30** / 28. mednarodni festival Druga godba / Nastopa skupina: »Madredeus« / Beatriz Nunes, glas; Pedro Ayres Magalhães, klasična kitara; Carlos Maria Trindade, sintetizator; Jorge Varrecoso, violina; António Figueiredo, violina; Luis Clode, violončelo.

**Klub CD**

**V torek, 8. maja, ob 20.30** / koncert / Nastopa skupina Moriarty iz Francije / Rosemary Moriarty - glas, Tom Moriarty - orgle; Arthur Moriarty - kitara, kontrabas; Zim Moriarty - bas kitara, kontrabas; Charles Moriarty - kitara in Vincent Moriarty - bobni.

##### SNG Opera in Balet Ljubljana

**Danes, 26. aprila, ob 19.30** / opera / Giuseppe Verdi: »Nabucco«.

##### Franciška cerkev

**V torek, 8. maja, ob 20.00** / koncert / »Mladi mladim« / Ula Makar - harfa in Polona Miklavčič - orgle.

##### Slovenska filharmonija

**V sredo, 9. maja, ob 19.30** / koncert / Mladen Bučić - kitara.

**V sredo, 9. maja, ob 19.30** / balet / »Vidnonevidno: Ambroise Thomas:

Septet; Marijan Lipovšek: Miniature; Peter Iljič Čajkovski: Serenada« / Dirigent: »Aleksandar Spasić« / Ponovitev: v četrtek, 10. ob 19.30, v petek, 11., ob 17.00 in v soboto, 12. maja, ob 19.30. **V četrtek, 17. maja, ob 19.30** / koncert / »Koncert samospjevov« / Solista: Sabina Cvilak - sopran; Iain Burnside - klavir.

#### Kino Šiška

**V četrtek, 10. maja, ob 21.00** / koncert / Nastopajo: Quantic, Alice Russell in Combo Barbaro. / Alice Russell - glas; Will Holland / Quantic / - kitara, harmonika, spremljajoči glas; Mike Simmonds - violina, spremljajoči glas; Dan Swain - bas kitara, spremljajoči glas; Malcolm Catto - bobni; Alfredo Linares Saucedo - klavir, spremljajoči glas; Freddy Colorado Cervantes - konge, spremljajoči glas.

**V ponedeljek, 28. maja, ob 21.00** / koncert / Nastopata Kyuss in Carnival

hodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosić (05/7346425).

#### ŠTANJEL

**Galerija Lojzeta Špacala:** stalna razstava grafik v galeriji Lojzeta Špacala. Urnik: med tednom, od 11.00 do 14.00, v soboto in nedeljo od 10.00 do 17.00, v ponedeljek zaprto.

**TIC Štanjel:** stalna razstava o življenju in delu arhitekta in urbanista Maksa Fabianija.

**Štanjel, Kobdiljski stolp (Stolp na vratih):** do konca aprila, je na ogled razstava slikarja Borisa Tarmana / za več informacij: tel.: 05 7690 018.

#### AJDOVŠČINA

**Vojašnica Janka Premrla Vojka:** vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

**Muzejska zbirka Ajdovščina:** odprto v sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 18.00. Za najavljene skupine je ogled možen tudi izven urnika.

#### DOBROVO

**Goriški muzej - Grad Dobrovo:** obeščena, da je na ogled obnovljena zbirka del Zorana Mušiča (stalna postavitev), razstava »Grajska zbirka na Dobrovem - poskus rekonstrukcije« (stalna postavitev) in arheološka razstava »Pivsko posodje iz slovenskih muzejev« od torika do petka med 8.00 in 16.00, sobota, nedelja in prazniki od 12.00 do 16.00.

#### KROMBERK

**Grad Kromberk (muzej):** muzej ponovno odprt, od ponedeljka do petka, med 8.00 in 19.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih med 13.00 in 19.00; informacije po tel. telefon: 003865-3359811, [www.goriskimuzej.si](http://www.goriskimuzej.si).

#### BRANIK

**Grad odprt:** ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

#### NOVA GORICA

**Muzejske zbirke Goriškega muzeja:** na gradu Kromberk je na ogled razstava iz zbirke podarjenih del Vladimirja Mauka z naslovom »Risbe in kipi«; Sv. Gora - zaprta do nadaljnjega zaradi popravila prostorov; Grad Dobrovo ob ponedeljkih zaprto, od torika do petka od 8.00 do 16.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13.00 do 17.00; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12.00 do 19.00, ob nedeljah pa od 10.00 do 19.00. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

#### TOLMIN

**Tolminska muzejska zbirka:** od ponedeljka do petka, od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

#### KOBARID

**Kobariški muzej:** na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan, od 9.00 do 18.00.

#### TRENTA

**Trentarski muzej:** razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan, od 10.00 do 18.00.

#### LJUBLJANA

**Muzej novejših zgodovine:** na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

**Prvo predverje:** do 9. maja je na ogled dokumentarna fotografska razstava »Koreja navdihuje«.

**Mala Galerija:** do 27. maja je na ogled fotografska razstava Hermana Pivka: »Portreti«.

**Galerija CD:** do 30. junija bo na ogled razstava: »Razprta obzorja - tržaški slovenski slikarji 1945-60« Milko Bambič (1905-91), Jože Cesar (1907-80), Avgust Černigoj (1898-1985), Bogdan Grom (1918-), Robert Hlavaty (1897-1982), Avrelj Lukežič (1912-80), Lojze Spacal (1907-2000) in Rudolf Saksida (1913-85).

## RAZSTAVE

### FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

#### TRST

**Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1):** na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torika do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

**Rižarna pri Sv. Soboti:** nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče, fotografska razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost. / Na ogled je razstava Giovannija Tallerja: »Orizzonti limpidi di libertà«.

**Salone degli incanti (Bivša ribarnica):** do 17. junija, bo na ogled razstava »Razprta obzorja - Orizzonti dischiusi - Opening horizons« / Urnik: od ponedeljka do petka, od 11.00 do 13.00 in od 16.00 do 20.00 ter ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10.00 do 20.00. / Za več informacij: tel.: +39 040-3226862.

#### ŠKEDENJ

**Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52):** Muzej je odprt vsak torek in petek, od 15.00 do 17.00, za sole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

### SLOVENIJA

#### SEČOVLJE

**Krajinski park Sečoveljske soline:** odprto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

#### PADNA

**Galerija Božidarja Jakca:** grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 0038665-6725028.

#### LIPICA

**Muzej Lipicanca:** z zgodbo o nastanku in lastnostih konja kot živalske vrste in tesni povezanosti s človekom, ki se kaže tudi skozi upodobitve konja v mitologiji in umetnosti od pradavnine dalje. Osrednji del je namenjen predstavitvi zgodbe o ustanovitvi lipiške kobilarne, njenih vzponih in padcih skozi stoletno zgodovino do današnjih dni.

#### LOKEV

**Vojaški muzej Tabor:** stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00, za najavljene skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

#### TOMAJ

**Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela:** ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po pred-



priredive  
kje in kdaj na  
[www.primorski.eu](http://www.primorski.eu)





SLOVENIJA TA TEDEN

# Ustavni hojladrija

VOJKO FLEGAR



Državni svet, »zgornji« dom slovenskega parlamenta, bo skoraj zanesljivo doživel dvajseto obletnico. Z ustavo iz leta 1992 ustanovljeno 40-člansko »zastopstvo nosilcev socialnih, gospodarskih, poklicnih in lokalnih interesov«, ki lahko poslanski zbornici (državnemu zboru) predlaga sprejem zakonov, daje mnenje o zadevah iz pristojnosti državnega zbora, zahteva, da poslanci pred razglasitvijo kakšnega zakona o njem še enkrat odločajo (po vetu državnega zbora je za potrditev zakona potrebna kvalificirana poslanska večina) in zahteva razpis referenduma, namreč »ukinjajo« že malodane vseh dvajset let, a ima tudi tokratna pobuda večine koalicijskih strank razmeroma pičle možnosti za uspeh.

To je postalo očitno, ko je ta teden predsednik poslanske zbornice in ustavne komisije parlamenta Gregor Virant preložil glasovanje o sprožitvi postopka za ustrezne spremembe ustave. Čeprav je štiri vladne stranke, ki se zavzemajo za ukinitve državnega sveta podprli tudi predsednik opozicijskih socialnih demokratov, donedavni premier Borut Pahor, je očitno, da pobuda nima potrebne dvotretjinske podpore poslancev. Proti njej ni le največja opozicijska stranka Pozitivna Slovenija, temveč tudi koalicijska ljudska stranka, tradicionalno močna »županska« stranka oziroma zagovornica lokalnih interesov, s prevlado v kmetijski zbornici pa tudi socialno-cehovsko krepko zasidrana stranka.

Tokratna pobuda za preobrazbo dvodomnega parlamenta v enodomnega z ukinitvijo državnega sveta je bila resda napovedana že pred volitvami, a na drugi strani vendarle zgleđa tudi

mejnimi občinskimi volitvami vrnil na magistrat), zato bi se zdaj državni svet morda sčasoma lahko uveljavil predvsem kot mesto usklajevanja lokalnih interesov, z manjšimi popravki zakonske »izvedbe« ustavne vloge pa bi lahko postal tudi bolj učinkovit nadzornik kakovosti zakonov, ki jih sprejemajo poslanci. Toda tudi za to »reformo postopnih korakov« očitno ni potrebnega potrpljenja in tako je pobuda za ukinitve državnega sveta že tretja pobuda za spremembo ustave po lanskim volitvah.

In tudi tretja, ki ima več kot dobre možnosti, da ne bo dobila potrebne dvotretjinske večine. Močno se je namreč zapletlo tudi pri »prenosu« evropskega fiskalnega pakta oziroma zlatega fiskalnega pravila v slovensko ustavo, prav tako pa je negotova usoda predloga za poenostavitev postopka oblikovanja vlade po volitvah. Če po čem, so si slovenske politične stranke ne glede na siceršnjo barvo podobne po tem, da lastne nesposobnosti prikrivajo z izgovarjanjem na »nemogoč« (ustavni) sistem. Še več, podobne so edini stranki v nekdanji Jugoslaviji, ki je neprestano spreminjala ustavo in druge zakone, da bi končno vendarle »zaživel socializem«. Na srečo ustave zdaj le ni mogoče tako zlahka spreminjati, toda na žalost je res tudi, da stranke še niso spoznale, da z zaganjanjem v ustavo (in zakone) ne morejo nadomestiti politične ustvarjalnosti, pripravljenosti na dialog in kompromise, včasih resda kar predolgih postopkov usklajevanja interesov in vsega drugega, kar razlikuje dnevno politiko od (modrega) upravljanja skupnih in javnih zadev.

Če po čem, so si slovenske politične stranke ne glede na siceršnjo barvo podobne po tem, da lastne nesposobnosti prikrivajo z izgovarjanjem na »nemogoč« (ustavni) sistem. Še več, podobne so edini stranki v nekdanji Jugoslaviji, ki je neprestano spreminjala ustavo in druge zakone, da bi končno vendarle »zaživel socializem«. Na srečo ustave zdaj le ni mogoče tako zlahka spreminjati, toda na žalost je res tudi, da stranke še niso spoznale, da z zaganjanjem v ustavo (in zakone) ne morejo nadomestiti politične ustvarjalnosti, pripravljenosti na dialog in kompromise, včasih resda kar predolgih postopkov usklajevanja interesov in vsega drugega, kar razlikuje dnevno politiko od (modrega) upravljanja skupnih in javnih zadev.

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

## Otrok se težko uči

Vsi otroci niso enako uspešni. Nekaterim je učenje prava muka, ki povzroča velike težave. Kaj je temu lahko vzrok? Sami starši lahko veliko storijo za svojega težko učečega se otroka, če pokažejo dovolj pozornosti in so dovolj potrpežljivi. Ko je treba otroku pomagati, naj vse ostalo nekoliko počaka. Čas naj bo posvečen samo skupnemu delu. Starši, ki želijo pomagati, naj zavzamejo pozitivno, mirno in prijateljsko držo. Potrebno je zlasti potrpljenje: če otrok ne zna takoj rešiti naloge, naj ga starši ne začnejo priganjati. Veliko je vzrokov, npr. sindrom hiperaktivnosti (ADHD), zaradi katerih imajo nekateri otroci velike težave pri koncentraciji. Med delom naj jim starši omogočijo dovolj pavz in krajše čase dela, ki pa naj bodo intenzivni in v katerih naj otrok vsekakor ostaja pri učni snovi. V začetku bo mogoče delal le nekaj minut, ko pa bo otrok hote sposoben biti dovolj pozoren, se bo ta čas postopoma in z vztrajnim delom razpotegnil do nekega zadovoljivega časovnega obdobja, v katerem bo naloge opravljal koncentrirano.

Izvedenci menijo, da otrok, ki imajo učne težave, navadno starši nikoli ne pohvalijo dovolj. Tudi z besedo naj pohvalijo otroka, npr. kako dolgo se je danes učil in koliko je napredoval od začetkov. Otroku se mora nečesa naučiti temeljito, kajti prehitro naučen snov se ne »usede« za dovolj dolgo časa. Starši naj preverijo in z vajo utrjujejo znanje svojih otrok. Nič naj jih ne moti, če otrok dela napake, to mu mora biti dovoljeno, sicer postane učenje neprijetno in v otroku lahko vzbuja strah pred neznanjem, kar ni spodbudno. Pri otrokovih napakah naj starši ne delajo čudnih obrazov, saj otrok takoj opazi, da sta mama ali oče razočarana. Bolj kot razočaranje ali neprizadetost pa potrebuje učeči se otrok odziv ali je bilo to, kar je povedal, pravilno ali napačno. Odziv naj bo čustveno čim bolj nevtralen. Tega se pač morajo naučiti starši.

Mnogi učitelji zahtevajo, da so domače naloge napisane in urejene na strogo določen način, drugi dopustijo, da učenci svoje naloge izvršijo čim bolj prosto. Ljudje smo si pač v estetskih pogledih različni. Prav zaradi tega je izredno pomembno, da starši varčujejo s svojimi kritikami. Mnogi otroci enostavno ne zmorejo svojih zvezkov imeti tako urejenih, kakor bi si ta ali oni učitelj želel, ker je njihova finomotorika pomanjkljiva - enostavno niso sposobni natančnosti. Prvazaprav prevelika natančnost tudi ni potrebna, čeprav je nekaj osnovnega reda pri nalogah in delu otroku lahko smo v pomoč. Pregledni zvezki olajšajo delo, učenec z lahkoto in hitreje poišče mesto, ki ga pri učenju zanima, zlasti če je pisava dovolj čitljiva. Kdor piše kot pes s taco sam težko prebere svoje pisanje. Sicer je dobro, da imajo otroci tudi pri urejenosti nekaj avtonomije, starševski primerno podani nasveti pa ne bodo odveč. Kar je odveč, so navadno primerjave z drugimi: »Glej, kako je urejen Tomaž! In pogled svoje kracanje!« Zlasti pa se izogibajmo nasilnih dejanj, kot so strganje strani ali raztrganje zvezka. Tako dejanje otroku pokaže, da se starši ne zmenijo za njegovo delo. To šibi otrokovo samozavest. Predvsem je treba ugotoviti, zakaj otrok svoje naloge opravlja tako ravno: ker so pretežke? prelahke? preveč dolgočasne?

V najboljšem slučaju se zgodi, da sam otrok odkrije način za urejeno delo. Včasih morajo pri tem nekoliko pomagati mama in oče. Ko se otroku posreči izboljšava, naj starši ne pozabijo na pohvalo. Včasih lahko pripomnijo kaj kritičnega, če to utemeljijo in kritike ne obarvajo z osebno noto. Pri velikih težavah lahko pomaga dogovor:



starši in otrok si zastavijo cilj, ki naj bo dovolj stvarjen in dosegljiv, in neko primerno nagrado. Denimo, da se za izboljšanje pisave postavi obdobje enega tedna in da bo za nagrado otrok dobil priljubljeno jed ali dovoljenje za obisk prijatelja.

Med učnimi težavami so najpogostejše tiste, ki jih izvedenci pripisujejo pomanjkanju koncentracije, v drugi najmočnejši skupini so izboljšanje obisk in podobno in naenkrat za učenje zmanjka časa. Problemi s časom so namreč več vrst: premalo časa za učenje ali celo drobljenje časa za učenje na manjše enote zaradi drugih obveznosti kot so lahko razni tečajji, športna dejavnost, glasbena šola in podobno. Včasih je lahko težava bolezen.

Velikokrat ustvarja problem dejstvo, da otrok nima pravega učnega koticia in mora delati v splošnem družinskem hrupu, nima dovolj prostora za zvezke in knjige na delovni površini ali pa da tiskalnik naenkrat ne dela. Učenju gotovo ne pomaga stiska s časom, zlasti ko je otrok izgubil veliko dragocenih minut za iskanje besed ali podatkov za ti. raziskavo. Ovira je tudi slabo upravljanje, ko so načrtovane pavze naenkrat predolge, ko se otrok ne drži reda, ko njegovo pozornost pritegne po več različnih tematik hkrati.

Težave zaradi premajhne koncentracije se lahko povečajo, če otrok nima miru pri delu, če ga vabijo prijatelji ven prav takrat, ko naj bi se učil in podobno. Otroka, ki ima slabo koncentracijo, kaj zlahka odvrnejo od dela spodbude iz okolja. Pomembno je, da na delovni mizi ni stvari, ki bi otroka odvrčale od nalog, da ne sliši iz sosednje sobe televizije, da nima v dosegu računalnika, kar bi ga vse odvrčalo od tistega, kar mora storiti. Za svoje učne težave mora otrok občutiti veliko razumevanja, veliko učne snovi si verjetno ne zna razložiti, ima šibko podlago in luknje v znanju, včasih ima težave pri branju besedil. Tako je pogosto otroku snov bolj jasna, če jo prebere skupaj z odraslim. Včasih botrujejo učnim težavam tudi problemi razumevanja prebranega ali navodil za naloge. Tudi zaradi tega, ker so nekateri stavki formulirani preveč zapleteno. Včasih ne ve, kaj je najpomembnejše v prebranem besedilu, kaj bo za učitelja najbolj važno. Nekaterim otrokom dela težave prevelika količina učne snovi ali pa besedila s prevelikim številom nepoznanih besed. Če je torej razumevanje učne snovi pomanjkljivo, če je premalo obrazložena, če otrok ne ve, katere so prioritete pri učenju snovi, če ga hromi strah pred šolskim preverjanjem znanja in če ne zna razlikovati med pomembnim in nepomembnim, zlasti če mu nihče ni tega prikazal na praktičen način, potem se njegove učne težave lahko kar množijo. (jec)

PISMA UREDNIŠTVU

## Parlamentarno vprašanje

Potem ko je večmesečno prizadevanje z glednih državljanih rodilo uspeh in sta bila v noči od 4. na 5. april 2012 v Štivanu zasačena dva mazača dvojezičnih napisov, je bilo naravno pričakovati, da bo v parlamentu vloženo primerno parlamentarno vprašanje.

Vprašanje bi se lahko glasilo takole. Ministrom za pravosodje in za notranje zadeve Upoštevajoč, da 3. člen Posebnega statuta z dne 5.10.1954 določa »Incitement to national and racial hatred in the two areas is forbidden and any such act shall be punished«, da je Ustavno sodišče v razsodbi št. 15 iz leta 1996 ugotovilo, da je ta raven varstva slovenske jezikovne manjšine prenešana z ratifikacijo Osimske pogodbe »in una norma interna immediatamente applicabile«, da vse od leta 1954 tudi organizacije, ki uživajo podporo vlade in krajevnih oblasti, hujskajo proti varstvu slovenske jezikovne manjšine in z geslom »No al bilinguismo!« hujskajo proti spoštovanju 6. člena ustave, ki po več razsodbah Ustavnega sodišča neposredno zagotavlja enakopravnost slovenskega jezika, da je hujskanje k narodnosti, rasni in verski nestrpnosti v nasprotju z določili mednarodne konvencije o državljanskih in političnih pravicah, ki jo je Italijanska republika ratificirala z zakonom št. 881 z dne 25.10.1977, in mednarodne konvencije o odpravi vseh oblik rasne diskriminacije, ki jo je Italijanska republika ratificirala z zakonom 654 z dne 13.10.1975, da je Odbor ministrov Sveta Evrope dne 30.10.1997 odobril priporočilo št. R (97) 20, s katerim poziva države članice, da ukrejene vse potrebno, da se prepreči »sovražni govor« (hate speech, discours de haine - nismo še zasledili uradnega italijanskega prevoda tega mednarodnega dokumenta), da »sovražni govor« zajema govorno, pisno in besedno komunikacijo, ki



ima namen ponižati in prestrašiti osebe, proti katerim je naperjen, ali spodbuditi nasilje zoper te da je notranje ministrstvo odgovorilo 9.12. 2008 na parlamentarno vprašanje št. 4-00510 »Il Prefetto di Trieste, in sede di riunione di coordinamento, ha dato disposizioni per un incremento delle pattuglie, anche in orario notturno, sul territorio della provincia, in modo particolare nelle zone dove è più forte la presenza della minoranza linguistica slovena, al fine di prevenire e reprimere gli episodi segnalati nell'interrogazione«, da so se v občini Devin-Nabrežina/Duino-Aurisina več mesecev vrstila dejanja »sovražnega govora«, ki so bila tudi prijavljena silam javnega reda, vendar so storilce zasačili samo zaradi zavzetosti zasebnikov, da je znan izredno hud primer iz leta 1992, ko so se storilci hvalili po časopisu, da so napileli na topografske table napis »comune deslavizzato« in sodstvo kljub kazenskim ovadbam prizadetega prebivalstva ni postopalo, pobudnik tega podviga pa si je pridobil glasove za izvolitev v parlament; želim vedeti 1. kaj je naredila vlada za izvajanje ukrepov, ki jih predlaga navedeno priporočilo Odbora ...ministrov Sveta Evrope, 2. kaj namerava storiti notranje ministrstvo, da bodo sile javnega reda nastopale učinkovito, 3. kaj namerava storiti pravosodno ministrstvo, da bo pristojno sodstvo v dejanjih zoper ...enakopravnost slovenskega prebivalstva prepoznalo dejanja diskriminacije in nestrpnosti in ...ne samo mazanje in poškodovanje javnih dvojezičnih napisov in drugih izrazov ...enakopravnosti slovenskega prebivalstva.

Samo Pahor

## URBANI SPREHODI Pešačenje kot spoznavanje okolice

Inštitut za politike prostora tudi letos v sodelovanju z lokalnimi partnerji pripravlja urbane sprehode Jane's Walk. Ti bodo potekali danes in jutri v Celju, Idriji, Kopru, Kamniku, Piranu, Škofji Loki in Ljubljani, namenjeni pa so ozaveščanju javnosti o pomenu pešačenja po vsakdanjih opravkih in o vplivu pešcev na urejanje mestnega prostora.

Urbani sprehodi Jane's Walk so približno uro in pol dolgi vodeni sprehodi po mestnih četrtih, ki so namenjeni povezovanju prebivalcev s sosesko, spodbujanju pripadnosti območju bivanja in ozaveščanju o pomenu mestnih četrti. Obenem so priložnost za pogovor o težavah, s katerimi se dnevno soočajo stanovalci, omogočajo pa tudi oblikovanje pobud, kako soseske narediti privlačnejše in prijetnejše za življenje.

V Ljubljani se bodo letošnji urbani sprehodi začeli s sprehodom po Murglah danes ob 11. uri. Sprehodi bodo potekali še po območju Tobačne, Poljan, Most, Fužin in Kina Šiška. V Celju bo urbani sprehod potekal pod motom (O)živimo mesto, zbirno mesto pa bo pri Splavarju ob Savinji.

V Idriji so bodo udeleženci sprehodili po manj znanih idrijskih ulicah, v Kamniku po degradiranih območjih ob Kamniški Bistrici, v Kopru bodo spoznali pozabljene mikrososeske, urbani sprehod v Kranjski gori pa bo potekal pod motom Od parkirišč do smučič. V Piranu vabijo na nočno hojo po neosvetljenem mestnem jedru, v Škofji Loki pa bodo udeleženci preverili možnost pešačenja po srednjeveškem mestnem jedru.

Ideja Jane's Walk se je porodila v Torontu, kjer so prve sprehode organizirali leta 2007. Od leta 2009 sprehode gosti tudi vedno več mest izven Kanade. Tako so lani organizirali že 511 sprehodov po 75 mestih v 15 državah.



TA TEDEN EDINOST PRED 100 LETI

# EDINOST

GLASILO POLITIČNEGA SVETA ZA PRIMORSKO

Na straneh Edinosti se je pojavilo obširno poročilo o prvomajskem prazniku. »V bratski zvezi sta sklicali Narodna Delavska Organizacija in Zveza Jugoslovanskih Železničarjev manifestacijski shod v gledališko dvorano »Narodnega doma« in narodno delavstvo se je odzvalo temu pozivu v tolikem številu, da smo lahko ponosni nanje. Nabitno polna dvorana je pričala, da se naše delavstvo zaveda svojih pravic in svojih dolžnosti napram sebi in napram svojemu narodu.

Manifestacijski shod je otvoril predsednik N.D.O., dr. Kisovec. Poudarjal je v svojem nagovoru pomen praznovanja delavskega praznika, prvega majnika, za delavstvo sploh, posebno pa je poudarjal, da ima slovensko delavstvo v Trstu prav posebej čim največ povoda, da z vso slovesnostjo praznuje svoj praznik dela, ker je njegova naloga tem težja, ker mu ne gre samo za to, da varuje in brani tudi čast in pravice svojega naroda.

Za njim je govoril kot zastopnik Zveze Jugoslovanskih Železničarjev njen podpredsednik Ivan Jaklič, ki je v kratkih potezah očrtal razvoj Zveze, poudarjajoč, da je ravno narodnostni moment tisti, ki daje ne samo železničarstvu, temveč vsemu slovenskemu delavstvu ono odporno in stvarno moč, ki je mora končno dovesti do njegovega cilja, do popolne osamosvojitve. Za njim je še govoril strokovni tajnik N.D.O., gospod Brandner, ki je, poudarjajoč, da slovensko delavstvo v Trstu ne-le glede na svoje gospodarske razmere, temveč tudi na svoj narodnostni pomen mora storiti svojo dolžnost napram sebi in svojemu narodu, to pa s tem, da se oklene z vsemi svojimi močmi tesne stanoške in obenem tudi narodne organizacije.

Z velikanskim navdušenjem je sprejelo naše narodno delavstvo te navdušujoče besede in se je po končanem shodu razvrstilo na trgu pred »Narodnim domom« v veličasten več tisoč broječ sprevod, ki se je z godbo N.D.O. pomikal po tržaških ulicah.

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI



# PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMLJA

Tudi Primorski dnevnik je veliko poročal o prvomajskem slavu. »Veselo so se vile v pomladanskem vetru zastave, ki so jih nosili mladi delavci na čelu prvomajske povorke. Velika množica ljudi se je uvrstila v povorko, ki jo je organizirala CGIL in ki se je pričela na Trgu Pestalozzi ter nato krenila proti Sv. Jakobu, po Ul. Madonnina, čez Trg Garibaldi, po Drevoredu D'Annunzio na Trg Peruginno. Kot smo že omenili, so bili na čelu povorke mladi delavci, srednješolci in akademiki, nato pa so sledile razne kategorije: pristanišniki, kovinarji, itd. Po splošni oceni sta letos povorka in zborovanje pritegnila večje število ljudi, kot prejšnja leta.

Povečano zanimanje za prvomajsko proslavo je nedvomno odraz ostrih sindikalnih borb, do katerih je prišlo preteklo leto. To je poudaril tudi sindikalni predstavnik Rutigliano, ki je otvoril zborovanje in ki je naštel vrsto ostrih dolgotrajnih in upornih sindikalnih borb

tržaških delavcev. Za njim je izrekel pozdravne besede v slovenščini Luciano Padovan, nato je spregovoril univerzitetni študent, predstavnik UGI.

Osrednji govor pa je imel senator Renato Bitosi, predsednik Svetovne sindikalne zveze in predsednik INCA, ki je uvodoma orisal pomen prvega maja za prijateljstvo in bratstvo med vseh narodov. Nato je še posebej pozdravil SZ, dežele ljudske demokracije in Kitajsko. Omenil je žrtve, ki jih je dal italijanski proletariat za pravico do dela ter za svobodo in med njimi tudi zadnje žrtve v Modeni in Reggio Emiliji. Nato je senator prešel na notranji položaj v Italiji, zlasti v zvezi s Fanfanijevo vlado. Dejal je, da obstajajo sicer programske perspektive, da se rešijo nekatera vprašanja. Vendar pa obstaja tudi resna zaskrbljenost in bo mogoče reči odločilno besedo samo na osnovi dejstev, ki edina nekaj veljajo. Na stadionu »Prvi maj« se je nato odvijala tradicionalna popoldanska ljudska veselica.

FILMI PO TV

Sobota, 5. maja, La 7, ob 21.30  
**La casa degli spiriti**

Režija: Bille August  
Igrajo: Meryl Streep, Glenn Close, Jeremy Irons in Winona Ryder  
Filmska pripoved, povzeta po romanu, s katerim je zaslovela Isabel Allende, je predvsem magično realistična in romantično-pustolovska saga čilske družine. Pripoved je osredotočena na usodo neuklonljive rodbine, katere začetnik je bil revni Esteban Trueba. Po poroki mu je žena Clara rodila hčer Bianco, Esteban Trueba pa je postajal vse bolj vpliven in bogat. Ko se je Bianca neko poletje zaljubila v delavca, ki je bil zaposlen na očetovi farmi, Estebanu to seveda ni bilo posebej po volji.

Nedelja, 6. maja, Canale 5, ob 23.40  
**Il prestanome**

Režija: Martin Ritt  
Igrajo: Woody Allen, Zero Mostel, Hershel Bernardi in Michael Murphy  
Imena režiserja Ritta, scenografa Walterja Bernsteina ter igralcev Mostela in Bernardija so bila v tistih hollywoodskih seznamih, v katere so ameriške oblasti vpisovale vse levičarje. Leta 1976 so se tako odločili za prvi celovečerec, ki se loteta te problematike. Njegov glavni junak je blagajnik in velik igralec na stave, ki zapravi vse svoje premoženje. Ekipa priznanih filmarjev mu ponudi priložnost, da bi v zameno za denar, s svojim imenom podpisoval protiameriške filmske scenarije. Allen sprva pristane, kasneje pa se svoje odločitve kesa...

Ponedeljek, 7. maja, La 5, ob 21.10  
**Saturno contro**

Režija: Ferzan Ozpetek  
Igrajo: Pierfrancesco Favino, Margherita Buy, Stefano Accorsi, Ambra Angiolini, Luca Argentero  
Eden najuspešnejših filmov v Italiji živčnega turškega režiserja Ferzana Ozpeteka je zgodba skupine zelo povezanih ljudi, ki jih pretrese izguba enega izmed njih. Kako na to reagira poročen par, gejevski par, tuji par in eden izmed prijateljev, ki je odvisen od drog? Ganljiv, duhovit, melanholičen, predvsem izrazito življenjski film skuša odgovoriti na to vprašanje, hkrati pa pripoveduje o prazninah, ki jih zapolnimo z ljubezenskimi aferami, osamljenostjo, ki jo preženemo z drogami, jezi, ki jo potlačimo s preprirom.

Torek, 8. maja, Iris, ob 21. uri  
**Memorie di una geisha**

Režija: Rob Marshall  
Igrajo: Zhang Ziyi, Ken Watanabe in Ted Levine  
Zgodba se začne v letih pred drugo svetovno vojno, ko japonsko deklico iztrgajo iz naročja revnih staršev in jo odpeljejo v hišo gejš, kjer dela kot služabnica. Kljub izdajalski tekmi, ki ji skoraj zlomi duha, se deklica razcveti v legendarno gejšo po imenu Sayuri. Prelepa in vešča številnih umetnosti očara najvplivnejše moške svoje časa, miru pa ji ne da skrivna ljubezen do moškega, ki ga ne more imeti.

Sreda, 9. maja, Canale 5, ob 21.10  
**La via degli angeli**

Režija: Pupi Avati  
Igrajo: Carlo Delle Piane, Valentina Cervi in Gianni Cavina  
Avatijev celovečerec se poetično loteta opisati velikega pričakovanja prebivalcev male vasice italijanskega podeželja, kjer se celotna vaška skupnost pripravlja na enkratno slavo. Na sporedu je namreč osrednji sezonski ples, na katerega pridejo tudi vsi mladeniči sosednjih vasi, ki še niso zaročeni.

Četrtek, 10. maja, Rai Movie, ob 21.00  
**Rush Hour 3**

Missione Parigi  
Režija: Brett Ratner  
Igrata: Chris Tucker in Jackie Chan  
Po neuspešnem atentatu na ambasadorja Hana, se Lee in Carter tokrat odpravita v Pariz. V osrčju prestolnice leži smrtonosna skrivnost. V Los Angelesu, na drugem koncu sveta, go namerava veleposlanik Han razkriti. V rokah ima pogubne dokaze o Triadah - najmočnejši in najnevarnejši kriminalni združbi na svetu. Toda preden mu jo uspe razkriti, ga utiša morilčeva kroglja. Triade bodo storile vse, da skrivnost ne bo prišla na dan. Obstaja le še eno upanje, da se jih zaustavi ... (lga)

SLIKOVNA KRIŽANKA - naši kraji

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI NA STRANI RADIO IN TV SPOREDOV

SESTAVIL LAKO		LUČAJ	PO UČINKU PLAČAN DELAVEC	NAŠA OPERNA PEVKA JANKOVIČ	OSEBNI ZAIMEK, MI, VI, ...	KAMNITA GMOTA, ZLASTI KIP, OBELISK	PREBIVALEC ANTIČNE LJUBLJANE	KEMIJSKI ZNAK ZA TITAN	PREBIVALEC EVROPSKE DRŽAVE (KRAJŠE)	KONICA, VRH	BERI PRIMORSKI DNEVNIK	KLIC, JAVEN POZIV	NASILNICA, SAMOVLADARKA	TRŽAŠKI SHOWMAN LUTTAZZI	BOLGARSKI SAHOVSKI VELEMOJSTER KOLEV	REKA NA POLJSKEM, PRITOK VISLE
PRITISKOMER											KNJIGA ZEMLJEVIDOV					
GOSPODARSTVENIK											MOTIV ŽALUJOČE MARJE GORIŠKI BALNARSKI KLUB					
JUVENTUSOV MESTNI NOGOMETNI TEKMEC								MONG. OSVAJALEC AZIJE ZAVRETEK, OPAREK								
BERI PRIMORSKI DNEVNIK		EGIPČANSKI BOG SONCA ŠPORTNA KATEGORIJA			LENNONOVA VDOVA ITAL. SLUŽBA ZA PLIN				NAŠA PROSVETNA IN KULTURNA DELAVKA	FR. IRALEC DELON IT. TOVARNA KOLES						HENRIK IBSEN
ČERNE DARKO				VOHUN, POSNEMOVALEC OTOK PRI RABU, ... GRGUR								FR. TENISAČ (YANNICK) ŠVED. SMUČ. SREDIŠČE				
SUROV METANOL											ANATOLIJ KARPOV			ITAL. PRITR-DILNICA JAP. POLITIK (SEN)		
ITALIJANSKI PRODUCENT (MASSIMO) ADA NEGRI							TROPSKA PAPIGA MEHIŠKI REVOLUCIONAR				NEVARNA BOLEZEN JAP. BORILNI ŠPORT				PAPEŽEVA PALAČA V RIMU	LIHO ŠTEVILO
FOTO KROMA	LESENI DEL STRELNEGA OROŽJA	RAZTELESEVALEC	RJAV SIRUP, OSTANEK PRI PROIZVODNJI SLADKORJA	DEL TEDNA IVO ANDRIČ	EDDIE MURPHY GOST NA POROKI	KRAJ V SRBIJI SLADKOVODNA RIBA								ZENSKI GLAS LJUDSTVO OB KASPIJSKEM MORJU		
VOZNIK TOVORNJAKA						DAN. SKLADATELJ (PAUL) RIMSKI HIŠNI BOG							AM. FILMSKA ZVEZDA NEZNANI LETEČI PREDMET			
AM. IGRALKA (TATUM) IN IGRALEC (RYAN)					NEMŠKI REŽISER (FRITZ)	DOLINA V SLOVENIJI ZNAMENJE ZA MNOŽENJE				IT. DIRKALNI MOTOR BRITANSKA PEVKA BUSH						
SISTEM BARVNE TELEVIZIJE				SLOVENSKA PISATELJICA VAŠTE		DALJŠE OBDOBJE, VEK			VAS PRI KOPRU ROMUNSKI DŽIP							AMERIŠKA IGRALKA THURMAN
SLOVENSKA IGRALKA ... RINA				ZGORNJI DEL STOPALA KEN RUSSELL		NATURA, PRIRODA MITJA RIBIČIČ					MESTO NA JAPONSKEM IVAN CANKAR					
DEŽELA V ITALIJI					ITALIJANSKI ŠPORTNI AVTOMOBIL							VERSKI POGLAVAR MUSLIMANOV				
FILMSKI IGRALEC SHARIF			GEORG TRAKL		OZEK KONEC POLOTOKA		SLOVENSKI KNJIZEVNIK (CIRIL)					PRIMORSKI DNEVNIK, TVOJ DNEVNIK	TOLSTOJEVA JUNAKINJA KARENINA			

SLOVARČEK - ARILJE = kraj v Srbiji s samostanom • ARVAT = italijanski producent • KATAJAMA = japonski politik (1859 - 1933) • OTARU = mesto na Japonskem • SAN = reka na Poljskem • SNAM = italijanska osrednja služba za plin



**Rai Tre bis**

**SLOVENSKI PROGRAM**  
**Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika  
 20.20 Tv Kocka: Gremo mi na avdicijo  
 20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Utrip Evangelija  
 20.50 Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

**Rai Uno**

6.00 Aktualno: Euronews 6.10 Dok.: Da Da Da in musica 6.30 Variete: UnoMattina in famiglia 7.00 8.00, 9.00 Dnevnik 9.05 Dnevnik - Dialogo 9.30 Dnevnik L.I.S. 10.05 Rubrika: Rai Parlamento Settegiorni 10.55 Rubrika: ApriRai 11.10 Aktualno: Unomattina storie vere 12.00 Variete: La prova del cuoco (v. A. Clerici) 13.30 Dnevnik 14.00 17.45 Variete: Le amiche del sabato 15.40 Aktualno: Regoliamoci! 17.00 Dnevnik 17.15 Aktualno: A Sua immagine 18.50 Kviz: L'eredità 20.00 Dnevnik in športne vesti 20.35 Kviz: Affari tuoi (v. M. Giusti) 21.20 Show: E' stato solo un flirt? (v. A. Clerici) 23.40 Dnevnik - kratke vesti 23.45 Aktualno: Cinematografo 0.50 Nočni dnevnik in Focus 1.05 Film: Il vento fa il suo giro (dram., It., '05, r. G. Diritti, i. T. Toscan, A. Agosti)

**Rai Due**

7.00 Risanke: Cartoon Flakes Weekend 9.00 Nan.: The Latest Buzz 9.25 Nad.: Grachi 10.15 Rubrika: Sulla via di Damasco 10.50 Aktualno: ApriRai 10.55 Aktualno: Parlamento Territori 11.35 Variete: Mezzogiorno in famiglia 13.00 Dnevnik 13.25 Šport: Dribbling

**LONDON LIVE**

14.00 Glasb.: London Live 2.014.50 Resničnostni show: Guardami 15.30 Nan.: Squadra speciale Lipsia 16.25 Nan.: Private Practice 17.05 Rubrika: Sereno variabile 18.00 Dnevnik - kratke vesti 18.05 Kolesarstvo: 95. kolesarska dirka po Italiji 19.40 Nan.: Il Clown 20.30 Dnevnik 21.05 Nan.: Castle 21.50 Nan.: Body of Proof 22.35 Žrebanje Lota 22.40 Šport: Sabato sprint 23.30 Dnevnik in Rubrike

**Rai Tre**

7.05 Nan.: Wind at My Back 7.50 Film: Gli angeli con la faccia sporca (dram., ZDA, '38, r. M. Curtiz) 9.25 Aktualno: PaeseReale 10.30 Aktualno: Tgr Bellitalia 11.00 Aktualno: Tgr Prodotto Italia 11.30 Šport: Si gira 12.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved 12.25 Aktualno: Tgr Il Settimanale 12.55 Aktualno: Tgr Ambiente Italia 14.00 Deželni dnevnik, sledi Dnevnik 14.45 Aktualno: Tg3 Pixel 14.55 Variete: Tv Talk 16.50 Dnevnik L.I.S. 16.55 Kolesarstvo: 95. kolesarska dirka po Italiji 18.05 Šport: 90' minuto Serie B 19.00 Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved 20.00 Aktualno: Blob 20.10 Talk show: Che tempo che fa (v. F. Fazio) 21.30 Dok.: Ulisse - il piacere della scoperta (v. A. Angela) 23.30 Dnevnik in deželni dnevnik 23.50 Dok.: Amore criminale 0.50 Dnevnik in Rubrike

**Rete 4**

6.05 Dnevnik 7.15 Nan.: Magnum P.I. 8.20 Variete: Vivere meglio 9.35 Nan.: Carabinieri 3 10.50 Aktualno: Ricette di famiglia 11.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije 12.00 Nan.: Un detective in corsia 13.00 Nan.: La signora in giallo (i. A. Lansbury) 13.50 Variete: Il tribunale di Forum 15.05 Nan.: Perry Mason 17.00 Nan.: Monk 18.55 Dnevnik in vremen-

menska napoved 19.35 Nad.: Tempesta d'amore

**THE MENTALIST**

21.15 Nan.: The Mentalist 0.00 Film: Sangue in copertina (triler, ZDA, '00, r. D. Blyth, i. R. Silver, A. Paul) 1.55 Nočni dnevnik

**Canale 5**

6.00 Pregled tiska 7.55 Dnevnik, prometne informacije in vremenska napoved 8.50 Glasb. odd.: Loggione 9.45 Nan.: Finalmente arriva Kalle 10.45 Film: Papà, ho trovato un amico (kom., ZDA, '91, r. H. Zieff, i. D. Aykroyd, M. Cullin) 13.00 Dnevnik in vremenska napoved 13.40 Film: Ricordati di me (dram., It., '03, r. G. Muccino, i. F. Bentivoglio) 16.05 Film: Spanglish (kom., ZDA, '04, r. J.L. Brooks, i. A. Sandler, T. Leoni) 18.45 Igra: The Money Drop (v. G. Scotti) 20.00 Dnevnik in vremenska napoved 20.30 0.55 Aktualno: Striscia la notizia (v. Ficarra e Picone) 21.10 Talent show: Amici (v. M. De Filippi) 0.30 Nočni dnevnik in vremenska napoved

**Italia 1**

7.30 12.20 Risanke 10.55 Film: Tom & Jerry - The fast & The furry (ris., ZDA, '05, r. B. Kopp) 12.25 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti 13.30 Šport: Grand Prix 13.55 Motociklizem: Grand Prix, VN Portugalske, Moto2, vaje, prenos 14.55 Motociklizem: Grand Prix, VN Portugalske, Moto3, vaje, prenos 16.10 Motociklizem: Grand Prix, VN Portugalske, MotoGP, vaje, prenos 17.00 Film: Dennis colpisce ancora (kom., ZDA, '98, r. C.T. Kanganis) 18.30 Dnevnik 19.00 Rubrika: Bau Boys 19.25 Film: Capitan Zoom - ogni squadra ha bisogno di un leader (fant., ZDA, '06, r. P. Hewitt, i. T. Allen) 21.10 Film: Il ritorno della scatenata dozzina (kom., ZDA, '05, r. A. Shankman, i. S. Martin, H. Duff)

**DISASTER MOVIE**

23.05 Film: Disaster movie (kom., ZDA, '08, r. J. Friedberg, A. Seltzer, i. M. Lanter) 0.45 Šport: Studio Sport XXL 1.45 Show: Pokermania

**Tele 4**

7.00 8.30 Dnevnik 7.30 16.15 Dok.: Piccola grande Italia 7.55 11.15 Dok.: Borgo Italia 11.15 Film: La segretaria quasi privata (kom., ZDA, '57, r. W. Lang, i. S. Tracy) 13.15 Aktualno: L'aromista 13.30 Dnevnik 13.55 Dok.: Gioielli nascosti 14.05 Šport: Ski Magazine 16.15 Musa Tv 17.00 Risanke 19.00 20.55, 23.20 Vremenska napoved 19.10 Videomotori 19.30 Dnevnik 19.55 Aktualno: Miti e leggende di Trieste e dintorni 20.30 Deželni dnevnik 21.00 Film: Colpo grosso (kom., ZDA '60, r. L. Milestone, i. F. Sinatra) 23.00 Nočni deželni dnevnik 23.25 Glasb.: Festival Wunder Kammer 0.25 Variete: A tambur battente

**La 7**

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije 7.00 Aktualno: Omnibus 7.30 Dnevnik 10.00 Aktualno: Bookstore 11.00 Aktualno: Prossima fermata 11.25 Nan.: In Plain Sight 12.25 Motociklizem: WSBK di Monza, kvalifikacije Superpole 13.30 Dnevnik 14.05 Nan.: La regina di spade 15.00 Motociklizem: WSBK di Monza, Superpole, prenos

16.15 Nan.: JAG - Avvocati in divisa (i. Catherine Bell) 18.05 Nan.: L'ispettore Barnaby 20.00 Dnevnik 20.30 Aktualno: In Onda 21.30 Film: La casa degli spiriti (dram., '93, r. B. August, i. J. Irons, W. Ryder) 0.30 Nočni dnevnik in športne vesti 0.40 Aktualno: m.o.d.a. 1.25 Film: Caporale di giornata (kom., It., '58, r. C.L. Braggia, i. N. Manfredi, M. Arena)

**Slovenija 1**

6.35 Dnevnikov izbor (pon.) 7.00 Igr. nan.: Zgodbe iz školjke 7.20 Poučna odd.: Iz popotne torbe 7.45 Lutk. nan.: Bine 8.10 Ris.: Bacek Jon 8.20 Odd. za otroke: Studio Kriškraš 9.10 Ris. nan.: Palček David 9.40 Kviz: Male sive celice 10.20 Kratki igr. film: Angel (pon.) 10.35 Nad.: 2012, leto nič - Sporočilo iz Mehike (pon.) 11.10 Film: Kino Kek (ZDA) 13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti 13.20 Tednik (pon.) 14.30 Alpe-Donava-Jadran (pon.) 15.05 O živalih in ljudeh 15.30 Na vrtu - odd. Tv Maribor 16.00 Dok. serija: Medvedja družina in jaz 17.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti 17.15 Sobotno popoldne 18.30 1.45 Ozare 18.40 Risanke 18.55 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti 19.25 2.15 Utrip 20.00 Kviz: Moja Slovenija 21.30 Film: Zmaga (Fr.) 23.35 Poročila, vremenska napoved in športne vesti 0.10 Nan.: Pri Pearsonovih (pon.) 0.40 Dok. serija: Medvedja družina (pon.) 1.30 Ozare (pon.) 1.50 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti (pon.) 2.25 Dnevnik Slovencev v Italiji 2.50 Infokanal

**Slovenija 2**

8.00 Skozi čas (pon.) 8.40 Slovenski utrinki 9.05 Sozvočja Slovenije (pon.) 10.40 Posebna ponudba (pon.) 11.20 Univerza (pon.) 11.50 Umetni raj (pon.) 12.15 Osmi dan (pon.) 12.50 Tv priredba predstave SLG Celje: Beneški trgovec 14.55 Mladinski pevski zbor RTV Slovenija in solisti: Tomaž habe - To so naša mesta 15.35 Evrovizijski mladi glasbeniki 2012 17.10 Rokomet: Liga prvakinj: Gyori - Budućnost 18.50 Judo: Baku - Grand Prix, posnetek 20.00 Film: Manoleto 21.30 Najboljši festivali: Festival High Voltage 22.25 Bleščica, oddaja o modi (pon.) 22.55 Brane Rončel izza odra (pon.) 0.30 Zabavni infokanal

**Slovenija 3**

6.00 Tvd Maribor 6.35 Primorska kronika 7.15 21.30 Žarišče 9.10 Studio City (pon.) 10.20 Evropski premislek 12.15 Prava ideja (pon.) 13.30 Prvi dnevnik Tvs1 15.40 Tedenski pregled 16.30 Na tretjem... 17.10 Aktualno: L'aromista Tvs1 17.50 Kronika 18.15 20.00 Satirično oko 19.00 Tv dnevnik - z znakovnim jezikom 20.15 22.00 Politik, to sem jaz! 0.40 Dnevnik Slovencev v Italiji

**Koper**

13.45 Dnevni program 14.00 Čezmejna Tv - deželne vesti 14.20 Euronews 14.30 Glasb. odd.: Boben 15.30 Srečanje z... 16.10 Zoom - vsestranska ustvarjalnost 16.40 Arhivski posnetki 17.25 Vsedanes - Aktualnost 18.00 Evropski magazin 18.35 Vreme 18.40 Primorska kronika 19.00 22.05, 0.35 Vsedanes - TV dnevnik 19.25 Šport 19.30 Vsedanes - Svet 19.45 Jutri je nedelja - verska oddaja 20.00 Tednik 20.30 Film: Dvojno McGulfin 22.20 Mednarodni pokal v plesih 23.15 Rokomet finale lige prvakinj

Glasb. odd.: Boben 15.30 Srečanje z... 16.10 Zoom - vsestranska ustvarjalnost 16.40 Arhivski posnetki 17.25 Vsedanes - Aktualnost 18.00 Evropski magazin 18.35 Vreme 18.40 Primorska kronika 19.00 22.05, 0.35 Vsedanes - TV dnevnik 19.25 Šport 19.30 Vsedanes - Svet 19.45 Jutri je nedelja - verska oddaja 20.00 Tednik 20.30 Film: Dvojno McGulfin 22.20 Mednarodni pokal v plesih 23.15 Rokomet finale lige prvakinj

**POP Pop TV**

6.30 Tv prodaja 7.00 7.30, 10.30 Risane serije 7.25 7.55 Igra vlog (otročka zabavna serija) 10.15 Nan.: Peklenske mačke 11.00 Nan.: Zasebna klinika 12.05 Nan.: Razočarane gospodinjice 12.45 Film: Ženska vzgoja (ZDA) 14.40 Čari molekularne kuhinje (resnič. serija) 15.40 Opremljevalci vrtov v zasedi (resn. serija) 16.10 2.05 Kamp razvajencev (resn. serija) 17.05 Film: Prepozno za slovo (ZDA) 18.50 Ljubezen skozi želo-dec 18.55 24UR vreme, Vremenska napoved 19.00 24UR, Novice 20.00 Film: Preden se stegneva (ZDA) 21.50 Film: Ko jagenjčki obmolnejo (ZDA)

**Kanal A**

7.40 Tv prodaja 7.55 Nan.: Pogumna čarodejka 8.50 Nan.: Najstniške zdrahe 9.20 Film: Poslednja legija (Kan.) 11.00 Nan.: Merlinove pustolovščine 11.55 Jaz sem pa Earl (hum. nan.) 12.25 Mladi zdravniki (hum. nan.) 13.10 23.30 Šerifova pravica (nan.) 13.55 Film: Pripravniki v akciji (ZDA) 15.45 Film: Medvedji prijatelj (Kan./ZDA) 17.30 Igrače za velike (zabav. serija) 18.00 Svet - Povečava 18.30 Volan (avtomob.) 19.00 Vse, kar ste želeli vedeti o pokru 19.35 Naj posnetki z interneta (zab. serija) 20.00 Film: Težave z bratcem (ZDA) 21.35 Film: Božanski Jackie (ZDA) 0.55 Batman - Pogumni in drzni (ris. serija) 1.30 Love Tv

**RADIO**

**RADIO TRST A**  
 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 7.25 Dobro jutro, napovednik; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 9.00 Primorska poje; 10.00 Poročila; 10.10 Music box; 10.15 Odprtje za srečanja; 11.30 Tedenski intervju Studia D; 12.00 Ta rozajanski glas; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Nediški zvon; 15.00 Mladi Val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Jazz odenki; 18.00 Mala scena; 19.35 Zaključek oddaj.

**RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)**  
 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 5.00-9.00 Jutro na RK; 5.30, 6.45 Kronika; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan; 8.00 Pregled tiska; 9.00-12.30 Sobota in pol z Natašo Benčič; 11.00 Osebnost meseca; 12.00 Kulinarični kotiček; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Oddaja o morju in pomorščakih; 14.45 Evrotip; 15.30 DIO; 16.20 Glasbena lestvica; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00 Legende; 21.00 Kantina v živo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30-0.00 Crossroads.

**RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)**  
 6.00 Dobro jutro; Almanah; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 6.25 Drobcji zgodovine; 6.58 Viaggiando (vsako uro do 19.58); 8.00-10.30 Calle degli orti grandi - Jutranjik; 8.05 Horoskop; 8.10 Prireditve; 8.35 Nogometna kabala; 8.50, 15.05 Pesem tedna; 9.00 Gostje tedna; 9.35 Apuntamenti; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Programi radio in tv; 10.35, 13.35, 22.30 Glasbena lestvica; 11.00 Per un'ora di radio; 11.35 Play list; 12.00 Kratke vesti; 12.01 Collezione musicale di RC; 12.30, 15.30 Dogodki dneva; 13.00 Baluardi di cultura e tradizioni; 14.00 Slot parade; 14.35 The Chillaut Zone; 16.00-18.00 Popoldan ob štirih, Hot Hits; 18.00 London calling; 20.00 Proza; 20.30 L'Italia è fatta; 21.00 Radio Indie Music Like; 22.00 Glasba RC; 23.00 Etnobazar; 0.00 Prenos RSI.

**SLOVENIJA 1**  
 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.10 Rekreacija; 7.00 Jutranja kronika; 7.40 Čitalnica; 7.45 Vremenska napoved; 8.05 Ringaraja; 9.05 Program za mlade; 10.10 Kulturokrat; 10.30 Gori, doli, naokoli; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Navseti; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 13.45 Labirinti sveta; 14.30 Sobotno branje; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.30 Razkošje v glavi; 17.05 Tedenski aktualni mozaik; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sobotni glas-

beni večer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Iz sporedov; 22.40 Kratka radijska igra; 23.05 Literarni nokturno.

**SLOVENIJA 2**  
 5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 5.30, 6.40, 19.30 Športna zgodba; 7.00 Kronika; 7.25 Vreme po Sloveniji; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Kulturne prireditve; 8.55, 13.30, 18.50 Sporedi; 9.15, 17.45 Na Val na šport; 9.35, 16.05 Popevki tedna; 10.00 Reakcija; 10.45 Zapisi iz močvirja; 11.00 Heroji za vse čase - poklici; 11.35, 14.20, 17.35 Obvestila; 13.00 Danes do 13.ih; 14.00 Kulturnice; 14.45 Aktualno; 15.03 RS napoveduje; 15.30 DIO; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Glasba svetov.

**SLOVENIJA 3**  
 6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Zborovski panoptikum; 10.50 Skladba tedna; 11.05 Naši umetniki pred mikrofonom; 11.25 Oddajeni zvočni svetovi; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Kulturna panorama; 14.05 Divertimento; 14.30 Gremo v kino; 15.00 Filmska glasba; 15.30 DIO; 16.05 Sporedi; 16.10 Balnetna glasba; 17.00 Operni recital; 18.00 Izbrana proza; 18.30 Arsov sobotni večer; 23.00 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinek.

**RADIO KOROŠKA**  
 6.00-9.00 Dobro jutro; 9.00-10.00 Bi-Ba-Bo veseli vrtiljak; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-18.00 Farant; vmes 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; Radio Agora: 13.00-15.00 Agora - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; Radio Dva: 10.00-12.00 Mozaik (105,5 MHz).

**Primorski dnevnik**

Lastnik:  
 Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:  
 Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ  
 Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339 email: trst@primorski.eu Goric, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320, faks 0481 356329 email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, faks 0432 730462 Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba  
 Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339 Goric, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €  
 Naročnina za Italijo 280,00 €  
 Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €  
 Letna naročnina za Slovenijo 215,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480 transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

**OGLAŠEVANJE**  
 Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l. www.tmedia.it GORICA, ul. Malta 6 TRST, ul. Montecchi 6

**KOMERCIALNI OGLASI**  
 advertising@tmedia.it Brezplačna tel. št. 800129452 Iz tujine +39.0481.32879 Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povisek 20%

**NEKOMERCIALNI OGLASI**  
 oglasi@tmedia.it Brezplačna tel. št. 800912775 Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sozolja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 21%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.



Nad naše kraje se pojavljajo nestanovitni jugozahodni tokovi. V nedeljo bo prevladovala nova fronta. Nad srednjo Evropo, Balkanom in Sredozemljem je območje enakomernega zračnega tlaka. Z jugozahodnikom nam priteka razmeroma suh zrak.

**DOLŽINA DNEVA**  
 Sonce vzhaja ob 5.47 in zahaja ob 20.17  
 Dolžina dneva 14.30

**LUNINE MENE**  
 Luna vzhaja ob 19.49 in zahaja ob 4.58

**PLIMOVANJE**  
**Danes:** ob 4.35 najnižje -69 cm, ob 10.58 najvišje 34, ob 16.20 najnižje -26 cm, ob 22.25 najvišje 61 cm.  
**Jutri:** ob 5.10 najnižje -69 cm, ob 11.41 najvišje 30, ob 16.56 najnižje -16 cm, ob 22.55 najvišje 54 cm.

**BIOPROGNOZA**  
 Občutljivi ljudje bodo imeli z vremenom povezane težave, ki bodo pogostejše sredi dneva in popoldne. Okrepljeni bodo tudi nekateri bolezenski znaki. Priporočamo večjo previdnost.

**MORJE**  
 Morje skoraj mirno, temperatura morja 11,5 stopinje C.

**TEMPERATURE V GORAH °C**

500 m	18	2000 m	3
1000 m	11	2500 m	0
1500 m	6	2864 m	-2

**UV INDEKS**  
 UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 7, v gorah 8.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER



**NAPOVED ZA DANES**  
 V nižini in ob morju bo rahlo oblačno, v ostalih predelih nestanovitno vreme. V teku dneva bo nebo spremenljivo do občasno oblačno. V gorah bodo možne posamezne plohe ali nevihte, snežilo bo nad 2000 m. Možnost dežja bo tudi v nižinah. Veter bo na obali močno zapihal z juga, v nižinah pa zmerno. Povečini sončno bo, v hribovitem svetu zahodne Slovenije pa bo več oblačnosti in tam bo občasno deževalo. Jugozahodni veter se bo nekoliko okreпил. Najnižje jutranje temperature bodo od 7 do 14, najvišje dnevne od 17 do 22 stopinj C.



**NAPOVED ZA JUTRI**  
 V nižinah in ob morju bo nebo oblačno z občasnimi razjasnitvami v jutranjih urah. V teku dneva bo oblačno, tudi v gorskem svetu. Po vsej deželi se bodo pojavile nevihte, v Predalпах bo predvsem v teku popoldneva močno deževalo. Snežilo bo v višini nad 2000 m. Na obali bo veter močno zapihal z juga. V nedeljo bo v vzhodni Sloveniji delno jasno in suho, drugod spremenljivo do pretežno oblačno. Predvsem v zahodni Sloveniji bo občasno deževalo. Pihal bo jugozahodnik. V ponedeljek bo oblačno in deževno ter hladneje.

## ZGODOVINA - Majava teorija o smrti zaradi spolne bolezni Strokovnjaki znova raziskujejo vzroke za Leninovo smrt



Leninov mavzolej v Moskvi z balzamiranim Leninovim truplom vsako leto obišče veliko ljudi

**BALTIMORE** - Na medicinski fakulteti univerze v Marylandu v ZDA vsako leto organizirajo konferenco, na kateri preiskujejo vzroke smrti slavnih ljudi. Na letošnji konferenci, ki se je začela včeraj, se bodo tako osredotočili na smrt nekdanjega sovjetskega voditelja Vladimirja Iliča Lenina, ki v nasprotju s prepričanji naj ne bi umrl zaradi spolne bolezni. Po navedbah strokovnjakov so se med možnimi vzroki Leninove smrti znašli stres, zgodovina zdravstvenih težav njegove družine in morda celo zastrupitev. Z novimi podatki so raziskovalci ovrgli sicer priljubljeno teorijo, da je Lenin umrl zaradi spolno prenosljive bolezni. Leninove zdravniške kartoteke sta ponovno pregledala nevrolog univerze v Los Angelesu Harry Vinters in ruski zgodovinar Lev Luri. Lenin je bil ob smrti star 53 let, pred smrtjo leta 1924 pa je doživel več kapi, za katere vzroki niso bili znani. S takratno obdukcijo so ugotovili, da so bile krvne žile v njegovih možganih izjemno otrdele, česar strokovnjaki niso znali razložiti, je povedal Philip Mackowiak, eden od organizatorjev konference. Lenin je bil ob smrti namreč še razmeroma mlad, pri njem pa tudi niso zabeležili dejavnikov tveganja. Ni kadil in kadilcev tudi nikoli ni pustil v svojo bližino. Prav tako ni imel sladkorne bolezni, prekomerne telesne teže, obdukcija pa ni pokazala, da bi imel visok krvni tlak, je pojasnil Mackowiak. Ob času Leninove smrti je med Rusi zavladalo prepričanje, da je umrl zaradi sifilisa. Pred smrtjo so ga s primitivnimi zdravili takratnega časa celo zdravili zaradi te spolne bolezni. Ta sicer lahko povzroči kapi, vendar pri Leninovih simptomih in kasnejši obdukciji niso zasledili nobenih dokazov o sifilisu. Strokovnjaki sedaj ugotavljajo, da je bila za Lenina mor-

da usodna družinska zgodovina zdravstvenih težav. Njegov oče je namreč umrl pri podobni starosti, star je bil 54 let. Najverjetneje sta bila oba nagnjena k otrdelosti arterij. Dejavniki tveganja za kap je lahko tudi stres, nevrologi pa poudarjajo, da je bil Lenin nenehno pod stresom. Ves čas je bil denimo obkrožen z ljudmi, ki so ga hoteli usmrtiti, pojasnjuje Vinters. Strokovnjak za rusko zgodovino in politiko Lev Luri pa meni, da je kljub več kapem Lenina s strupom nazadnje pokončil nekdanji sovjetski diktator Josip Stalin. Vinters ob tem pravi, da je ta teorija možna. Leninovo zdravje se je v zadnjih letih pred smrtjo močno poslabšalo. Leta 1921 je pozabil besede nekega pomembnega govora, po eni od kapi pa se je moral ponovno naučiti govoriti in pisati z levo roko. Po eni od naslednjih kapi Lenin ni mogel več govoriti, ena stran njegovega telesa pa je ostala paralizirana. Luri ob tem pravi, da si je Lenin kasneje dovolj opomogel in je leta 1924 celo praznoval novo leto in odšel na lov. Podpiral je Stalinov vzpon na oblast, a se je kasneje morda zavedel, da je storil napako, in se je povezal z Levom Trockijem, zaradi česar naj bi Stalin Lenina zastupil, je pojasnil zgodovinar. Kot pravi Luri, je zastupljanje kasneje postalo Stalinova najbolj priljubljena metoda, s katero se je odkrižal sovražnikov. Vinters, ki je preučil poročilo obdukcije in Leninovo zdravstveno zgodovino, pravi, da toksikoloških testov, ki bi lahko dokazali zastrupitev, takrat niso opravili. Poročila iz časa okoli Leninove smrti naj bi tudi dokazovala, da je Lenin le nekaj ur pred smrtjo govoril in bil povsem dejaven. "Zatem pa je doživel niz zelo hudih krčev, kar je precej nenavadno za nekoga, ki ga zadane kap," dodaja Vinters.

## FILM - Hollywoodsko priznanje Scarlett Johansson dobila zvezdo na Pločniku slavnih



**LOS ANGELES** - Ameriška igralka Scarlett Johansson je v četrtek dobila svojo zvezdo na hollywoodskem Pločniku slavnih (Walk of Fame, na posnetku Ansa). Kot je ob tem dejala zvezdnica filma Izgubljeno v prevodu, ni pričakovala takšnega priznanja. Dejala je, da je najsrečnejša oseba na svetu. Na slovesnosti ji je družbo delal soigralec iz filma Maščevalci Jeremy Renner. Johanssonova je na velikem platnu prvič zaigrala pri 12 letih ob boku Roberta Redforda v filmu Šepetalec konjem (1998). Kmalu je postala ena izmed hollywoodskih igralk z "A seznama", zaigrala v več filmih

Woodyja Allena in drugih hollywoodskih uspešnicah. Kot poroča britanski Daily Mail, naj bi 27-letnica ponovno zaigrala na Broadwayju v eni najbolj znanih filmskih vlog Elizabeth Taylor - vlogi Maggie iz drame Tennesseeja Williamsa Mačka na vroči pločevinasti strehi. Johanssonova je poleg zvezde prejela štiri nominacije za zlato globus in nagrado tony za vlogo v broadwayski produkciji drame Pogled z mostu Arthurja Millerja.

## Danes največja polna Luna v letošnjem letu

**LJUBLJANA** - Majska polna Luna bo tokrat z Zemlje videti kar za 14 odstotkov večja in 30 odstotkov svetlejša od vseh polnih Lun v letošnjem letu. Morda celo tako zelo, da vas bo to premamilo in boste ob koncu tedna vstali iz postelje in se zazrli v majskega mesečina. Znanstveniki tovrstni fenomen poimenujejo "Luna v perigeju". Perigej je točka tira nebesnega telesa, ko je to telo najbližje Zemlji. Po napovedih naj bi se to tokrat zgodilo danes ob 17.34 po srednjeevropskem času. Samo minuto kasneje se bo Mesec postavil v vrsto skupaj z Zemljo in Soncem in postal "veličastno poln". Polna Luna v perigeju je bila nazadnje 19. marca lani. Takrat je bila sicer Luna 400 kilometrov bližje, kot bo danes. Po ljudskemu verovanju se ob polni Luni dogajajo neobičajne stvari. Tako naj bi se povečalo število sprejemov v bolnišnice in kaznivih dejanj, prav tako naj bi se ljudje obnašali bolj čudno kot sicer. Večina sodobnih raziskav doslej ni pritrnila nobenih povezav med različnimi Luninimi menami in pojavom kriminala, bolezni ali čudnega obnašanja ljudi.